

Test: AAA_0301y#01#Q16#01 EDUMAN

Fenn: 0301y Azərbaycan tarixi

Sual sayı: 700

1) Sual: Albaniyada Mehranilər sülaləsinin hakimiyyəti başlayır?

- A) VIII əsrdən
- B) VI əsrin II yarısından
- C) VII əsrin II yarısından
- D) VI əsrin əvvəlindən
- E) VII əsrin əvvəlindən

2) Sual: Azərbaycanda xristianlığın hansı qolu daha çox yayılmışdı?

- A) nestorian
- B) xalkedon
- C) pravoslav
- D) monofizit
- E) katolik

3) Sual:İsfahanda xürrəmilərin ərəblərə qarşı güclü üsyanı başladı?

- A) 778-ci ildə
- B) 822-ci ildə
- C) 816-cı ildə
- D) 796-cı ildə
- E) 808-ci ildə

4) Sual:Məntiqi ardıcılığı müəyyən edin: 1) Cavanşir. 2) Varaz-Trdat. 3) . . .

- A) İsfəndiyar ibn Fərruxzad
- B) Xosrov Pərviz
- C) Şeruyə
- D) II Yezdəgird
- E) Əbu Düləf

5) Sual:ərəb işğalçılarına qarşı mübarizə aparmış Albaniya hökmdarı kim idi:

- A) III Yezdəgird
- B) Cavanşir**
- C) Mehran
- D) Urnayr
- E) II Vace

6) Sual: Azərbaycanda yerli feodalların-vassalların köçəri monqol əyanlarından asılılığını gücləndirmək siyasəti yeridən monqol canişini:

- A) Molor noyon
- B) Arpa xan
- C) Arqun ağa**
- D) Həsən xan
- E) Toğa Teymur

7) Sual:1484-cü ildə Maku şəhərinin Cənub-şərqində yerləşən Sofi kəndində baş verən kəndli hərəkatına rəhbərlik edirdi:

- A) Ağqoyunlu Əlvənd Mirzə
- B) Qaraqoyunlu Topal Əhməd**
- C) Qaraqoyunlu Həsənəli
- D) Ağqoyunlu Uğurlu Əhməd
- E) Qaraqoyunlu Pırbudaq

8) Sual: Hansı Şirvanşah (Kəsrənilər) Cəlairilərə qarşı üsyan qaldırdı?

- A) Keyqubad.
- B) Kavus.**
- C) Hüşəng.
- D) Axsitan.
- E) Xəlilullah.

9) Sual:Şirvanşah Hüşəngin siyasəti:

- A) Ölkə daxilində feodal dağınıqlığını aradan qaldırdı, ticarəti inkişaf etdirdi.

- B) Vergilərin toplanmasında qayda yaratdı, feodal özbaşınalığına son qoydu.
- C) Sənətkar, tacir və xırda feodallardan toplanan vergilərin miqdarını azaltdı.
- D) Gürcülərin hücumlarına son qoydu, feodalların narazılığı artdı.
- E) Təkcə xalq kütlələrinin deyil, feodalların da xeyli hissəsinin narazılığına səbəb oldu.

10) Sual: Qara Məhəmməd Cəlairlərlə mövcud ziddiyyəti aradan qaldırmaq məqsədi ilə;

- A) Cəlairi Sülطان Əhmədin qoşunlarının Çapaqçurda qələbə qazanmasına kömək etdi.
- B) Köçəri əyanları Cəlairilərlə yaxınlaşdırmaq üçün onlara soyurqal torpaqlar payladı.
- C) Öz qızını Cəlairi dövlətinin başçısı Sultən Əhmədə ərə verərək qohum oldu.
- D) Səfəvilərlə olan qonşuluq münasibətlərini pozaraq, Cəlairilərə kömək etdi.
- E) Səfəvilərlə olan ticarət əlaqələrini pozdu.

11) Sual:Ağqoyunlu tayfa birləşməsinin möhkəmlənməsi əleyhinə çıxan qüvvələrə qarşı mübarizədə daha çox fəallıq göstərdi:

- A) Rüstəm Mirzə.
- B) Yaqub Mirzə.
- C) Uzun Həsən.
- D) Gödək Əhməd.
- E) Əlvənd Mirzə.

12) Sual: Qaraqoyunlu Cahanşahın hakimiyyətinin ilk dövrü üçün xarakterik idi:

- A) Vergi islahatı keçirdi, nəticədə kəndlilərin vəziyyəti nisbətən yaxşılaşdı.
- B) Ağqoyunlu dövlətinə qarşı Teymurilərlə ittifaqa girməsi.
- C) Dövlətin Teymurilərdən vassal asılılığında olması.
- D) Şirvanşahları özündən asılı vəziyyətə salması.
- E) Azərbaycanı Qarabağ, Təbriz, İrəvan və Şirvan ərazi vahidliyinə bölməsi.

13) Sual:Ağqoyunlu dövlətinin ərazisini göstərin.

- A) Diyarbəkir.
- B) Cənubi Azərbaycan, Şirvan, Dağıstan, Diyarbəkir.
- C) Şimali Azərbaycan, Qərbi Gürcüstan, Ermənistan, Kürdüstan.
- D) Cənubi Azərbaycan, Kürdüstan, Ermənistan, Qərbi İran, İraq, Diyarbəkir.

E) Cənubi Azərbaycan.

14) Sual:Səfəvi – Osmanlı müharibələrinin əsas səbəblərini göstərin.

A) Xam ipək istehsalını və ticarət yollarını ələ keçirmək.

B) Avropa dövlətlərini Osmanlı hücumundan qorumaq.

C) Qara dənizə çıxmaq.

D) Sünni təriqətini yaymaq.

E) Şiəliyə qarşı mübarizə aparmaq.

15) Sual: əhsən ət-Təvarix əsərinin müəllifi:

A) Fəzlullah Rəşidəddin

B) Həsən bəy Rumlu

C) Xondəmir

D) Şərəf xan Bitlisi

E) Nizaməlmülk

16) Sual: Teymur Şirvan qoşunları ilə birlikdə Toxtamışın hərbi qüvvələrini məğlub etdikdən necə il əvvəl Midiya ilə Lidiya arasında müqavilə imzaladı?

A) 1893

B) 876

C) 1935

D) 1980

E) 810

17) Sual: Assur qaynaqlarında Manna adı ilk dəfə yad edilir?

A) e.ə.XXIII əsrdə

B) e.ə.II minillikdə

C) e.ə.843-cü ildə

D) e.ə.769-cu ildə

E) e.ə.VII əsrdə

18) Sual: Aratta dövlət qurumu meydana çıxıb?

A) e.ə.VI minillikdə

B) e.ə.VI-V minilliklərdə

C) e.ə.IV minilliyin ikinci yarısında

D) e.ə.III minilliyin birinci yarısında

E) e.ə.II minillik və e.ə.I minilliyin əvvəlində

19) Sual:Mənbələrdə saf ənənələr ölkəsi adlandırılan dövlət qurumu:

A) Manna

B) Midiya

C) Kutı

D) Aratta

E) Lullubi

20) Sual:748 – ci ildə Beyləqanda baş vermiş üsyana kim rəhbərlik edirdi :

A) Vard ibn Səfyan

B) İbbən ibn Mənsur

C) Hatib ibn Sədəqi

D) İsmə əl – Kürdi

E) Əbu İmran

21) Sual: Sasani hökmdarı I Xosrov ənuşirəvanın apardığı hərbi inzibati idarə bölgüsünə əsasən Albaniya hansı canişinliyə (kustaka) aid edildi :

A) şimal

B) cənub

C) qərb

D) şərq

E) cənub – şərq

22) Sual: Xilafətin hakimiyyəti illərində Azərbaycanda paytaxt şəhər adlanırdı :

A) Təbriz

B) Arran

- C) Marağa
- D) Şamaxı
- E) Bərdə

23) Sual:628 – ci ilin payızında Albaniya hansı dövlətin hakimiyyətini qəbul etdi :

- A) Bizansın
- B) Türk xaqanlığının**
- C) Sasanilərin
- D) Mehranilərin
- E) Ərəblərin

24) Sual: Hansı Sasani hökmdarının ölümündən sonra Albaniya müstəqil xarici siyasət yürütmüşdür :

- A) I Yezdəgirdin
- B) I Şapurun**
- C) II Şapurun
- D) II Yezdegirdin
- E) Balaşın

25) Sual: Hansı xəlifənin zamanında verginin miqdarı suvarma texnikasından asılı olaraq məhsulun dördə birindən yarısına qədər müəyyən edildi?

- A) Xəlifə Osmanın.
- B) Xəlifə Əl-Mənsurun.
- C) Xəlifə Mehдинin.**
- D) Xəlifə Müaviyyənin.
- E) Xəlifə Əli-ibn əbu Talibin.

26) Sual: Azərbaycan tarixinin qədim dövrünün öyrənilməsinə nə vaxtdan başlanmışdır?

- A) XVIII əsrdən başlanmış, lakin ardıcıl öyrənilməmişdir
- B) XIX əsrdən başlanmış, lakin tədqiqatlar ardıcıl aparılmamışdır**
- C) XX əsrin əvvəllərindən planlı şəkildə
- D) Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaradılması ilə
- E) A.Bakıxanovun “Gülüstani-İrəm” əsərinin yazılması ilə

27) Sual:ərəb əsarəti dövründə Azərbaycanda torpaq mülkiyyətinin əsas formalarını göstərin.

- A) Divani, mülk, tiyul, vəqf.
- B) Soyurqal, icma, vəqf, incu, xass.
- C) Divani, mülk, ikta, vəqf, icma.
- D) Soyurqal, tiyul, icma.
- E) Divani, mülk, tiyul, vəqf, icma.

28) Sual: Qaraqoyunlu Cahanşahın Şeyx Cüneydən dövlətin ərazisini tərk etməyi tələb etməsinin səbəbi:

- A) Onun şiyə təriqətini Qaraqoyunlu ərazisində geniş yaydığından ehtiyat etdiyi üçün.
- B) Şeyx Cüneydin Şirvanşahlarla ittifaq yaratdığı üçün.
- C) Ağqoyunlu Uzun Həsənlə Qaraqoyunlulara qarşı ittifaq yaratdığı üçün.
- D) Şeyx Cüneydin qüvvətlənməsindən ehtiyatlandığı üçün.
- E) Səfəvilərin Qaraqoyunlulara qarşı torpaq iddiaları irəli sürdüyü üçün.

29) Sual:I Şah Abbas Səfəvi ingilis tacirlərinə ölkənin ərazisində sərbəst ticarət etmək hüququ verən fərman imzaladı:

- A) 1603-cu ildə
- B) 1587-cu ildə
- C) 1590-cu ildə
- D) 1616-cı ildə
- E) 1625-cu ildə

30) Sual:Səfəvilər dövlətində XVI əsrin 30-50-ci illəri üçün xarakterikdir:

- A) Sultan I Səlimin işğalçı yürüşləri.
- B) Tamğa vergisinin ləğvi.
- C) I Süleymanın işğalçı yürüşləri .
- D) I Təhmasibin hakimiyyətə gəlməsi.
- E) II Xəlilullahın hakimiyyət başına gəlməsi.

31) Sual:Şah İsmayılın Azərbaycanın açarı fəxri titulu verdiyi vəziri:

- A) Mövlana Şəmsəddin Gilani

- B) Yeqan bəy Təkəli
- C) Şəmsəddin Zəkəriyyə Keçəçi
- D) Hüseyn bəy Lələ
- E) Hüseyn xan Şamlu

32) Sual:Səfəvilər dövləti ilə Osmanlı dövləti arasında bağlanan İstanbul müqaviləsindən necə il əvvəl Atabəylər dövləti süquta uğramışdı?

- A) 365
- B) 454
- C) 355
- D) 375
- E) 340

33) Sual:Səfəvilər dövlətinin ərazisi iki hissəyə bölünürdü:

- A) Bəylərbəyiklərə və mallara
- B) Dünyavi feodallara və dini feodallara
- C) Şiə təriqətinin tərəfdarlarına və şünnü təriqətinin tərəfdarlarına
- D) Xass və mülk əyalətlərinə
- E) Divan və xass vilayətlərinə

34) Sual:1501-ci il Şərur döyüşünün nəticəsi:

- A) Qızılbaşlar Şirvanşahlara qalib gəldilər
- B) Qızılbaşlar Ağqoyunlu Muradı məğlubiyyətə uğratdılar
- C) Qızılbaşlar Şeybaniləri əzdilər
- D) Səfəvilər Osmanlılara qalib gəldilər
- E) Qızılbaşlar Ağqoyunlu Əlvənd Mirzəyə qalib gəldilər

35) Sual: Azərbaycanda özbaşnalıq, çapqınçılıq, oğurluq çoxaldı, xalq kütlələrinin feodal sinfinə və monqol istilalarına qarşı mübarizəsi artdı:

- A) Qazan xanın torpaq islahatı nəticəsində
- B) Qazan xanın vergi islahatı nəticəsində
- C) Keyxatu xanın pul islahatı nəticəsində
- D) Kəndlilərin torpağa təhkim edilməsi ilə

E) Azərbaycan ərazisinin 110 monqol noyonu arasında bölünməsi nəticəsində

36) Sual:Şirvanşah II İbrahim nə vaxtdan özünü tamamilə Səfəvilərdən asılı hesab etdi?

- A) 1504-cü ildə
- B) 1518-ci ildən
- C) 1547-ci ildən
- D) 1500-cü ildən
- E) 1517-ci ildən

37) Sual:Səfəvilər Osmanlı imperiyasına qarşı birgə çıxış etmək üçün Venesiya ilə danışıqlar aparırdılar:

- A) 1510-cu ildə
- B) 1507-ci ildə
- C) 1512-ci ildə
- D) 1508-ci ildə
- E) 1505-ci ildə

38) Sual:İsmayıl əlvənd Mirzə üzərində qələbə ilə:

- A) İrana sahib oldu
- B) Əcəm İraqına yiyələndi
- C) Azərbaycana sahib oldu
- D) Əcəb İraqını ələ keçirdi
- E) Kürdüstanı özünə tabe etdi

39) Sual:Şeyx Heydər Ağqoyunlu Uzun Həsənin oğlu Yaqub padşahla razılığa gəldikdən sonra Dağıstana və Şirvana yürüş etdi:

- A) 1488-ci ildə
- B) 1486-cı ildə
- C) 1479-cu ildə
- D) 1483-cü ildə
- E) 1477-ci ildə

40) Sual:Səfəvilər dövlətinin mərkəzi Təbrizdən İsfahana köçürülür, dövlətin mahiyyəti dəyişir:

- A) II Təhmasibin zamanında
- B) 1501-1587-ci illərdə
- C) Səfəvilərin tarixinin dördüncü dövründə
- D) Məhəmməd Xüdəvəndinin hakimiyyəti dövründə
- E) I Təhmasibin zamanında

41) Sual:1806 – cı ilin fevralın 8- də Bakı xanlığında Sisianovun öldürülməsindən sonra xanlıq nə zaman çar Rusiyasına ilhaq olundu:

- A) 1806-cı ilin sentyabrın 15-də
- B) 1806-cı ilin oktyabrın 3- də**
- C) 1806- cı ilin avqustun 2-də
- D) 1806- cı ilin noyabrın 25- də
- E) 1806 - cı ilin dekabrın 3-də

42) Sual:1805- ci ildə Rusiya tərəfindən işğal olunmasına baxmayaraq Şəkiddə çar idarə üsulu nə zaman bərqərar edilmişdi:

- A) 1807- ci ildə**
- B) 1808- ci ildə
- C) 1806- cı ildə
- D) 1805- ci ildə
- E) 1912-ci ildə

43) Sual:Gülüstan müqaviləsindən neçə il sonra Türkmənçay müqaviləsi bağlandı?

- A) 15**
- B) 12
- C) 20
- D) 11
- E) 14

44) Sual:1806-cı ildə hansı xanlıq ləğv edildi?

- A) Dərbənd
- B) Qarabağ
- C) Şirvan**

D) Gəncə

E) Bakı

45) Sual: 1806-ci ildə hansı ərazilərdə rüslərə qarşı baş vermiş üsyanlar yatırıldı? 1. Çar-Balakəndə 2. Lənkəranda 3. İrəvanda 4. Şəkiddə

A) 1,2

B) 1,3

C) 3,4

D) 2,3

E) 1,4

46) Sual: I Rusiya-İran müharibəsinin sonunda bağlanmış müqavilə:

A) Türkmənçay

B) Kürəkçay

C) Buxarest

D) Gümrü

E) Gülistan

47) Sual: 1804-cü il 3 yanvarda işğal edildi:

A) Gəncə

B) Bakı

C) Dərbənd

D) Şəmsəddil

E) Şuşa

48) Sual: 1804-cü ilə aiddir:

A) "Andlı öhdəlik" imzalanması

B) Gəncə xanlığının ləğv edilməsi

C) Kürəkçay müqaviləsinin bağlanması

D) Aslandüz döyüşü

E) Türkmənçay müqaviləsi

49) Sual: Napoleonun Rusiya hücumundan istifadə edən İran ordusu Şahbulağı tutdu

- A) 1803-cü ildə
- B) 1807-ci ildə
- C) 1810-cu ildə
- D) 1805-ci ildə
- E) 1812-ci ildə

50) Sual:1805-ci il 25 dekabrda Rusiyaya birləşdirilmiş xanlıq:

- A) Şirvan xanlığı
- B) Bakı xanlığı
- C) Quba xanlığı
- D) Şəki xanlığı
- E) Qarabağ xanlığı

51) Sual:Kürəkçay müqaviləsinə görə Rusiyaya birləşdirən xanlıqlar

- A) Gəncə, Bakı
- B) Dərbənd, Şəki
- C) Qarabağ, Dərbənd
- D) Şəki, İrəvan
- E) Qarabağ, Şəki

52) Sual:1805-ci ildə Rusiyaya birləşdirilən ərazi

- A) Car-Balakən
- B) Cəncə xanlığı
- C) Dərbənd
- D) Quba xanlığı
- E) Şəki xanlığı

53) Sual:1801-ci ildə Şərqi Gürcüstan ilə birlikdə Rusiyaya birləşdirildi.

- A) Bakı xanlığı
- B) Gəncə xanlığı

- C) Car-Balakən camaatlığı
- D) Qazax və Şəmsədil sultanlıqları**
- E) Şəki xanlığı

54) Sual: Uyğunluq gözlənilmişdir:

- A) İngiltərə və İran arasında hərbi əməkdaşlıq haqqında müqavilə imzalandı-1801-ci ildə
- B) Talış xanlığının içğalı başa çatdı-Aslandüz döyüşü ilə
- C) ruslar tərəfindən Quba xanlığının işğalı başa çatdırıldı-1806-cı ildə
- D) Qarabağa soxulan İran ordusu Şahbulağı tutmusdu-1812-ciildə**
- E) Bakı xanlığını işğal ertdi-Sisianov

55) Sual:XIX əsrin 30- cu illərində Azərbaycanda baş verən üsyanların səciyyəvi cəhətlərini göstərin.

- A) Müstəmləkəçiliyə və feodal zülmünə qarşı mübarizə.**
- B) Təhkimçilik hüququnun ləğv edilməsi.
- C) Vergilərin azaldılması.
- D) Feodallar əleyhinə.
- E) Bəylərin hüuqlarının məhdudlaşdırılması.

56) Sual:Çar hökuməti 1846- cı il də bəy və ağaların hüquqları barəsində fərman verməklə:

- A) Vergi sisteminin qaydaya salınması üçün pul vergisinin tətbiqinə hazırlıq gördü.
- B) Onların torpaq üzərində xüsusi mülkiyyət hüququnu təsdiq etdi və kəndlidən toplanan verginin 50 % -ə qədərinin pulla alınmasına imkan verdi.
- C) XIX əsrin 30-cu illərində müsadirə olunmuş mülkədar torpaqlarının sahiblərinə qaytarılmasını rəsmiləşdirdi.
- D) Bəzi güzəştlərə getməklə Azərbaycan feodalları ilə münasibətlərini möhkəmlətmişdi.**
- E) Bəy və ağaların icma torpaqlarından mövsümü istifadə etmək hüquqları bərpa olundu.

57) Sual: Bakı, Tiflis və İrəvan quberniyaları hesabına yaradılmışdı:

- A) Zaqatala dairəsi.
- B) Dərbənd quberniyası.
- C) Yelizavetpol quberniyası.**
- D) Car-Balakən dairəsi.
- E) Zəngəzur qəzası.

58) Sual:Məntiqi ardıcılığı müəyyən edin: 1. Mirzə Camal. 2.Kərim Ağa Fateh. 3. ...

- A) Mirzə Cəfər Topçubaşov
- B) Hacı Zeynalabdin Şirazi.
- C) Mirzə Kazımbəy.
- D) Əbdül Həmid.**
- E) Hacı Zeynalabdin Şirvani.

59) Sual: Türkiyə casusu kimi damğalanmış azərbaycanlı akademik:

- A) H.Hüseynov
- B) M.Arif
- C) M.Rəfili
- D) M.İbrahimov
- E) M.Dadaşzadə**

60) Sual:1934-cü ildə fəaliyyətə başlayan gizli Azərbaycan Milli Təşkilatı nın başında dururdu:

- A) R.Axundov**
- B) M.Müşfiq
- C) B.Talıblı
- D) M.Qasimov
- E) Ə.Xanbulaq

61) Sual:İkinci dünya müharibəsi zamanı SSRİ Ali Baş Komandanlığı Azərbaycan SSR-də hərbi vəziyyət elan etdi:

- A) iyun 1941
- B) yanvar 1940
- C) noyabr 1941
- D) sentyabr 1942**
- E) sentyabr 1939

62) Sual:1937-1938-ci illər repressiyalarına məruz qalmış Azərbaycan ziyalisını müəyyən edin və sıranı tamamlayın: 1. əhməd Cavad 2. Hüseyn Cavid 3. -----

- A) Səməd Vurğun
- B) Mikayıl Abdullayev
- C) Ülvi Rəcəb
- D) Məlik Məhərrəmov
- E) Əzim Əzimzadə

63) Sual:Məntiqi ardıcılığı müəyyən edin: 1. Cabbar Qaryağdı 2. Keçəçi Məhəmməd 3. -----

- A) Şuşalı Səfər
- B) Mir Mövsüm Nəvvab
- C) Sidqi Ruhulla
- D) Hacı Hüsü
- E) Mirzəağa Əliyev

64) Sual: Kommunist partiyası qolçomaq adlandırdığı varlı kənd təsərrüfatçılarını sıxışdırmaq siyasətindən onları bir təbəqə kimi ləğv etmək siyasətinə keçdi.

- A) 1931-ci il.
- B) 1930- cu ilin sonu.
- C) 1929-cu ilin sonu.
- D) 1932- ci ilin əvvəli.
- E) 1933- cü ilin əvvəli

65) Sual: Azərbaycan SSR MİK DQMV-nin yaranması haqqında dekret verdi:

- A) 1920-ci il mayda
- B) 1920-ci il noyabrda
- C) 1920-ci il iyulda
- D) 1922-ci il apreldə
- E) 1923-cü il iyulda

66) Sual: Azərbaycan SSR-in birinci Konstitusiyası nə vaxt qəbul edildi?

- A) 1938
- B) 1927

- C) 1920
- D) 1921**
- E) 1924

67) Sual: Azərbaycanda yeni iqtisadi siyasətə nə vaxt keçildi.

- A) 1920.
- B) 1925.
- C) 1921.**
- D) 1923.
- E) 1929.

68) Sual: RSFSR və Azərbaycan SSR arasında hərbi iqtisadi ittifaq haqqında müqavilə bağlandı?

- A) 1922-ci il oktyabrın 25-də
- B) 1921-ci il dekabrın 14-də
- C) 1925-ci il sentyabrın 20-də
- D) 1923-ci il iyulun 10-da
- E) 1920-ci il sentyabrın 30-da**

69) Sual: Alman kapitalistləri Təbrizdə Fars xalça şirkəti təsis etdi:

- A) 1895-ci ildə
- B) 1901-ci ildə
- C) 1906-cı ildə
- D) 1909- cu ildə
- E) 1912-cı ildə**

70) Sual: Azərbaycan (Cənubi) Demokratik Partiyasının Bakı təşkilatı Azərbaycan adlı siyasi, ictimai, ədəbi qəzetin nəşrinə başlamışdı:

- A) 1919-cu ildə
- B) 1943-cü ildə
- C) 1920-ci ildə
- D) 1946-cı ildə
- E) 1918-ci ildə**

71) Sual:Cənubi Azərbaycanda Səttarxanın başçılığı altında milli – Azadlıq hərəkatının başa çatmasından neçə il sonra Milli məclis Seyid Cəfər Pişəvərinin başçılığı ilə Milli hökumət yaratdı?

- A) 40
- B) 35
- C) 39
- D) 41
- E) 34**

72) Sual:1920- ci il Təbriz üsyanı necə xarakter daşıyırdı?

- A) Demokratik hərəkat.
- B) Vətəndaş müharibəsi.
- C) Konstitusiyalı monarxiya uğrunda mübarizə.
- D) Milli Azadlıq hərəkatı.**
- E) Xalq hərəkatı.

73) Sual:İranda Məhəmmədəli şahın devrildiyini, Sultan əhmədin şah elan olunduğunu bildirdi:

- A) “Gizli mərkəz”.
- B) “Əyalət əncüməni”.
- C) “Ali məclis”.**
- D) “Əncümən”.
- E) “Hərbi şura”.

74) Sual:Cənubi Azərbaycanda inqilabi döyüşlərin əfsanəvi qəhrəmanına çevrilmiş Səttarxan anadan olmuşdur:

- A) Urmiyada.
- B) Ərdəbildə.
- C) Qaradağda.**
- D) Tehranda.
- E) Təbrizdə.

75) Sual:Təbrizdə ilk teatr binasının tikilməsini İranda tənbəki üsyanının baş verməsindən neçə il ayırır?

- A) 18.
- B) 24.
- C) 13.
- D) 32.
- E) 25.**

76) Sual:1907-ci il ingilis- rus sazişi İran hökuməti tərəfindən rəsmən qəbul edildi:

- A) 1910-cu ildə.
- B) 1909-cu ildə.
- C) 1908-ci ildə.
- D) 1912-ci ildə.**
- E) 1911-ci ildə.

77) Sual:Türkmənçay müqaviləsindən sonra Təbriz əyalətində nizami qoşun hissəsinin başçısı necə adlanırdı:

- A) Əmir-nizam.**
- B) Əmir.
- C) Sahibi-divan.
- D) Əmir-əl- ümərə
- E) Sədr-əzəm.

78) Sual: Azərbaycan Respublika DQMV-nin statusunu ləğv etdi:

- A) 1989-cu ildə
- B) 1990-cı ildə
- C) 1991-ci ildə**
- D) 1992-ci ildə
- E) 1993-cü ildə

79) Sual: əsrin müqaviləsi nə əsasən ilkin neftin hasilatına nə vaxt başlandı:

- A) 1995-ci il iyunun 15-də
- B) 1997-ci il noyabrın 12-də**
- C) 1998-ci il aprelin 2-də

- D) 1999-ci il oktyabrın 16-da
- E) 1994-cü il sentyabrın 20-də

80) Sual: Azərbaycanda ilk dəfə bələdiyyə seçkiləri keçirildi:

- A) 1999-cu ildə
- B) 1998-ci ildə
- C) 2000-ci ildə
- D) 2001-ci ildə
- E) 1997-ci ildə

81) Sual: Azərbaycan Respublikasında ölüm hökmünün ləğv olunması haqqında qanun verildi?

- A) 1998-ci ilin fevralında
- B) 1996-cı ilin dekabrında
- C) 1997-ci ilin sentyabrında
- D) 1995-ci ilin oktyabrında
- E) 1992-ci ilin martında

82) Sual: Azərbaycan Respublikasında latın qrafikalı əlifbanın bərpa edilməsi haqqında qanun nə zaman verildi?

- A) 2001-ci il avqustun 18-də
- B) 1991-ci il dekabrın 24-də**
- C) 1992-ci il martın 2-də
- D) 2000-ci il sentyabrın 23-də
- E) 1995-ci ilin noyabrın 12-də

83) Sual: Azərbaycan Respublikası Müstəqil Dövlətlər Birliyinə daxil oldu:

- A) 1993-cü il sentyabrın 24-də
- B) 1994-cü il oktyabrın 15-də
- C) 1995-ci il dekabrın 5-də
- D) 1996-cı il noyabrın 23-də
- E) 1992-cü il yanvarın 18-də

84) Sual: Azərbaycan ədəbiyyatı tarixində X-XI əsrlərin yadigarı olan və şifahi xalq yaradıcılığının ana dilində qələmə alınmış hələlik ilk ən böyük ədəbi abidəsidir:

- A) “ Koroğlu” dastanı
- B) ”Əsli və Kərəm” dastanı
- C) “Aşıq Qərib” dastanı
- D) “Şah İsmayıl” dastanı
- E) “ Dədə Qorqud” dastanı

85) Sual: Monqollar dövründə yeni yaranan vergi forması?

- A) Uc
- B) Bəhrə
- C) Xərac
- D) Məlcəhət
- E) Tamğa

86) Sual: Hülakilər səltənətini mühafizə etmək bəhanəsi ilə aparılan mübarizələrdə iştirak edən feodal qruplarına aid deyil?

- A) Çobanilər
- B) Şirvanşahlar
- C) Qaraqoyunlular
- D) Xorasan əmirləri
- E) Cəlairilər

87) Sual: Hülakülər dövləti getdikcə tənəzzülə uğradı və müxtəlif hissələrə parçalandı:

- A) Əbu Səidin ölümü ilə
- B) Məlik Əşrəfin ölümü ilə
- C) Məhəmməd xanın zamanında
- D) Həsən Çobanın ölümündən sonra
- E) Canibəyin 1357-ci ildə Azərbaycana yürüşü nəticəsində

88) Sual: Hülakilər dövlətində üstünlük verilir

- A) dövlətin təsərrüfat idarəetmə sistemində

- B) dövlətin inzibati-idarəetmə məhkəmə sistemində
- C) divan-vergi siyasəti sistemində
- D) dövlət torpaq mülkiyyət formalarının idarə olunması sistemində
- E) dövlətin hərbi idarə sistemində

89) Sual:Hülakü və Abaqa xanın zamanında:

- A) Zaqafqaziya ərazisi bütövlükdə işğal olunmaqla Qızıl Orda xanlığından ayrıldı.
- B) Monqolların torpaq və vergi siyasəti nisbətən müəyyənləşdi və mərkəzi idarə sistemi yarandı.**
- C) Torpaq islahatı keçirildi, kəndli torpağa təhkim edilməklə qismən də olsa da təsərrüfatda dirçəliş baş verdi.
- D) Cənubi Qafqaz Ali Monqol xaqanı tərəfindən təyin edilmiş canişinlər vasitəsi ilə idarə olundu.
- E) Mövcud vergilərlə yanaşı qopçur və tamğa vergiləri tətbiq olundu.

90) Sual: Qazan xan yeni islahatlar keçirməklə:

- A) Dövlətin gəlirini artırmaq, orduda xidmət edən sərkərdələrə və əsgərlərə daha çox torpaq sahəsi verməyə çalışırdı.
- B) Əhalinin istismarını nizama salmaq və dövlət gəlirlərinin mütamadi axınını təmin etmək məqsədini güdüdü.**
- C) Müvəqqəti olaraq iqtisadiyyatı və hakimiyyəti möhkəmlətmək, Qızıl Orda xanlarının hücumlarına son qoymağa çalışırdı.
- D) Vahid pul sistemi tətbiq etməklə qonşu dövlətlərlə ticarət əlaqələrini möhkəmləndirməyə çalışırdı.
- E) İslam dinini yaymaq.

91) Sual: Monqol əsarəti dövründə Muğanda çağırılmış qurultayda Ön Qafqaz ərazisi bölündü:

- A) Xan tərəfindən idarə olunan 4 ulusluğa.
- B) Hülakü xan tərəfindən 5 ulusluğa.
- C) 86 bahadur tərəfindən idarə olunan əyalətlərə.
- D) Canişinlər tərəfindən idarə olunan 100 mahala.
- E) 110 nəfər monqol noyonu arasında .

92) Sual: Komendantlıq üsul idarəsində dövlət xəzinəsindən maaş almayan və vergilərin bir hissəsini özünə götürən zümrə adlanırdı:

- A) müftilər
- B) mahal naibləri**
- C) kəndxudalar
- D) bəylər

E) ruhani başçılar

93) Sual:XIX əsrin əvvəllərində Azərbaycanda yaranmış gəmiçilik şirkəti idi:

A) Qafqaz

B) Qafqaz və Merkuri

C) Standart Oyl

D) Merkuri

E) Xəzər

94) Sual: Komendantlıq üsul idarəsi dövründə Azərbaycanda məhkəmələrə rəhbərlik edirdi:

A) qazilər

B) komendantlar

C) müftilər

D) ruhani başçılar

E) mahal naibləri

95) Sual:Aşağıdakı Quberniyalardan hansı daha əvvəl yaradılmışdı?

A) Bakı

B) Şamaxı

C) Gəncə

D) İrəvan

E) Naxçıvan

96) Sual:XIX əsrin 30-40-cı illərində mövcud olan distansiyaları müəyyən edin:

A) Bakı və Şəki

B) Yelizavetpol və Quba

C) Car-Balakən və Şirvan

D) Şirvan və Quba

E) Qazax və Şəmşədil

97) Sual:XIX yüzilliyin birinci yarısında Şimali Azərbaycanda ən böyük üsyan baş verdi:

- A) Şəkiddə
- B) Qubada**
- C) Gəncədə
- D) Bakıda
- E) Şamaxıda

98) Sual:Şimali Azərbaycanda komendant idarəçiliyi dövründə məhkəmələrə sədrlik edirdi

- A) Qafqazın baş hakimi
- B) Komendantlar**
- C) Bəy və Ağalar
- D) Onbaşı və yasovullar
- E) Naiblər

99) Sual:1843-cü ildə təcrübə ipəkçilik məktəbi öz fəaliyyətinə başladı:

- A) Qubada
- B) Şəkiddə**
- C) Lənkəranda
- D) Şamaxıda
- E) Bakıda

100) Sual:1819-1826 – cı illərdə keçmiş xanlıq və sultanlıqlar çevrildi:

- A) Mahallara
- B) Kəndlərə
- C) Əyalət və dairələrə**
- D) Nahiyələrə
- E) Qəzalara

101) Sual: Qafqaz əyalətləri bir inzibati idarədə - Qafqaz canişinliyində birləşdirildi

- A) 1840-cı ildə
- B) 1830-cu ildə
- C) 1844-cü ildə**

D) 1850-ci ildə

E) 1834-cü ildə

102) Sual: 1853-cü ildə dövlət kəndlilərinin hansı hüququ ləğv edildi

A) İcmada yaşamaq

B) Muzdlu əməkdən istifadə etmək

C) Torpağa sahib çıxmaq

D) Bir kənddən başqa kəndə köçmək

E) Birgə əmək fəaliyyəti

103) Sual: 1847-ci il Kəndli əsasnamələri nə aid deyil:

A) Kəndlilər üzərində polis və məhkəmə hüququnun sahibkarlara verilməsi

B) Sahibkar torpaqlarında yaşayan kəndlilərə başqa sahibkarların yanına köçməsi hüququnun verilməsi

C) “Ali müsəlman silki ”nin ləğvi

D) Kəndlilərin çöpbaşı vergisini ödəmələrinin nəzərdə tutulması

E) 15 yaşına çatmış hər bir kəndliyə 5 desyatindən az olmayaraq yararlı torpaq sahəsinin ayrılması

104) Sual: 1830-cu il Car-Balakən üsyanının nəticəsidir

A) Təhkimçilik ləğv edildi

B) Məğlub oldu

C) Hərbi idarə ləğv edildi

D) Keşkəl torpaq sahibliyi ləğv edildi

E) Komendant idarə üsulu ləğv edildi

105) Sual: Şimali Azərbaycanda komendant idarə üsulu zamanı mövcud olmuş dairələr

A) Bakı və Quba

B) Şəki və Qarabağ

C) Talış və Car-Balakən

D) Car-Balakən və Yelizavetpol

E) Qazax və Şəmşədil

106) Sual: əkinçi qəzetinin nəşr olunmasından neçə il əvvəl Qarabağ xanı İbrahim Xəlil xan Peterburqa elçilər göndərərək Rusiyaya münasibətini bildirdi?

- A) 70 il
- B) 79 il
- C) 82 il
- D) 93 il**
- E) 86 il

107) Sual: Bankə balıq vətəgələrində baş vermiş tətildən neçə il əvvəl Bakı neft sənayesində iltizam sistemi ləğv edildi?

- A) 24 il**
- B) 26 il
- C) 18 il
- D) 23 il
- E) 21 il

108) Sual: 1878-ci il şəhər islahatına görə bələdiyyə üzvləri seçkilərində iştirak edə bilməzdilər

- A) daimi iş yeri və yaşayış yeri olmayan şəxslər və yaşı 25-dən aşağı olan fəhlələr
- B) vergi ödəməyən fəhlələr, qulluqçular və ziyalılar**
- C) qadınlar və əmlakı olmayan fəhlələr və sənətkarlar
- D) tələbələr, hərbcilər, qadınlar və əmlakı olmayan sənətkarlar

109) Sual: Bankə balıq vətəkələrində baş vermiş tətildən neçə il sonra Müştərək müqavilə imzalanmışdır?

- A) 14.
- B) 5.
- C) 16.
- D) 11.
- E) 8.**

110) Sual: Qafqaz canişinliyi ləğv edilmişdi:

- A) 1880- ci ildə
- B) 1882- ci ildə

- C) 1883- cü ildə
- D) 1898- ci ildə
- E) 1881- ci ildə

111) Sual: Neftverən torpaqlar qruplara bölünüb müzaidə yolu ilə ayrı-ayrı kapital sahiblərinə uzun müddətli icarəyə verildi:

- A) 1864-cü ildə Balaxanı neft mədənlərində işləyən fəhlələri məcburi əməkdən azad etməklə
- B) 1878-ci il Şəhər “Əsasnamə”sinin qəbul edilməsi ilə
- C) Çar Rusiyası 1828-ci ildə Şimali Azərbaycanın işğalını başa çatdırmaqla
- D) 1883-cü ildə Bakı - Tiflis dəmiryolunun çəkilməsi ilə neftə tələbatın artmasından sonra
- E) 1872-ci ildə neft sənayesində iltizam sisteminin ləğv edilməsi ilə

112) Sual: Şimali Azərbaycanda təhkimçilik hüququnu ləğv edən əsasnamənin qəbul olunmasından neçə il əvvəl İbrahimxəlil xan ailəsi ilə birlikdə qətlə yetirildi?

- A) 67 il
- B) 59 il
- C) 64 il
- D) 72 il
- E) 62 il

113) Sual: Almaniyada təhsil almış, oradaca elmlər doktoru dərəcəsinə almış Azərbaycanlı alim:

- A) S.M.Qənizadə
- B) H.Mahmudbəyov
- C) F.Köçərli
- D) N.Vəzirov
- E) M.Xanlarov

114) Sual: Çar hökuməti quberniya mərkəzini Bakı şəhərinə köçürmüşdü:

- A) 1859-cu ildə zərzələ baş vermişdən sonra.
- B) 1878-ci ildə şəhər islahatının keçirilməsi ilə.
- C) Bakı şəhərinin iri liman şəhərinə çevrilməsi ilə əlaqədar
- D) Dərbənd quberniyasının ləğv edilib Bakı quberniyasının yaradılması nəticəsində.

E) Bakı şəhərinin neft sənayesi şəhərinə çevrilməsi nəticəsində

115) Sual: Bakı və Tiflis şəhəri arasında birbaşa teleqraf xətti çəkilmişdi:

- A) 1901-ci ildə
- B) 1906-cı ildə
- C) 1909-cu ildə
- D) 1912-ci ildə**
- E) 1914-cü ildə

116) Sual: Birinci dünya müharibəsi illərində döyüslərdə göstərdiyi qəhrəmanlığa görə Rus hökuməti tərəfindən Müqəddəs Georgi ordeninin bütün dörd dərəcəsinə layiq görülmüş Azərbaycanlı:

- A) Qalib Vəkilov
- B) Tərlan Əliyərbəyov**
- C) İbrahim ağa Vəkilov
- D) Hüseyn xan Naxçıvanski
- E) Səməd bəy Mehmandarov

117) Sual: Cənubi Qafqazın beş quberniyasında pay torpaqlarını müəyyənləşdirmək və torpaq quruluşu işini aparmaq qaydası haqqında əsasnamə qəbul edildi:

- A) 1903-cü ildə**
- B) 1913-cü ildə
- C) 1900-cü il 1 mayda
- D) 1912-ci ildə
- E) 1870-ci ildə

118) Sual: Hökumət Cənubi Qafqazda dövlət kəndlilərinin torpaq quruluşu haqqında qanun verdi

- A) 1914-cü il 15 iyunda
- B) 1912-ci ildə
- C) 1901-ci ildə
- D) 1913-cü ildə
- E) 1900-cu ildə**

119) Sual: Qalakənddə misi saflaşdıran zavod 1906-ci ildə öz istehsalını dayandırmışdı:

- A) Rusiyada 1905-ci ildə burjua-demokratik inqilabının baş verməsi ilə
- B) Azərbaycanda erməni-müsəlman qırğınının baş verməsi ilə
- C) XX əsrin əvvəllərində Moskvada bu növ zavodlar inşa edildiyinə görə
- D) XX əsrin əvvəllərində Avropa ölkələrindən Rusiyaya gətirilən misin daha ucuz olması ilə
- E) Azərbaycandan aparılan saflaşdırılmış mis üçün daha çox gömrük rüsumu alındığına görə

120) Sual: Azərbaycanda sahibkar kəndlilər neçənci ildən mükəlləfiyyət daşımaqdan azad oldu?

- A) 1908.
- B) 1910.
- C) 1912.
- D) 1909.
- E) 1913.

121) Sual:1912-1913- cü illər aqrar qanunlarının səciyyəvi cəhətlərini göstərin.

- A) Feodal istismarı ləğv olundu.
- B) Biyar ləğv olundu.
- C) Torpaq üzərində dövlət mülkiyyətinin xüsusi çəkisi artdı.
- D) Kənddə sinfi təbəqələşmə və kapitalist münasibətlərinin inkişafı sürətləndi.
- E) Torpaqlar milliləşdirilib kəndlilərin istifadəsinə verildi.

122) Sual: General-leytenant ə.Şıxlinski hərbi sənətinə,xüsusilə yenilik gətirdi:

- A) Süvari qoşunun düzülüşünə.
- B) Topçuluğa.
- C) Hərbi topoqrafiyaya.
- D) Hərbi kəşfiyyat işinə.
- E) Təyyarəçilikdə “Taran” üsuluna.

123) Sual:1912-ci il aqrar qanunu şamil edilmədi:

- A) Quba qəzasına.

- B) Bakı quberniyasına.
- C) Zaqatala dairəsinə.
- D) İrəvan quberniyasına.
- E) Yelizavetpol quberniyasına.

124) Sual:Şimali Azərbaycanda torpaq pulu vergisinin töycü ilə əvəz edildiyi il:

- A) 1904-cı il.
- B) 1905-ci il.
- C) 1913-cü il.
- D) 1901-ci il.**
- E) 1912-ci il.

125) Sual:Təmərgüzləşmə prosesində ölkənin daxili bazarlarında ağ neft satışının 75%-ni öz əlində cəmləşdirmişdi:

- A) “Rotşıld”.
- B) “Nobel qardaşları”.
- C) “Oyl”.
- D) “Şell”.
- E) “Nobm Azut”.**

126) Sual: Qubalı Fətəli xanın 1784 – cü ildə Qarabağ və Cənubi Azərbaycan xanlıqlarına yürüşü zamanı ona dəstək verən xanlıq:

- A) Bakı xanı
- B) Cavad xanı**
- C) Şamaxı xanı
- D) Dərbənd xanı
- E) Şəki xanı

127) Sual: Quba xanı Fətəli xan gürcü çarı II İrakli ilə birlikdə neçənci ildə Gəncəyə hücüm etdi?

- A) 1787
- B) 1780
- C) 1788**
- D) 1792

E) 1789

128) Sual:1787 – ci ildə Quba xanlığı tərəfindən Peterburqa göndərilən elçi heyətinə kim rəhbərlik edirdi?

A) Şeyx Əli Şirazi

B) Mirzə bəy Cavanşir

C) Mirzə Sadiq Məmmədvaliyev

D) Fərhad xan Qaramanlı

E) Sadiq bəy Əfşar

129) Sual: Quba xanı Fətəli xanın müqavilə ilə müvəqqəti olaraq himayəsinə götürdüyü xanlıq necə adlanırdı?

A) Şəki

B) Şamaxı

C) Dərbənd

D) Salyan

E) Ərdəbil

130) Sual:İbrahimxəlil xanın Xoy səfəri neçənci ildə həyata keçirilmişdi?

A) 1789

B) 1790

C) 1792

D) 1785

E) 1788

131) Sual: Quba və Şəki xanlığının birləşmiş qüvvələri neçənci ildə Şirvan ərazisinə hücumla keçdilər ?

A) 1766

B) 1767

C) 1769

D) 1762

E) 1760

132) Sual:1724 – cü ildən Osmanlı Türkiyəsi tərəfindən zəbt edilən Qarabağ bəylərbəyliyiinin mərkəzi hansı şəhər idi ?

- A) Şuşa
- B) Gəncə**
- C) İrəvan
- D) Zəngəzur
- E) Qafan

133) Sual:1755 – ci ildə Hacı Çələbi Şirvana hücumu zamanı hansı xanlıqların birləşmiş qüvvələrinə məğlub oldu ?

- A) Şamaxı və Quba
- B) Qarabag və Gəncə
- C) Şamaxı və Ərdəbil
- D) Gəncə və Şamaxı
- E) Quba və Qarabağ

134) Sual: Hacı Çələbinin Şəkinin ərazisini genişləndirərək ərəş və Qəbələ mahallarını da özünə tabe etməsi haqqında ətraflı məlumat verirdi :

- A) M.F. Axundov
- B) F.Köçərli
- C) A. Bakıxanov
- D) Hacı Zeynalabdin Şirvani
- E) Molla Pənah Vaqif

135) Sual: Quba xanı Fətəli xan 1769 – cu ildə lazım olduqda ona qoşun verməyi qəbul edən müqaviləni hansı xanlıqla bağlamışdı ?

- A) Qarabag
- B) Naxçıvan
- C) Lənkəran
- D) Şamaxı**
- E) Ərdəbil

136) Sual:Şah I Abbasın Səfəvi sarayında divan katibi olmuş tarixçisi:

- A) Həsən bəy Rumlu
- B) İsgəndər bəy Münşi**
- C) Mirzə Abdulla Əfəndi

- D) Yusif Qarabaği
- E) Mövlana Rəcəbəli Vahid Təbrizi

137) Sual:Şah I Təhmasibin sarayında qulluq etmiş, onun yürüşlərinin iştirakçısı olmuş tarixçi:

- A) Fəzli İsfahani
- B) İsgəndər bəy Münşi
- C) Sadiq bəy Əfşar
- D) Əliqulu Xalxali
- E) Həsən bəy Rumlu

138) Sual:Türkiyənin Ön Qafqazın daxili işlərinə qarışması üçün bəhanə oldu:

- A) I Pyotrun Dərbəndə daxil olması
- B) Səfəvi elcisi İsmayıl bəyin Peterburqla müqavilə imzalaması
- C) Qazqumuxlu Surxay xanın kömək üçün Türkiyəyə getməsi
- D) II Təhmasibin Səfəvilər dövlətində hakimiyyət başına gəlməsi
- E) Hacı Davudun Türkiyəyə müraciəti

139) Sual: Rusiya 1723-cü il Peterburq müqaviləsi şərtlərinin təsdiq edilməsinə, Dərbənd, Bakı, Salyan, Lənkəran, Rəst, ənzəlinin diplomatik yolla Rusiyaya birləşdirilməsi faktını qəbul edilməsinə nail oldu:

- A) Rast müqaviləsilə
- B) Mobir sazişinə əsasən
- C) Kirman şah müqaviləsilə
- D) İstanbul müqaviləsilə
- E) Gəncə müqaviləsilə

140) Sual:Səfəvilərin dövründə Çuxur-Səddə Naxçıvanda və digər yerlərdə iki il ərzində hərbi qulluqçulara donluq verilmədiyindən qacar və bayat tayfalarının üsyanı oldu:

- A) 1653-cü ildə
- B) 1712-ci ildə
- C) 1696-cı ildə
- D) 1726-cı ildə

E) 1677-ci ildə

141) Sual:Səfəvilər dövlətində qoşunun xərci ödənilirdi:

- A) iri feodallardan toplanan vergilərin hesabına
- B) tiyul və icma torpaqlarından toplanan vergilərin hesabına
- C) əsasən müharibələr zamanı ələ keçirilmiş qənimətin hesabına
- D) divan və vəqf torpaqlarından alınan vergilər vasitəsilə
- E) bəylərbəylərin gəlirinin bir hissəsi ilə

142) Sual:İrəvan, Gəncə, Tiflis, Şamaxı, Şirvan əyalətləri və Dağıstan Türkiyəyə verildi, Araz çayı iki dövlət arasında sərhəd olmalı idi: Bu şərtlərin hansı sülh müqaviləsinə aid olduğunu müəyyən edin:

- A) İstanbul.
- B) Qəsri-Şirin.
- C) Bağdad.
- D) Kirmanşah.
- E) Nabur.

143) Sual:1724-cü il İstanbul müqaviləsinə görə Türkiyə:

- A) Ermənistanın,Gürcüstanın Sərq hissəsi və Cənubi Azərbaycan Türkiyəyə verildi.
- B) Cənubi Qafqaz Kür çayı sərhəd olmaqla Rusiya ilə Osmanlı arasında bölündü.
- C) Menqeriya, Quriya, Kartli, Meshi, Azərbaycanın Kürdən cənubda olan torpaqları Türkiyənin ixtiyarına keçdi.
- D) Ermənistan,Gürcüstan və Xəzərsahili istisna olmaqla, bütün Azərbaycan ərazisi Türkiyəyə verildi.
- E) Türkiyə tutmuş olduğu torpaqları, Azərbaycanın Xəzərsahili torpaqlarını geri qaytarmağı öhdəsinə götürdü.

144) Sual:Zülfüqar xan Qaramanlının Şirvanın hakimi olduğu dövrdə Şirvanın vəziri olmuşdur:

- A) Hacı Məhəmməd Riza Fədəvi.
- B) Çıraq Sultan Ustacılı.
- C) Heydər bəy Apisin.
- D) Məhəmməd Saleh bəy.
- E) Məhəmməd Şəmsəddinli.

145) Sual: Manat-milli valyuta Azərbaycan Respublikası ərazisində yeganə ödəniş vasitəsi elan olundu:

- A) 1993-cü ilin sonlarında
- B) 1992-ci ilin avqustunda
- C) 1995-ci ilin əvvəllərində
- D) 1995-ci ilin dekabrında
- E) 1994-cü ilin əvvəllərində

146) Sual: Azərbaycan Respublikası BMT –yə nə vaxt qəbul edildi?

- A) 2 mart 1992.
- B) 18 may 1990.
- C) 19 avqust 1991.
- D) 18 oktyabr 1991.
- E) 15 iyul 1989.

147) Sual: Azərbaycan Respublikasının Dövlət Müstəqilliyi haqqında konstitusiya aktı nə vaxt qəbul edildi?

- A) 18 oktyabr 1991.
- B) 30 avqust 1991.
- C) 19 avqust 1991.
- D) 8 sentyabr 1991.
- E) 18 may 1990.

148) Sual: Azərbaycan SSR -in suverenliyi haqqında Konstitusiya Qanunu nə vaxt qəbul edildi?

- A) 20 yanvar 1990.
- B) 15 iyul 1989.
- C) 23 sentyabr 1989.
- D) 20 dekabr 1989.
- E) 18 may 1990.

149) Sual: Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı fəxri adı təsis olunmuşdur.

- A) 1992 oktyabr.
- B) 1991 noyabr.

- C) 1993 iyun.
- D) 1993 oktyabr.
- E) 1992 mart.

150) Sual: Azərbaycan Respublikası Avropa Şurasına üzv qəbul edildi:

- A) 2001- ci il 17 noyabr.
- B) 2000 – ci il 12 yanvar.
- C) 2001 – ci il 26 yanvar.
- D) 2002 – ci il 14 iyun.
- E) 2002 – ci il 17 noyabr.

151) Sual: Bakı – Tiblisi – Ceyhan neft kəməri istifadəyə verilmişdi:

- A) aprel – 2006.
- B) sentyabr – 2004.
- C) iyun– 2006.
- D) iyul – 2005.
- E) avqust – 2006.

152) Sual: Azərbaycanda son Tunc və ilk Dəmir dövrü əhatə edir?

- A) e.ə. XX-XIX əsrlər
- B) e.ə. XVII-XVII əsrlər
- C) e.ə.XVI-XV əsrlər
- D) e.ə.XIV-VIII əsrlər
- E) e.ə. V-III əsrlər

153) Sual: Paleolit son mərhələsi əhatə edir?

- A) e.ə.100-40-cı minilliklər
- B) eramızdan 40-30 min il əvvəldən – e.ə 12 –ci minilliyədək
- C) e.ə. 10-8 minilliklər
- D) e.ə.6-4 minilliklər
- E) e.ə. 5-3 minilliklər

154) Sual: Xocalı-Gədəbəy arxeoloji mədəniyyətinin əhatə etdiyi dövr?

- A) E.ə. XIV-VIII əsrlər
- B) E.ə. II minillik-I minilliyin əvvəlləri
- C) E.ə. XV-VII əsrlər
- D) E.ə. XIV-VII əsrlər
- E) E.ə. II minilliyin sonu

155) Sual:II Sarqonun şərəfinə abidə qoydurmuş Manna hökmdarı:

- A) Ullusun
- B) Erisinni
- C) Ualli
- D) İranzu
- E) Ahşeri

156) Sual:Mənbələrdə adı çəkilən ilk Manna hökmdarı

- A) Udaki
- B) İranzu
- C) Uduri
- D) Ualli
- E) Dayakku

157) Sual: Skitlərin Midiya ilə əlaqədar fəaliyyətindən, onların mənəvilər ilə ünsiyyətindən bəhs edir:

- A) Heradot, Strobon
- B) Strobon, Urartu mixi yazıları
- C) Heradot, Manna mixi yazıları
- D) Heradot, assur mixi yazıları**
- E) Plini, Ptolomey

158) Sual: Midiya skitlərin hakimiyyəti altına düşdü:

- A) eradan əvvəl 694-672-ci illərdə

- B) eradan əvvəl 630-614-cü illərdə
- C) eradan əvvəl 712-680-cı illərdə
- D) eradan əvvəl 620-605-ci illərdə
- E) eradan əvvəl 653-625-ci illərdə

159) Sual: Mannanın Gilzan, Zamua, Messi, Qızılbunda vilayətləri assurlara vergi kimi göndərirdilər:

- A) iribuynuzlu malqara
- B) döküş atları**
- C) ticarət karvanları üçün dəvəvlər
- D) doğuş atları
- E) döküş arabaları

160) Sual: Urartu hökəmdarı I Rusa işğalcılıq siyasətini həyata keçirmək məqsədiylə:

- A) Manna ilə sərhəd olan qərb torpaqlarında bir neçə qolla inşa etdirdi
- B) Assuriyanın siyasi dağınıqlığından istifadə edərək Mannaya yürüş etdi
- C) II Sarqonla ittifaqa girərək Mazamiyya vilayətini işğal etdi
- D) Mannanın Zikirtu vilayətinin canişini və başqa şəhərlər ilə sazişə girdi**
- E) Babilistanla Mannaya qarşı müharibə aparmaq üçün ittifaq yaratdı

161) Sual: Roma senatının xüsusi qərarı ilə Şərqə göndərildi:

- A) Pompey
- B) Antoni
- C) Yuli Sezar
- D) Lisini Lukul**
- E) Oktavian Avqust

162) Sual: Adərbayqan Sələvkilərdən asılı vəziyyətə düşüb:

- A) e.ə.190-cı ildə
- B) e.ə.148-ci ildə
- C) e.ə. 220-ci ildə**
- D) 53-cü ildə

E) e.ə. 65-ci ildə

163) Sual: Manna hökmdarlarının xarici siyasətdə Assuriyaya meyilli siyasəti:

- A) Mannanın daxili müstəqilliyi qorundu, feodal özbaşınalığına son qoyuldu.
- B) Urartu hökmdarı II Sarqonun işğal etdiyi torpaqlar e.ə 745-ci ildə geri qaytarıldı.
- C) Assuriyanın xəzinəsinə xərac vaxtlı-vaxtında gətirildi,ənənəvi məbəd tikintisinə başlandı.
- D) Ön Asiyanın bu qüdrətli dövlətini Mannanın havadarına çevirmişdi.
- E) 744-cü ildə Urartuya hücum edən İranzu itirilmiş Manna torpaqlarını geri aldı.

164) Sual: Qaynaqlarda Aratta ilə əlaqədar adı çəkilən, onun mühafizəkarı hesab olunan ilahə:

- A) İnanna,
- B) İştər,
- C) Osiris,
- D) Amon,
- E) Lama,

165) Sual:E.ə . 36 – cı ildə Parfiyaya qarşı başlayan yürüşə rəhbərlik etmiş Roma sərkərdəsi:

- A) Pompey.
- B) Antoni.
- C) Lukul.
- D) Antiox.
- E) Pont.

166) Sual: II Sarqonun yürüşü zamanı Mannalılar assur çarının qoşununu təmin etməli idilər

- A) At, qoşqu vasitəsi ilə.
- B) İsti geyimlə.
- C) Ərzaqla.
- D) Döyüşçülərlə.
- E) Silahla.

167) Sual: Azərbaycan səhnəsinin zinəti adlandırılan aktyor:

- A) C. Zeynalov
- B) H.Ərəblinski
- C) H.Sarabski
- D) M.Əliyev
- E) Sidqi Ruhulla

168) Sual:Şimali Azərbaycanda torpaq pulu vergisi neçənci ildən etibarən töycü ilə əvəz edilmişdi?

- A) 1901
- B) 1905
- C) 1904
- D) 1912
- E) 1913

169) Sual:XX əsrin əvvəllərində Nuxada fəaliyyət göstərən ilk tənbəki fabriki məxsus olmuşdur?

- A) H. Z. Tağıyevə
- B) M. H. Dadanova**
- C) S.Lətifova
- D) M. Babayevə
- E) İ. Nağıyevə

170) Sual: Birinci Dünya müharibəsində Qərb cəbhəsində suvari diviziyaya komandanlıq edirdi:

- A) Əliağa Şıxlinski
- B) Hüseyn xan Naxçıvanski**
- C) İbrahim ağa Vəkilov
- D) Səməd ağa Mehmandarov
- E) Teymur Novruzov

171) Sual: Bakıda milli eser təşkilatı olan İttifaq partiyası yaradılmışdı:

- A) 1905- ci ildə**
- B) 1904- ci ildə
- C) 1903- ci ildə

D) 1902- ci ildə

E) 1900- ci ildə

172) Sual:1908 - ci ildə bağlanmış Difai təşkilatının üzvləri hansı partiyanın sıralarına qoşuldular?

A) Müdafiə

B) Qeyrət

C) Musavat

D) Hümmət

E) Kadet

173) Sual: Difai partiyasının şöbələrinin ən böyüyü harada yerləşirdi?

A) Naxçıvanda

B) Şuşada

C) Gəncədə

D) Bakıda

E) İrəvanda

174) Sual: Azərbaycan Cümhuriyyəti Milli Ordusunun qərargahı yenidən Bakıya qaytarıldı:

A) 1918-ci ilin mayında

B) 1918-ci ilin sentyabrında

C) 1919-cu ilin yazında

D) 1918-ci ilin sonunda

E) 1919-cu ilin payızında

175) Sual:1918-ci il noyabrın 16-da:

A) ermənilərin Qarabağa ilk hücumu başlandı

B) Azərbaycan hökuməti “Azərbaycan parlamentinin yaradılması haqqında” qanun qəbul etdi

C) Azərbaycan hökuməti “Paris konfransına gedəcək nümayəndə heyətinin” tərkibini təsdiq etdi

D) Milli Şura beş aylıq fasilədən sonra yenidən fəaliyyətə başladı.

E) Fətəli xan Xoyskinin rəhbərliyi ilə üçüncü hökumət kabineti təşkil edildi

176) Sual: Azərbaycan Xalq Cumhuriyyətinin Hərbi Nazirliyi təsis edildi, hökumətin fərmanı ilə hərbi səfərbərlik başlandı

- A) 1918-ci ilin iyununda
- B) 1919-cu ilin martında
- C) 1918-ci ilin dekabrında
- D) 1918-ci ilin sentyabrında
- E) 1918-ci ilin avqustunda

177) Sual: Quruçay mədəniyyətinin birinci inkişaf mərhələsi əhatə edir:

- A) Erkən Aşelə qədərki dövrü.
- B) Mustye dövrünü.
- C) Üst Aşelə qədərki dövrü.
- D) Aşelə qədərki dövrü.
- E) Son Aşel mərhələsini.

178) Sual: Azərbaycan tarixi hansı qaynaqlar, mənbələr əsasında öyrənilir?

- A) qəbir abidələri, qayaüstü abidələr və yazılı abidələr
- B) heyvan və bitki qalıqları, qayaüstü rəsmlər, qəbir abidələri, yaşayış yerləri
- C) arxeoloji və yazılı abidələr
- D) fauna və flora qalıqları
- E) qədim yaşayış yerləri və qəbir abidələri

179) Sual: Toxa əkinçiliyi xış əkinçiliyi ilə əvəz olunur

- A) eneolit dövründə
- B) orta tunc dövründə
- C) neolit dövründə
- D) ilk tunc dövründə
- E) son tunc dövründə

180) Sual: Daş dövrünün axırını mərhələsi neolit dövründə:

- A) İnsanlar daşı cilalamış, ovçuluq əsas peşəyə çevrilmiş, ölümlər evin döşəməsi altında dəfn edilirdi.
- B) İnsanlar Ön Asiya ilə ünsiyyətdə olmuş, metal əmək alətlərini mübadilə etmiş, daşı deşməyi öyrənmişlər.

- C) İnsanlar qəbilə icması şəraitində yaşamış, ana xaqanlığı hökm sürmüşdür.
- D) Qəbilə icması şəraitində yaşamış, yaylaq maldarlığı genişlənmiş, ana xaqanlığı hakim mövqə tutmuşdur.
- E) Toxa əkinçiliyi genişlənmiş, ana xaqanlığı hökm sürmüş, boyalı qablar istehsal olunmuşdur.

181) Sual: Azərbaycan ərazisində məskunlaşan ən qədim tayfaları göstərin?

- A) Albanlar, mannalılar, utilər.
- B) Lullubəy, kuti, turukki, su.**
- C) Atropotenlər, kadusilər, midiyalılar.
- D) Xəzərlər, hunlar, səlcuqlar.
- E) Kassitlər, sabirlər, qarqarlar.

182) Sual: Tərkibinə aşqarlar (sürmə, mərgümüş, nikel, qalay) qatılmış ərinti adlanırdı:

- A) Sink.
- B) Mis külcəsi.
- C) Tunc.**
- D) Dəmir filizi.
- E) Platin.

183) Sual: Hansı dövrdə icma ağsaqqalları şurası cəmiyyətin həyatında mühüm rol oynayırdı:

- A) Alt Paleolit.
- B) Üst Paleolit.
- C) Neolit.
- D) Eneolitdə.**
- E) Mezolitdə.

184) Sual: Quruçay mədəniyyətinin ikinci inkişaf mərhələsi əhatə edir:

- A) Mustye
- B) Üst paleolit
- C) Erkən və orta Aşel**
- D) Son Aşel
- E) Mezolit

185) Sual:Məhkəmə quruculuğu, mülki cinayət və məhkəmə məcəllələrinin qəbulu respublikanın öz ixtiyarına verildi:

- A) 1961-ci ildə
- B) 1991-ci ildə
- C) 1956-cı ildə
- D) 1963-cü ildə
- E) 1978-ci ildə

186) Sual: Ukraynanın cənub rayonlarının, Kişinyovun azad olunmasında, Yassı-Kişinyov əməliyyatında fərqlənmiş Azərbaycan milli diviziyası:

- A) 223
- B) 416
- C) 271
- D) 402
- E) 77

187) Sual: Siyasi məhbuslar saxlanılan düşərgələrə rəhbərlik edən İslah əmək Düşərgələri Baş İdarəsi - QULAK ləğv edildi:

- A) 1948-ci ildə
- B) 1964-cü ildə
- C) 1953-cü ildə
- D) 1956-cı ildə
- E) 1961- ci ildə

188) Sual:1945-ci ildə təşkil olunmuş Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının ilk prezidenti oldu:

- A) Y.Məmmədəliyev
- B) Y.Məmmədəliyev
- C) M.Topçubaşov
- D) H.Hüseynov
- E) Z.Xəlilov
- F) M.Mirqasimov

189) Sual: Sovet imperiyası dövründə idealizmdə, fanatizmdə, xan və bəyləri müdafiə etməklə günahlandırıldı:

- A) M.M.Kazimbəy
- B) A.A.Bakıxanov**
- C) Molla Pənah Vaqif
- D) Heydər Hüseynov
- E) Y.V.Cəmənzəminli

190) Sual:Cənubi Azərbaycanda 1945-1946- cı illər milli – Azadlıq hərəkatının əsas yekunu (21 Azər hərəkatı) nədən ibarətdir?

- A) Vətəndaş müharibəsinə son qoyuldu.
- B) İngilis imperialistlərinin ağalığına son qoyuldu.
- C) Milli hökumət təşkil olundu.**
- D) Feodal zülmünü aradan qaldırdı.
- E) Milli məclis yaradıldı.

191) Sual: Azərbaycan SSR Ali Sovetinin Rəyasət Heyətinin 1969-cu il 7 may tarixli qərarı ilə sərhəd rayonlarında 2 min hektardan çox Azərbaycan torpağının Ermənistanı verilməsi planını pozdu:

- A) K.Bağirov.
- B) İ.Mustafayev.
- C) H.Əliyev.**
- D) M.C.Bağirov.
- E) V.Axundov.

192) Sual:Mərkəzin Bakını Azərbaycanın tərkibindən çıxarıb müstəqil inzibati vahid kimi birbaşa Moskvaya tabe etmək planını pozdu:

- A) V.Axundov.
- B) İ.Mustafayev.**
- C) M.C.Bağirov.
- D) N.Nərimanov.
- E) K.Bağirov.

193) Sual: Berlində Reyxstaqın alınmasında böyük əsgəri rəşadə göstərən Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adını almış Azərbaycanlı:

- A) M.Məhərrəmov.
- B) M.Abdullayev.**

- C) Z.Bünyadov.
- D) A.Vəzirov.
- E) Y.Sadiqov.

194) Sual:1941-1945-ci illər müharibəsi zamanı yenidən respublikada kompleksləşdirilmiş Milli diviziya:

- A) 416.
- B) 223.
- C) 402.
- D) 77.**
- E) 271.

195) Sual:Şirvan, Gəncə,Qarabağ və Naxçıvan xanlıqlarında daha çox yayılmışdı:

- A) Üzümçülük.
- B) Çəltikçilik.
- C) Tütünçülük.
- D) Pambıqçılıq.**
- E) Bostançılıq.

196) Sual: Xanlıqlar dövründə xan və feodalların mənafeyi keşiyində duran məhkəmə idarələri necə adlanırdı?

- A) Əyalət, mahal və şəhər məhkəmələri.
- B) Divan, şəriət və əsnaf məhkəmələri.**
- C) Şəriət, əyalət və şəhər məhkəmələri.
- D) Divan, hərbi və səhra məhkəmələri.
- E) Əsnaf, əyalət və hərbi məhkəmələr.

197) Sual: Azərbaycan xanlıqlarının yaranmasının əsas səbəblərini göstərin.

- A) İran dövlətinin zəifləməsi.
- B) Azərbaycanın müstəqillik əldə etməsi.
- C) Natural təsərrüfatın mövcud olması siyasi pərakəndəliyin hökm sürməsi.**
- D) Rusiyanın təcavüzü.
- E) Ticarət əlaqələrinin genişlənməsi.

198) Sual:Ağaməhəmməd şah Qacarın Şuşanı işğal etməsindən neçə il əvvəl xürrəmilər böyük strateji əhəmiyyətə malik olan Həmədan şəhərini tutdular?

- A) 895.
- B) 983.
- C) 947.
- D) 967.**
- E) 893.

199) Sual:XVIII əsrin əvvəlində Salyan üçün xarakterik idi

- A) Məhəmməd Səid xan tərəfindən idarə olunurdu
- B) Şəkili Hacı Çələbi xan tərəfindən idarə olunmuşdu
- C) Nadir şahın ölümü ilə əlaqədar müstəqil xanlığa cevrilmişdi
- D) Quba xanlığından, asıl vəziyyətdə idi**
- E) Xanlıqda iri miqyaslı ixtişaşlar başlamışdı

200) Sual:Şirvan , Gəncə, Qarabağ və Naxçıvan xanlıqlarında daha çox yayılmışdı:

- A) Üzümçülük.
- B) Çəltikçilik.
- C) Tütünçülük.
- D) Pambıqçılıq.**
- E) Bostançılıq.

201) Sual:XVIII əsrin II yarısında Şirvandakı ara müharibələrinin təsvirinə müxəmməs həsr etmişdir:

- A) Əbdülrəzzaq bəy.
- B) Ağa Məsihi**
- C) Şakir Şirvani.
- D) Xəstə Qasım.
- E) Molla Vəli Vidadi.

202) Sual:Şəki xanlığı üçün Dəstur-ür-əməl adlanan xüsusi qanunnamə yazmışdı:

- A) Səlim xan.
- B) Hacı Çələbi xan.
- C) Ağakışi bəy.
- D) Hüseyn xan.
- E) Məhəmmədhəsən xan.

203) Sual: Qarabağ bəylərbəyliyi Osmanlı Türkiyəsi tərəfindən zəbt edildi:

- A) 1698-ci ildə
- B) 1724-cü ildə**
- C) 1712-ci ildə
- D) 1732-ci ildə
- E) 1727-ci ildə

204) Sual:XVII- XVIII əsrlərin hüdudlarında vergi islahatı keçirmiş Səfəvi şahı:

- A) Şah Hüseyn
- B) Şah Səfi
- C) Şah II Təhmasib
- D) Şah II Abbas
- E) Şah Süleyman

205) Sual:Cənubi Azərbaycan lıların birləşdirən ədalət təşkilatı Hümət dən ayrıldı:

- A) 1912-ci ildə
- B) 1913-cü ildə
- C) 1915-ci ildə
- D) 1917-ci ildə**
- E) 1918-ci ildə

206) Sual: Naxçıvan Muxtar Sovet Respublikası elan olunmasından neçə il əvvəl ruslar tərəfindən Naxçıvan xanlığı işğal olundu?

- A) 94 il
- B) 97 il**
- C) 111 il

- D) 95 il
- E) 102 il

207) Sual:1921-ci il mayın 6-da Bakıda keçirilən Azərbaycan SSR birinci sovetlər qurultayında:

- A) M.C.Bağirov Azərbaycan Fövqəladə Komissiyasının sədri təyin edildi
- B) Azərbaycan SSR Müvəqqəti İnkilab Komitəsi yaradıldı
- C) Azərbaycan SSR-nin birinci Konstitusiyası qəbul olundu
- D) Azərbaycan Neft sənayesinin Moskvaya tabe edilməsi qərara alındı
- E) ZSFSR-in yaradılması haqqında qərar qəbul olundu

208) Sual:1922-ci il dekabrın 30-da Birinci Sovetlər qurultayında yenidən köhnə Rusiya imperiyasını SSRİ adı ilə bərpa edən Lenin:

- A) Azərbaycanın Rusiyanın xammal bazasına çevrilməsinə, kənd təsərrüfatının yüksəlişinə nail oldu
- B) Yerlərdə xan-bəy torpaqlarını əvəzsiz olaraq kəndlilərə verilməsinə nail oldu.
- C) yerlərdəki hakimiyyəti daha da zəiflətməmiş və onların mərkəzdən asılılığını, eləcə də bir-birindən asılılığını artırmışdır.
- D) yerlərdəki hakimiyyəti sosial-demokratlara verdi, onların bir-birindən asılılığını bərpa etdi.
- E) yerlərdəki ixtisaslı kadrlara hörmətlə yanaşır, mərkəzdən asılılığı eləcə də bir-birindən asılığını azaltmışdı.

209) Sual: Azərbaycan İnkilabi Komitəsinin torpaq haqqında dekretində nəzərdə tutulurdu:

- A) Ərzaq vergisinin ərzaq sapalağı ilə əvəz olunması.
- B) Kəndlilərin artıq taxılının dövlət tərəfindən baha qiymətə alınması.
- C) Vergi alınması müqabilində torpağın kəndlilərin istifadəsinə verilməsini.
- D) Kəndlilərə suvarılan sahələrdə 3 desyatin torpaq verilməsini.
- E) Kəndlərdə otlaq sahələrindən istifadə üçün toplanan verginin ləğv olunmasını.

210) Sual: Azərbaycan SSR-də ərzaq vergisi pulla ödənilən vahid kənd təsərrüfatı vergisi ilə əvəz olunmuşdu?

- A) 1924.
- B) 1920.
- C) 1922.
- D) 1921.
- E) 1923.

211) Sual:Aşağıdakı tədbirlərdən hansı Hərbi kommunizm siyasəti dövrünə aiddir?

- A) Yeni iqtisadi siyasət.
- B) “QOELRO” planı.
- C) Ərzaq sapalağı .
- D) Planlı təsərrüfata keçid.
- E) Sənayeləşdirmə və kollektivləşdirmə.

212) Sual:1917-ci ilin apreldə Açıq söz qəzetinin nəşrinə 25 min manat vəsait vermişdi:

- A) H.Z.Tağıyev
- B) Ş.Əsədullayev
- C) M.Muxtarovni
- D) M.Nağıyev
- E) H.Ağayev

213) Sual:1920 – ci il aprel işğalı ərəfəsində Azərbaycanın siyasi həyatında ən ciddi hadisə:

- A) Ən ciddi hadisə ermənilərin Bakıda soyqırım törətməsi.
- B) Rusiya ilə Bakı bolşeviklərinin, ermənilərin düşmənçilik aparması.
- C) Qafqaz cəbhəsindən qayıdan rus əsgərlərinin Bakı Sovetinin sərəncamına keçməsi.
- D) I dünya müharibəsinin yekunu olaraq türk qoşunlarının Bakını tərk etməsi.
- E) Hökumət böhranının yaranması.

214) Sual:XX əsrin 20 – 30 – cu illərində Azərbaycanda sənayeləşdirmənin başlıca məqsədi:

- A) Neft hasilatını, emalını və Rusiyaya daşınmasını sürətləndirmək.
- B) Neft hasilatını, emalını sürətləndirib Azərbaycan əhalisinin vəziyyətini yaxşılaşdırmaq.
- C) Dənizdə neft çıxarılmasını genişləndirib, ölkədə netfə olan tələbatı ödəmək.
- D) Çıxarılan neftin vaxtında və itkisiz Bakı – Batum neft kəməri vasitəsi ilə daşınmasına nail olmaq.
- E) Nefti sənaye üsulu ilə çıxarmaq, Balaxanı, Suraxanı, Bibiheybət rayonlarını birləşdirən neft kəməri yenidən qurmaq.

215) Sual: Azərbaycanda yeni iqtisadi siyasətə keçildi.

- A) 1918- ci ilin yazında.
- B) 1930- cu ilin payızında.

- C) 1922- ilin yayında.
- D) 1920- ci ilin yayında.
- E) 1921- ci ilin yazında.

216) Sual: Strabonun məlumatlarına görə Albaniya

- A) Düzgün cavab yoxdur
- B) Cənubda İberiya ilə, qərbdə isə Adərbayqan ilə həmsərhəd idi
- C) Şimalda İberiya ilə, cənubda isə Adərbayqan ilə həmsərhəd idi
- D) Sarmatiya ilə cənub-qərbdə , İberiya ilə şimalda həmsərhəd idi
- E) Qərbdə Sarmatiya ilə cənubda isə Adərbayqan ilə həmsərhəd idi

217) Sual: Strabonun məlumatlarına görə Albaniya

- A) Qərbdə İberiya ilə, şimal-qərbdə Adərbayqan ilə həmsərhəd idi
- B) Şimalda İberiya şimal-qərbdə isə Dağıstanla ilə həmsərhəd idi
- C) Cənub- şərqdə İberiya ilə, cənubda Adərbayqan ilə həmsərhəd idi
- D) Sarmatiya ilə cənub-qərbdə , İberiya ilə şimalda həmsərhəd idi
- E) Düzgün cavab yoxdur

218) Sual: Suriya qaynaqlarına görə Albaniya ərazisi orta əsrlərdə necə adlandırılırdı

- A) Aran
- B) Aqvan
- C) Alovən
- D) Arran
- E) Alpan

219) Sual:E. ə. I əsrin sonlarında iberlərin albanlar ilə münasibətlərinin müharibə şəklində almasına səbəb:

- A) Parfiya ilə Romanın ön Qafqazda işğalçılıq siyasəti.
- B) Ön Qafqazda ağılıq siyasəti.
- C) Albaniyanın e.ə. 35–ci ildə iberlərin Armeniya və Parfiya ilə mübarizəsinə qoşulması ilə.
- D) Albaniya ilə Romanın yaxınlıq əlaqələri saxlamaları.
- E) Romanın xalqları, bir- birinə qarşı qoymaq siyasəti.

220) Sual:E.ə. 713 – cü ildə II Sarqonu Mannada hədiyyələrlə qarşılayan Ullusunu, Sarqon ölkədən çıxan kimi:

- A) Assuriyanın siyasi üstünlüyünü tanımaqdan imtina etdi, Babilistanla Assuriyaya qarşı ittifaq yaratdı.
- B) Assuriyanın siyasi müstəqilliyini tanımaqdan imtina etdi, Mannada öz hakimiyyətini gücləndirdi.**
- C) Mannanın Assuriyaya bac verməsini dayandırdı, Midiya ilə yaxınlaşdı.
- D) Müstəqilliyini möhkəmləndirdi, Midiyadakı torpaqları tutmaqla Sarqona kömək etdi.
- E) Manna ilə Assuriya arasında bağlanmış müqaviləyə qarşı üsyan qaldırdı.

221) Sual: Herodotun məlumatına görə:

- A) I Daranın zamanında Əhməni dövlətinin ərazisi quzeydə Kür çayına dək uzanırdı.
- B) Skitlər Urmiya gölünün şərqində və şimalında məskən salmışlar.
- C) I Daranın zamanında Əhməni dövlətinin ərazisi şərqdə Araz çayınadək olan ərazini əhatə edirdik.
- D) Skitlər Asiyadan qaçan kimmerləri izləyərək Midiyaya soxuldular.**
- E) Skitlərin Urmiya sahilində yerli tayfaların əkinçilik və sənətkarlıq vərdilərinin formalaşmasına güclü təsiri olmuşdur.

222) Sual: Selevkilər dövründə tərtib edilmiş sənəddə Tirikanın məğlubiyət səbəbi:

- A) Ayın tutulması
- B) Təbii fəlakətlərin baş verməsi
- C) Günəş tutulması
- D) İkiçayrası əhalisinin üsyan qaldırması
- E) Tirikanın ordusunun zəif olması

223) Sual: Albanları ən ucqar və naməlum xalqlar cərgəsinə daxil edir:

- A) Tit Livi
- B) Pompey Troq
- C) Plutarx
- D) Arrian
- E) Yuli Solin

224) Sual: Hansı antik müəllifə görə albanlar özlərini əfsanəvi Yasonun nəslilə bağlayırdılar

- A) Yuli Solin

- B) Pompey Troq
- C) Arrian
- D) Ammian Marsellin
- E) Favstos Buzand

225) Sual: Antik müəllif Pompey Troq albanların hansı ərazidən gəldiklərini söyləyirdi 1) Albus dağlarından 2) Fessaliyadan 3) Kilikiyada 4) Şimali Yunanıstandan 5) Samur bölgəsindən

- A) 2;4
- B) 1;5
- C) 2;3
- D) 2;1
- E) 3;4

226) Sual: Erkən orta əsrlərdə Albaniyanın ərazisi gürcü qaynaqlarında necə adlandırılırdı

- A) Rani
- B) Arani
- C) Alrani
- D) Aqvan
- E) Albani

227) Sual: Erkən orta əsrlərdə ərəb mənbələrində Albaniya ərazisi necə adlandırılırdı

- A) Arran
- B) Ağvan
- C) Alban
- D) Aran
- E) Aqvan

228) Sual: Suriya qaynaqlarına görə Albaniya ərazisi orta əsrlərdə necə adlandırılırdı

- A) Aran
- B) Aqvan
- C) Alovən

D) Arran

E) Alpan

229) Sual: Strabonun məlumatlarına görə Albaniya

A) Düzgün cavab yoxdur

B) Cənubda İberiya ilə, qərbdə isə Adərbayqan ilə həmsərhəd idi

C) Şimalda İberiya ilə, cənubda isə Aderbayqan ilə həmsərhəd idi

D) Sarmatiya ilə cənub-qərbdə , İberiya ilə şimalda həmsərhəd idi

E) Qərbdə Sarmatiya ilə cənubda isə Aderbayqan ilə həmsərhəd idi

230) Sual: Strabonun məlumatlarına görə Albaniya

A) Qərbdə İberiya ilə, cənub-qərbdə Adərbayqan ilə həmsərhəd idi

B) Şimalda İberiya şimal-qərbdə isə Dağıstanla ilə həmsərhəd idi

C) Cənub- şərqdə İberiya ilə, cənubda Aderbayqan ilə həmsərhəd idi

D) Sarmatiya ilə cənub-qərbdə , İberiya ilə şimalda həmsərhəd idi

E) Düzgün cavab yoxdur

231) Sual: Naxçıvan mədəniyyəti:

A) Erkən Tunc dövründə formalaşmış, son Tunc və ilk Dəmir dövründə yüksək inkişaf səviyyəsinə çatmışdı

B) Son Tunc dövründə formalaşmış və inkişaf etmişdi

C) Orta Tunc dövründə formalaşmış, son Tunc və ilk Dəmir dövründə yüksək inkişaf səviyyəsinə çatmışdı

D) E.ə. XIV əsrdə yaranmış və ilk Dəmir dövründə formalaşmışdı

E) Kür-Araz mədəniyyətindən fərqli olaraq orta Tunc dövründə formalaşmış mükəmməl inkişaf səviyyəsinə çatmışdı

232) Sual: Eneolit dövründə Azərbaycanda:

A) Atdan qoşqu vasitəsi kimi istifadə edilib, ev heyvanlarının yeni növlərinin əhəlləşdirilməsinə başlanıb

B) Cənub hissədə İkiçayarası ilə sıx iqtisadi, social və mədəni əlaqələr mövcud olub

C) Həm ictimai-sosial, həm iqtisadi, həm də mədəni həyatda mühüm dəyişikliklər və irəliləyişlər baş vermişdi

D) Xaçmaz rayonunda Sərkərtəpə yaşayış yerində ibadət evi və misin əridilməsi üçün kürə tapılmışdı

E) Mis emalı genişlənmiş, bununla əlaqədar Xocalı-Gədəbəy mədəniyyəti yaranmışdır

233) Sual: İskəndərin vəfatından sonar onun varisləri diadoxlar arasında hakimiyyət uğrunda mübarizə gedən zaman Albaniyada:

- A) Zərdüştdən dini hakim dinə cevrildi
- B) Müstəqil dövlət fəaliyyət göstərirdi**
- C) Əhəminilər sülaləsinin hakimiyyətinə son qoyuldu
- D) Zərdüştdən dini qəbul etməyən əhalidən gezeit vergisi alınırdı
- E) Sasanilər tərəfindən 262-ci ildə Albaniya ərazisi işğal olundu

234) Sual: Cansal döyüşündən sonra:

- A) Atropat eradan əvvəl 328-ci ildə satrap təyin edildi
- B) Albaniya ərazisində Əhəminilərə kömək üçün dəstələr yaradıldı
- C) III Dara keçmiş müttəfiqlərindən məhrum oldu və hec bir tayfa onun köməyinə gəlmədi**
- D) Atropat Midiyalı Bariaksı üsyançı kimi Makedoniyalı İskəndərə verməkdən imtina etdi
- E) Kadusilər, albanlar, saksinlər və midiyalılar III Daranın ətrafında birləşdilər

235) Sual: Assur meyilli xarici siyasət Manna dövlətini

- A) Assur ağalığını möhkəmləndirdi, xəracın xəzinəyə vaxtında göndərilməsi təmin edildi
- B) Assur qoşunları Manna ərazisində yerləşdirildi, onun müdafiəsi möhkəmləndirildi
- C) Urartu işğallarından xilas etmiş və ölkəni vahid mərkəzdə birləşdirilməsi üçün şərait yaratmışdı**
- D) II Sarqonun eradan əvvəl 716-cı ildəki yürüşü zamanı ona itaət göstərməyə məcbur etdi
- E) Urartu hökmdarı II Sardorinin eradan əvvəl 750-ci ildəki hücumunun qarşısını almağa kömək etdi

236) Sual: E.ə. 547-ci ildə baş vermişdir:

- A) Kiçik Asiyaya hücum edən II Kir geri qayıdarkən massagetlərin hökmdarı Tomriz tərəfindən öldürüldü.
- B) II Kambiz Yunanıstanla müharibədə məğlub oldu, yeni qüvvə toplamaqla Misirin işğalına başlayır.
- C) II Kir Kiçik Asiyaya hücum edir və Lidiya hökmdarı Krezi məğlubiyyətə uğradır.**
- D) II Kirin oğlu II Kambiz Lidiyanı süquta uğratdıqdan sonra asanlıqla Misiri işğal etdi.
- E) II Kir orduda və vergi sistemində islahat keçirdi, dövləti daha da möhkəmləndirdi.

237) Sual: Müləhizələrə görə albanlar Qavqamel döyüşündə:

- A) Atropatın rəhbərliyi altında Ktesfon şəhərini müdafiə edirdi.
- B) Kozisin yaratmış olduğu kəşfiyyət qruplarında fəal iştirak etmişlər.**

- C) Müstəqil yox, muzzdu sifətilə Midiya ordusunun tərkibində çıxış edirdilər.
- D) İsgəndərin tərəfinə keçərək Alban dövlətinin yaradılması prosesini sürətləndirdilər.
- E) Ölkənin cənub sərhədlərini qoruyan ordunun əsasını təşkil etmişdi.

238) Sual:E.ə. VII əsrin birinci rübündə Qafqazdan gəlmiş kimmer-skit-sak tayfa birləşmələri məskunlaşmışlar:

- A) Manna dövlətinin şimalı və şimali şərqində.
- B) Mannanın qərb və cənub-qərb vilayətlərində.
- C) Xəzər dənizinin şərq və cənub-şərqində.
- D) Urmiya gölünün şimal və qərb hissəsində.**
- E) Urartu dövlətinin şimal və şimal-şərqində.

239) Sual:İsgəndərin vəfatından sonra onun varisləri diadoxlar arasında hakimiyyət uğrunda mübarizə gedən zaman:

- A) Albaniya Parfiya dövlətinin hakimiyyəti altında idi, Roma ilə düşmənçilik münasibətləri saxlayırdı.
- B) Albaniya Roma ilə dostluq münasibətləri saxlayır, Selevkilərə qarşı müharibə aparır, ölkəni yerli hökmdarlar idarə edirdi.
- C) Albaniyada müstəqil dövlət fəaliyyət göstərirdi.**
- D) Albaniyda Hakimiyyət yerli hökmdarların əlində cəmlənmişdir, feodalizm cəmiyyəti inkişaf edir, Romaya qarşı mübarizə aparılırdı.
- E) Hakimiyyət Albaniyada artıq yerli hökmdarların əlində cəmlənmişdi, feodalizmin ilkin əlamətləri meydana çıxmışdı.

240) Sual: Assurların hərbi müdaxilələri Manna hökmdarlarını:

- A) Ölkənin təsərrüfat həyatını, əkinçiliyi, maldarlığı və sənətkarlığı inkişaf etdirməyə sövq etdirirdi.
- B) Ölkəni vahid mərkəzdə birləşdirməyə vadar edirdi.**
- C) ölkədə assurlara qarşı mübarizə aparmaq üçün ordu yaratmağa məcbur edirdi.
- D) assur dövləti ilə sülh bağlamağa vadar edirdi
- E) ölkəni vahid mərkəzdə birləşdirməyə, Assuriyanı əsarət altına almağa vadar edirdi.

241) Sual: Fars tayfaları birləşib Midiyaya qarşı müharibəyə başlayır və nəticədə:

- A) e.ə. 550-ci ildə fars qoşunları Midiyanın paytaxtı Ekbatan şəhərini tuturlar, II Kir Əhəmənilər dövlətinin əsasını qoydu.**
- B) e.ə. 550-ci ildə fars qoşunları Midiyanın paytaxtı Ekbatanı tuturlar, I Kambiz özünü Midiya padşahı elan edir.
- C) Fars qoşunları II Kirin rəhbərliyi ilə Kiaksarı məğlub edir, özünü Midiya padşahı elan edir.
- D) e.ə. 550-cı ildə Midiya hökmdarı Astiaq II Kiri məğlub edir, fars tayfalarını özünə tabe edir.
- E) fars tayfalarının rəhbəri II Kir Midiya hökmdarı Kiaksarı məğlub edir, onunla müqavilə bağlayır.

242) Sual: Azərbaycan ərazisində kadusiləri tabe etmək üçün hərbi səfərə göndərilən II Kir:

- A) 2002 – ci il 17 noyabr.
- B) Kadusilərlə birləşərək, e. ə. 605–ci ildə Assuriyanı məğlub etmişdi.
- C) Kadusilərlə sazişə girmiş və onların köməyi ilə Astiaqa qalib gəlmişdi.
- D) Kadusilərlə Astiaq arasında birlik yaratmaqla Mannaya qarşı mübarizə aparmışlar.
- E) Astiaqla kadusilərin birləşmiş qüvvələrini skiflərə qarşı mübarizəyə qaldırdı.

243) Sual: İlk dəfə alban adı qaynaqlarda işlədilməyə başlamışdır:

- A) e.ə.I-e.I əsrdə
- B) II əsrdə
- C) e.ə IV əsrdə
- D) e.ə.VIII əsrdə
- E) e.ə.V əsrdə

244) Sual: Qavqamela döyüşündə kəspə dəstələrinə başçılıq edirdi:

- A) Fradat
- B) Atropat
- C) Ariobarzan
- D) Skunxa
- E) Madi

245) Sual: Hakimiyyəti ələ keçirən kimi I Dara ilk növbədə yürüşlər təşkil edir :

- A) skit-sak tayfalarına qarşı
- B) hurri tayfalarına qarşı
- C) Elama qarşı
- D) Saqartiyaya qarşı
- E) Hirkaniyaya qarşı

246) Sual: I Kir Assuriya hökmdarı Aşşurbanipala qarşı ittifaqa girir:

- A) Elam dövləti ilə

- B) Urartu dövləti ilə
- C) kadusilərlə
- D) Lidiya dövləti ilə
- E) Babilistanla

247) Sual: Manna Hökmdarı Ullusunun dövründə mərkəzi hakimiyyətdən ayrılmağa cəhd göstərən canişinliklər: 1) Andia 2) Zikertu 3) Karalla 4) Alabria 5) Surikaş 6) Qizilbunda

- A) 2;3
- B) 1;4;5
- C) 1;2;3;4;5
- D) 1;2**
- E) 1;3;6

248) Sual:I Rusanın fitnəsinə uyaraq Ullusunun hakimiyyətinə tabelikdən çıxan Manna canişini:

- A) Dayakku**
- B) Ursa
- C) Metatti
- D) Baqdatti
- E) İtti

249) Sual:III Tiqlatpalasar Mazamua vilayətini tutduqdan sonra apardığı köçürmə siyasəti nəticəsində:

- A) kutiləri, sanqibutiləri, budiləri, naqabiləri, sanqilləri başqa ərazidə məskunlaşdırdı**
- B) kutiləri, sovdələri, buştuları, budiləri, naqabiləri, sanqilləri başqa ərazidə məskunlaşdırdı
- C) lulluları, kutiləri, turukkiləri, mükləri, buştuları, budiləri başqa ərazidə məskunlaşdırdı
- D) naqabiləri, sanqilləri, lulluları, kutiləri, turukkiləri, buştuları başqa ərazidə məskunlaşdırdı
- E) samiləri, kassiləri, elamları, naqabiləri, sanqilləri, buştuları, budiləri başqa ərazidə məskunlaşdırdı

250) Sual:Ön Qafqazdan başqa Cənubda Anadolu yaylası, Şimalda Çeçen-İnquş və Şimali Osetiyaya qədər olan ərazilərdə hansı mədəniyyətin izlərinə təsadüf olunmuşdur?

- A) Talış - Muğan
- B) Kültəpə**

C) Xocalı – Gədəbəy

D) Kür – Araz

E) Naxçıvan

251) Sual:1488-ci ildə Tabasaranda, Şahdağın ətəyində baş vermiş döyüşün nəticəsi:

A) Şirvanşahlarla Ağqoyunluların birləşmiş dəstələri qızılbaşları məğlub etdilər

B) Qızılbaşlar Qarabağ və Dağıstan hakimlərinin köməyilə şirvanşahları məğlub etdilər

C) Şirvanşahlara məğlub olan Şeyx Heydər Ərdəbilə geri çəkildi

D) Qızılbaşlarla Ağqoyunluların birləşmiş dəstələri Şirvanşahlara qalib gəldilər

E) tərəflərdən heç biri uğur qazana bilmədi

252) Sual:1. Atasının siyasətini davam etdirdi 2. Səfəvi müridlərindən nizamlı dəstələr yaratdı 3. Tabasaranda Şirvanşahlarla Ağqoyunluların birləşmiş qoşununa məğlub olaraq öldürüldü Göstərilənlər aiddir:

A) Şeyx Heydərə

B) Şeyx Cüneydə

C) Şeyx Cəfərə

D) Sultanəliyə

E) İsmayıla

253) Sual:Səfəvilərin ərdəbil hakimliyi dövrünə aid olan döyüşləri müəyyən edin: 1. Şəməsi döyüşü 2. Şərur döyüşü 3. Almaqulağı döyüşü 4. Çaldıran döyüşü

A) 1,2

B) 1,3

C) 2,3

D) 3,4

E) 2,4

254) Sual:ərdəbil hakimi Sultanəlinin iştirak etdiyi döyüşləri göstərin: 1. əhər 2. Bərdə 3. Samur 4. Şəməsi

A) 1,4

B) 2,3

C) 1,3

D) 2,4

E) 3,4

255) Sual:Səfəvi dövlətinin İngiltərə ilə əlaqələrinin təşəkkül tapmasında mühüm rol oynadı:

A) masonlar

B) “Ost Hind şirkəti”

C) xristian rahiblər

D) “Moskva şirkəti”

E) səyyahlar

256) Sual:1554-cü ildə Sultan I Süleyman Naxçıvanı işğal etsə də tezliklə ərzuruma geri çəkilməsinin səbəbi:

A) Osmanlıda hakimiyyətə qarşı başlamış üsyan

B) Naxçıvanda üsyan baş verməsi

C) Qızılbaş qoşununun yaxınlaşması

D) Osmanlı ordusunun məğlubiyyəti

E) ərzağa ciddi ehtiyacın yaranması

257) Sual:1548-ci il yürüşündə I Süleymanı müşayət edirdi:

A) Əlqas Mirzə, İsmayıl Mirzə

B) Əlqas Mirzə

C) Ülamə bəy

D) Əlqas Mirzə, Ülamə bəy

E) Ülamə bəy, İsmayıl Mirzə

258) Sual:I şah Abbasın hakimiyyət illərində:

A) Sarayda fars dili, orduda azərbaycan türkcəsi üstünlük təşkil edirdi

B) Fars dili orduda və sarayda üstünlük təşkil edirdi

C) Azərbaycan türkcəsi orduda və şah sarayında üstünlük təşkil edirdi

D) Sarayda azərbaycan dili, orduda fars dili üstünlük təşkil edirdi

E) Dövlətin mahiyyəti dəyişərək Avropa dövlətinə çevrilir

259) Sual: I şah Abbası hakimiyyətə gətirən qızılbaş tayfalar:

- A) Fars tayfaları
- B) Təkəli və rumlu tayfaları
- C) Şamlı və rumlu tayfaları
- D) İran etnik qrupları
- E) Ustaclı və Şamlı tayfalarından olan Xorasan qrupu

260) Sual:Səfəvilər dövründə vəzir:

- A) Mülki bürokratiyanın rəhbəri
- B) Dini məsələlər üzrə Şahın müavini
- C) Xarici siyasət məsələləri üzrə Şahın müavini
- D) Hərbi məsələlər üzrə Şahın müavini
- E) Şəriət məhkəmələrinə nəzarət edir

261) Sual: Azərbaycan torpaqlarının Səfəvilərin dövründə vahid dövlətdə birləşdirilməsi başa çatdı:

- A) Həmədan yaxınlığında Almaqulağı döyüşündə Murad Mirzənin məğlubiyyətə uğradılması nəticəsində
- B) Şirvanşahlar dövlətinə son qoyulması ilə
- C) Şərurda Əlvənd Mirzə üzərində qələbə qazanılması ilə
- D) Şəki hakimliyinin ləğv edilməsi ilə
- E) Cabanı döyüşündə Şirvanşah Fərrux Yasarın məğlubiyyətə uğradılması nəticəsində

262) Sual:Səfəvi dövlətində 1565- ci ildə baş vermişdir:

- A) Təbriz sənətkarlarının üsyanı
- B) Paytaxtın Təbrizdən Qəzvinə köçürülməsi
- C) Osmanlı sultanı Süleyman Qanuninin birinci yürüşü
- D) I Təhmasib tərəfindən tamğa vergisinin ləğvi
- E) II İsmayılın sui-qəsd nəticəsində öldürülməsi

263) Sual:Səfəvilər dövründə xristian ruhani təbəqəsi:

- A) bir sıra imtiyazlara malik idi
- B) əvvəlki imtiyazlarını itirdi

- C) orduda xidmətə cəlb edildi
- D) missionerlik fəaliyyətini dayandırdı
- E) deportasiya olundu

264) Sual:Səfəvi hakimiyyətinin ilk dövründə vəkil vəzifəsi

- A) Dünyəvi məsələlər üzrə Şahın müavini
- B) Dini məsələlər üzrə Şahın müavini
- C) Dini və dünyəvi məsələlərin həllində Şahın tam səlahiyyətli müavini hesab edilirdi
- D) Vəzirdən sonra səlahiyyətli şəxs
- E) Mülki bürokratiya əyanlarının başçısı

265) Sual:Səfəvi dövlətinin Portuqaliya ilə münasibətlərinin gərginləşməsinin səbəbi:

- A) Portuqaliyanın Hörmüzü ələ keçirərək Səfəvilərin Hind okeanına çıxışını kəsməsi
- B) Osmanlı imperatorluğu ilə müharibədə Portuqaliyanın iştirak etməməsi
- C) Portuqaliyanın Osmanlı dövləti ilə sazişə girməsi
- D) Portuqaliyalı rahiblərin Səfəvi dövləti ərazisində missionerlik fəaliyyəti ilə məşğul olması
- E) Portuqaliyanın odlu silah hazırlamaq üçün Səfəvi dövlətinə mütəxəssislər göndərməməsi

266) Sual: Abdulla xan Ustaclını Şirvan kralı adlandırmışdı:

- A) Hindli tacirləri
- B) Türk səyyahı
- C) Rus səyyahı
- D) Avropa səyyahı
- E) Əfqanlar

267) Sual:Səfəvi dövlətində mövcud olan Ali məclisə aiddir:

- A) şəriət qaydalarına əməl edilməsinə nəzarət edən dövlət qurumu idi
- B) qanunvericilik fəaliyyəti ilə məşğul olan ali hakimiyyət orqanı idi
- C) xarici siyasət məsələlərinə baxan dövlət qurumu idi
- D) məşvərətçi səsə malik dövlət qurumu idi
- E) dövlət təhlükəsizliyi məsələlərini həll edən hərbi-inzibati orqan idi

268) Sual: 1501-ci il Şerur döyüşünün nəticəsi:

- A) Qızılbaşlar Ağqoyunlu Muradı məğlubiyyətə uğratdılar
- B) Qızılbaşlar Ağqoyunlu Əlvənd Mirzəyə qalib gəldilər**
- C) Qızılbaşlar Teymuri qoşununu əzdilər
- D) Səfəvilər Osmanlılara qalib gəldilər
- E) Qızılbaşlar Şirvanşahlara qalib gəldilər

269) Sual: Təbriz miniatür məktəbinin görkəmli nümayəndələrini göstərin 1. Sultan Məhəmməd 2. Kəmaləddin Behzad 3. əbdulqadir Marağayi 4. Səfiəddin Urməvi

- A) 1, 4
- B) 1, 2**
- C) 2, 3
- D) 2, 4
- E) 1, 3

270) Sual: XVII yüzillikdə yaranmış dastanımızı göstərin:

- A) “Manas” dastanı.
- B) “Kitabi-Dədəm Qorqud” dastanı
- C) “Aşıq Qərib” dastanı
- D) “Dastani Əhməd Hərəmi”
- E) ”Koroğlu” dastanı**

271) Sual: Səfəvilər dövrünə aid memarlıq abidələrini göstərin: 1. Qusarda Şeyx Cüneyd məqbərəsi 2. Şirvanşahlar saray kompleksi 3. Təbrizdə Göy məscid 4. Bakının Şərqi Darvazaları

- A) 2, 4
- B) 1, 2
- C) 2, 3
- D) 1, 4**
- E) 1, 3

272) Sual:XIII əsrin sonunda baş vermişdir:

- A) Azərbaycanda Elxanilər dövləti yarandı
- B) Azərbaycan monqolların birinci yürüşünə məruz qaldı
- C) Hülakülər dövləti tənəzzülə uğradı
- D) Azərbaycan Atabəylər dövləti süqut etdi
- E) Ərdəbildə Səfəvi sufi dərviş təriqəti yarandı

273) Sual:1488-ci ildə Tabasaranda, Şahdağın ətəyində baş vermiş döyüşün nəticəsi:

- A) Qızılbaşlarla Ağqoyunluların birləşmiş dəstələri Şirvanşahlara qalib gəldilər
- B) Qızılbaşlar Qarabağ və Dağıstan hakimlərinin köməyiylə şirvanşahları məğlub etdilər
- C) Şirvanşahlara məğlub olan Şeyx Heydər Ərdəbilə geri çəkildi
- D) Şirvanşahlarla Ağqoyunluların birləşmiş dəstələri qızılbaşları məğlub etdilər
- E) tərəflərdən heç biri uğur qazana bilmədi

274) Sual:Səfəvilər dövləti inzibati cəhətdən bölünmüşdü:

- A) əyalətlərə
- B) bəylərbəyliklərə
- C) sultanlıqlara
- D) vilayətlərə
- E) mahallara

275) Sual:1578-ci ildə osmanlıların Azərbaycana hücumu zamanı türklər hansı şəhəri ələ keçirməklə Şimali Azərbaycana faktiki olaraq sahib oldular :

- A) Şəki
- B) Şirvan
- C) Quba
- D) Naxçıvan
- E) Bakı

276) Sual:XVI əsrin II yarısında hansı Azərbaycan şəhəri beynəlxalq ipək ticarətinin iri məkəzlərindən hesab edilirdi?

- A) Qəbələ

- B) Şabran
- C) Şamaxı
- D) Culfa**
- E) Bakı

277) Sual:Səfəvi dövlətinin İngiltərə ilə əlaqələrinin təşəkkül tapmasında mühüm rol oynadı:

- A) masonlar
- B) “Ost Hind şirkəti”
- C) xristian rahiblər
- D) “Moskva şirkəti”**
- E) səyyahlar

278) Sual:I şah Abbası hakimiyyətə gətirən qızılbaş tayfalar:

- A) Fars tayfaları
- B) Təkəli və rumlu tayfaları
- C) Şamlı və rumlu tayfaları
- D) İran etnik qrupları
- E) Ustaclı və Şamlı tayfalarından olan Xorasan qrupu**

279) Sual:1554-cü ildə Sultan I Süleyman Naxçıvanı işğal etsə də tezliklə ərzuruma geri çəkilməsinin səbəbi:

- A) Osmanlıda hakimiyyətə qarşı başlamış üsyan
- B) Naxçıvanda üsyan baş verməsi
- C) Qızılbaş qoşununun yaxınlaşması
- D) Osmanlı ordusunun məğlubiyyəti
- E) ərzağa ciddi ehtiyacın yaranması**

280) Sual:1548-ci il yürüşündə I Süleymanı müşayət edirdi:

- A) Alqas Mirzə, İsmayıl Mirzə
- B) Əlqas Mirzə
- C) Ülamə bəy
- D) Əlqas Mirzə, Ülamə bəy**

E) Ülamə bəy, İsmayıl Mirzə

281) Sual: 1578-ci ildə Şirvanı Osmanlılar ələ keçirdikdən sonra:

- A) Şirvan Vassa alılığını qəbul etdi
- B) Müstəqil Şirvan dövləti yaradıldı
- C) Şamaxı və Dərbənd bəylər bəyliklərinə bölündü
- D) Şirvanın hakim Sülaləsi buraya hakim təyin edildi
- E) Mövcud həəbi-inzibati idarə üsulu saxlanıldı

282) Sual: 1521-ci ildə Qızılbaşların Gürcüstana üçüncü yürüşü nə ilə əlaqədar oldu:

- A) Kaxetiya ərazisində Səfəvilərə qarşı başlanmış üsyan
- B) Kaxetiya hakiminin xərac verməkdən imtina etməsi
- C) Kaxetiya hakiminin Kartliyə hücumu
- D) Kartli çarının Şirvana yürüşü
- E) Kaxetiya çarı Ləvənd xanın Şəkiyə hücumu

283) Sual: Səfəvi hakimiyyətinin ilk dövründə vəkil vəzifəsi:

- A) Dünyəvi məsələlər üzrə Şahın müavini
- B) Dini məsələlər üzrə Şahın müavini
- C) Dini və dünyəvi məsələlərin həllində Şahın tam səlahiyyətli müavini hesab edilirdi
- D) Vəzirdən sonra səlahiyyətli şəxs
- E) Mülki bürokratiya əyanlarının başçısı

284) Sual: Şah I Abbasın Osmanlı imperatorluğuna qarşı müharibəyə başlamasında maraqlı olan dövlətlərə aid deyil: 1. İspaniya 2. Yaponiya 3. Rusiya 4. Almaniya 5. Çin

- A) 3, 5
- B) 1, 3
- C) 4, 5
- D) 2, 4
- E) 2, 5

285) Sual:Şah I Abbasın qızılbaş əmirlərinə qarşı gördüyü tədbirlərdə başlıca məqsəd idi:

- A) xəzinəni doldurmaq
- B) Səfəvi dövlətini İran dövlətinə çevirmək
- C) mərkəzi hakimiyyəti möhkəmləndirmək
- D) anasının qatillərindən qisas almaq
- E) şiə təbliğatını dayandırmaq

286) Sual:Səfəvilərin Avropa dövlətləri ilə Osmanlıya qarşı ittifaqının baş tutmamasının səbəbi:

- A) Səfəvi diplomatlarının səriştəsizliyi
- B) Misirin Osmanlı dövləti tərəfindən işğalı
- C) Avropa dövlətlərinin Osmanlı imperiyasından ehtiyat etmələri
- D) Avropa dövlətlərinin mənafeələrinin toqquşması
- E) Osmanlı imperiyasının Moskva knyazlığı ilə ittifaqından Avropa dövlətlərinin ehtiyat etmələri

287) Sual:1505-ci ildə Şah İsmayılın Venesiya dojunə yazdığı məktubda məqsədi?

- A) Volqa-Xəzər yolundan birgə istifadə haqqında razılıq əldə etmək
- B) Avropadan odlu silah hazırlayan mütəxəssislər dəvət etmək
- C) Avropa tacirlərinə gömrüksüz ticarət hüququ vermək
- D) Portuqaliya və İspaniyaya qarşı hərbi ittifaq yaratmaq
- E) Venesiya və Qərb dövlətləri ilə hərbi siyasi ittifaq yaratmaq

288) Sual:Səfəvi dövlətinin Portuqaliya ilə münasibətlərinin gərginləşməsinin səbəbi:

- A) Portuqaliyanın Hörmüzü ələ keçirərək Səfəvilərin Hind okeanına çıxışını kəsməsi
- B) Osmanlı imperatorluğu ilə müharibədə Portuqaliyanın iştirak etməməsi
- C) Portuqaliyanın Osmanlı dövləti ilə sazişə girməsi
- D) Portuqaliyalı rahiblərin Səfəvi dövləti ərazisində missionerlik fəaliyyəti ilə məşğul olması
- E) Portuqaliyanın odlu silah hazırlamaq üçün Səfəvi dövlətinə mütəxəssislər göndərməməsi

289) Sual:Səfəvilər dövründə soyurqal:

- A) ləğv edildi
- B) şiə ruhanilərinin və inzibati bürokratiyanın ixtiyarında olan xırda yaşayış məntəqələrinə çevrildi

- C) yalnız müridlərə verilirdi
- D) vəqf torpaqlarına birləşdirildi
- E) elm və incəsənət xadimlərinə verilirdi

290) Sual: Abdulla xan Ustaclını Şirvan kralı adlandırmışdı:

- A) Hindli tacirləri
- B) Türk səyyahı
- C) Rus səyyahı
- D) Avropa səyyahı**
- E) Əfqanlar

291) Sual: Qorçibaşı rəhbərlik edirdi:

- A) Azərbaycan tayfalarının döyüşçülərindən ibarət olan piyadalara
- B) müxtəlif tayfalardan toplanan şahın mühafizə dəstəsinə
- C) sərhəd qoşunlarına
- D) üsyanları yatırmaq üçün təşkil edilən xüsusi hərbi dəstəyə
- E) Azərbaycan tayfalarının döyüşçülərindən ibarət olan xüsusi hərbi dəstəyə**

292) Sual:Səfəvi dövlətində mövcud olan Ali məclisə aiddir:

- A) şəriət qaydalarına əməl edilməsinə nəzarət edən dövlət qurumu idi
- B) qanunvericilik fəaliyyəti ilə məşğul olan ali hakimiyyət orqanı idi
- C) xarici siyasət məsələlərinə baxan dövlət qurumu idi
- D) məşvərətçi səsə malik dövlət qurumu idi**
- E) dövlət təhlükəsizliyi məsələlərini həll edən hərbi-inzibati orqan idi

293) Sual: Sultan I Süleymanın Azərbaycana üçüncü yürüşünə aiddir:

- A) Şirvanşahlar dövləti bərpa edildi
- B) Şirvanşahlar dövləti süquta uğradı
- C) Təbrizdə əhali osmanlılara qarşı üsyan qaldırdı**
- D) Müstəqil Şəki hakimliyi ləğv edildi
- E) Təbriz əhalisi Səfəvilərə qarşı üsyan qaldırdı

294) Sual: Sultan I Süleymanın Azərbaycana ikinci yürüşü zamanı Şah I Təhmasibin həyata keçirdiyi tədbirlərə aid deyil:

- A) Əhali paytaxtdan köçürüldü
- B) Azərbaycanın cənub vilayətlərində yaşayan tayfalar Fars vilayətinə və İraq-i Əcəmə köçürüldülər
- C) Suvarma kanalları və kəhrizlər torpaqla dolduruldu
- D) Taxıl və əkin sahələri yandırıldı
- E) Təbriz şəhərinin ətrafında xəndəklər qazıldı və su ilə dolduruldu

295) Sual:Şah I İsmayılın fəthlərinin xronoloji ardıcılığını müəyyən edin: 1. İsfahan 2. Şiraz 3. Xorasan 4. İraqi-ərəb

- A) 4, 1, 3, 2
- B) 1, 2, 4, 3
- C) 1, 2, 3, 4
- D) 2, 1, 4, 3**
- E) 2, 1, 3, 4

296) Sual:XV əsrin ortalarından sonrakı dövrdə Səfəvilərin şiə məzhəbinə qoşulmasının səbəbi:

- A) İqtisadi vəziyyətlərinin ağırlaşması
- B) Siyasi mübarizə meydanına çıxmaları**
- C) Ərdəbilin müstəqilliyi uğrunda mübarizəyə başlamaları
- D) Osmanlı dövləti ilə münasibətlərin pisləşməsi
- E) Ağqoyunlularla yaxınlaşmaları

297) Sual:Səfəvilərin hakimiyyətinin ilk dövründə vəkil vəzifəsi

- A) Dini dünyəvi məsələlərin həllində Şahın tam səlahiyyətli müavini hesab edilirdi**
- B) Dini məsələlər üzrə Şahın tam səlahiyyətli müavini hesab edilirdi
- C) Dünyəvi məsələlər üzrə Şahın tam səlahiyyətli müavini hesab edilirdi
- D) Vəzirdən sonra səlahiyyətli şəxs hesab edilirdi
- E) Mülki bürokratiyanın əyanlarının başçısı idi

298) Sual:Səfəvilər dövlətinin ağır xərclərini vergilərn hesabına ödəyəcəyinə ümid edən sah hökuməti 1699-1702-ci illərdə hansı tədbirləri gördu?

- A) Həmin dövrdə İsfahan, Təbriz, Dərbənd, Ordubad və digər əyalətlərdə, ləğv olunmuş vergiləri yenidən bərpa etdi

- B) Bu illərdə Azərbaycanın bütün şəhərlərində tacir və sənətkarlardan alınan vergilərin miqdarını artırdı
- C) Həmin müddətdə əhalinin təkcə özü deyil əmlakı da siyahıya alındı. Ötən üç ilin vergilərinin yeni qayda ilə toplanması qərara alındı
- D) Qarabağ, Şirvan, Guxur-Sədd və Təbriz bəylərbəyliklərində tacir və sənətkarlardan toplanan vergilərin miqdarını artırdı
- E) Dövlət məmurlarına sərf olunan ümumi vəsait yarımbarı azaldıldı

299) Sual: Nadir şah Azərbaycandan getməzdən əvvəl özünü mümkün ola biləcək üsyanlardan qorumaq məqsədilə.

- A) Şirvana, Qarabağa, Təbrizə və Çuxursəd bəylər-bəyliyinə özünün etibar etdiyi ordunu yerləşdirdi.
- B) Gəncəni, Şamaxını, Bərdəni, Çuxursəd bəylərbəyliyinə birləşdirdi və qardaşı İbrahim xanı ora başçı təyin etdi.
- C) Naxçıvan, Təbriz, Şirvan Çuxursəd xanlığında birləşdirildi və idarəçiliyi qardaşı İbrahim xana tapşırıldı.
- D) Şirvan, Qarabağ, Təbriz, Çuxursəd bəylərbəyliklərini birləşdirərək mərkəzi Təbriz olmaqla inzibati bölgü yaratdı.
- E) Naxçıvan, Gəncə, Qarabağ, Çuxursəd bəylərbəyliklərini birləşdirərək mərkəzi Təbriz olan inzibati bölgü yaratdı.

300) Sual: I Abbas Qarabağı ələ keçirənə qədər

- A) Ziyadoğlu nəslindən Hüseyin xan Qacarı bura bəylərbəyi təyin etmişdi.
- B) Gürcüstanla olan sərhədə Şirvan elatlarından ibarət olan qoşun topladı.
- C) “Böyük sürgün” siyasətinə əsasən Qarabağa 15 min əkinçi ailəsi köçürdü.
- D) Culfadan, Naxçıvandan buraya sənətkar tacirləri köçürmüşdü.
- E) Şahın əmri ilə 20 min əhali İrana köçürüldü.

301) Sual: 1735-ci ildə Krım xanının Qafqazda hərbi yürüşü?

- A) Nadirqulu xanın tam qələbəsi ilə nəticələndi
- B) Şirvan bəylərbəyi Əli xanın qoşunları tərəfindən saxlandı
- C) Kaxetiya çarı Teymurazın dəstəsi tərəfindən Ön Qafqazdan tamamilə qovulması ilə nəticələndi
- D) Şirvan hakimi Mehdiqulu xanın qüvvələri tərəfindən məğlubiyyətə uğradıldı
- E) Qafqazın qərbində hərbi əməliyyatların dayandırılmasına səbəb oldu

302) Sual: 1724-cü ildə Osmanlı qoşunlarının Mərənd qalasını mühasirəsi zamanı nə baş verdi?

- A) Mərəndlilər müqavimət göstərərək qalanın içərisinə çəkildilər.
- B) Mərəndlilərin bir hissəsi qalanı tərk edərək Təbrizə qaçdılar.
- C) Qala uğrunda mübarizədə əhali ağır itki verdi
- D) Osmanlılar mərəndlilərin müqavimətini sındıra bilmədi

E) Osmanlı türkləri ağır itki verdilər.

303) Sual:I Şah Abbasın həyata keçirdiyi hərbi islahatın nəticəsi:

- A) Yeni tipli muzdlu ordu yaratmaq mümkün olmadı
- B) Qızılbaş ordusu ləğv edildi
- C) Odlu silahı olan yeni peşəkar nizami, daimi ordu yaradıldı
- D) Ordunun sayını artırmaq mümkün olmadı
- E) Odlu silah əldə edilmədi

304) Sual:Şah I Abbasın qızılbaş əmirlərinə qarşı gördüyü tədbirlərdə başlıca məqsəd idi:

- A) xəzinəni doldurmaq
- B) Səfəvi dövlətini İran dövlətinə çevirmək
- C) mərkəzi hakimiyyəti möhkəmləndirmək
- D) anasının qatillərindən qisas almaq
- E) şiə təbliğatını dayandırmaq

305) Sual:XVI əsrdə İngilis ticarət burjuaziyası Volqa-Xəzər yolundan istifadə edərək çalışırdı:

- A) Moskva knyazlığını iqtisadi cəhətdən zəiflətməyə
- B) Azərbaycan vasitəsilə Hindistana iqtisadi ekspansiyaya
- C) Səfəvilər dövlətinin iqtisadiyyatını gücləndirməyə
- D) Xəzərsahili vilayətləri zəbt etməyə
- E) Osmanlı dövlətini iqtisadi cəhətdən blokadaya almağa

306) Sual:Səfəvilərin Avropa dövlətləri ilə Osmanlıya qarşı ittifaqının baş tutmamasının səbəbi:

- A) Səfəvi diplomatlarının səriştəsizliyi
- B) Misirin Osmanlı dövləti tərəfindən işğalı
- C) Avropa dövlətlərinin Osmanlı imperiyasından ehtiyat etmələri
- D) Avropa dövlətlərinin mənafeələrinin toqquşması
- E) Osmanlı imperiyasının Moskva knyazlığı ilə ittifaqından Avropa dövlətlərinin ehtiyat etmələri

307) Sual:1505-ci ildə Şah İsmayılın Venesiya dojunə yazdığı məktubda məqsədi?

- A) Volqa-Xəzər yolundan birgə istifadə haqqında razılıq əldə etmək
- B) Avropadan odlu silah hazırlayan mütəxəssislər dəvət etmək
- C) Avropa tacirlərinə gömrüksüz ticarət hüququ vermək
- D) Portuqaliya və İspaniyaya qarşı hərbi ittifaq yaratmaq
- E) Venesiya və Qərb dövlətləri ilə hərbi siyasi ittifaq yaratmaq

308) Sual: I Şah Abbasın hakimiyyəti dövrünə aid deyildir:

- A) Şirvan və Şəkinin Səfəvi dövlətinə birləşdirilməsi
- B) Tüfəngçilər adlanan yeni qoşun növünün yaradılması
- C) Osmanlı dövləti ilə İstanbul müqaviləsinin bağlanması
- D) “Böyük sürgün” adlanan siyasətin həyata keçirilməsi
- E) Hörmüzün portuqallardan geri alınması

309) Sual: 1578-ci ildə Şirvanı Osmanlılar ələ keçirdikdən sonra

- A) Şirvan Vassal asılılığını qəbul etdi
- B) Müstəqil Şirvan dövləti yaradıldı
- C) Şamaxı və Dərbənd bəylər bəyliklərinə bölündü
- D) Şirvanın hakim Sülaləsi buraya hakim təyin edildi
- E) Mövcud hərbi-inzibati idarə üsulu saxlanıldı

310) Sual: 1521-ci ildə Qızılbaşların Gürcüstana üçüncü yürüşü nə ilə əlaqədar oldu:

- A) Kaxetiya ərazisində Səfəvilərə qarşı başlanmış üsyan
- B) Kaxetiya hakiminin xərac verməkdən imtina etməsi
- C) Kaxetiya hakiminin Kartliyə hücumu
- D) Kartli çarının Şirvana yürüşü
- E) Kaxetiya çarı Ləvənd xanın Şəkiyə hücumu

311) Sual: Azərbaycanın XVII əsr tarixinə dair məlumat verən Avropa səyyahları: 1. Jan Şarden 2. Artyom Volinski 3. Antoni Cenkinson 4. Adam Oleari

- A) 1, 2
- B) 1, 4

- C) 2, 3
- D) 3, 4
- E) 2, 4

312) Sual:Səfəvilər dövründə doğma türk dilində yazıb-yaratmışlar: 1. Məhəmməd Füzuli 2. İzzəddin Həsənoğlu 3. Şah İsmayıl Xətai 4. Xəqani Şirvani

- A) 2, 4
- B) 1, 2
- C) 3, 4
- D) 1, 3**
- E) 2, 3

313) Sual:XV əsrin ortalarından sonrakı dövrdə Səfəvilərin şiə məzhəbinə qoşulmasının səbəbi:

- A) İqtisadi vəziyyətlərinin ağırlaşması
- B) Siyasi mübarizə meydanına çıxmaları**
- C) Ərdəbilin müstəqilliyi uğrunda mübarizəyə başlamaları
- D) Osmanlı dövləti ilə münasibətlərin pisləşməsi
- E) Ağqoyunlularla yaxınlaşmaları

314) Sual:Qızılbaş ordusunun Çaldıran döyüşündə məğlubiyyətinin səbəblərindən deyil:

- A) Osmanlı ordusunun həm canlı qüvvədə, həm də müxtəlif silahlarla təchizatda qızılbaşları üstələməsi
- B) Şah İsmayılın və qızılbaş sərkərdələrinin əvvəlki qələbələrdən arxayınlaşması
- C) Durmuş xan və digər sərkərdələrin döyüş öncəsi keflənilib lovğalanmaları
- D) Osmanlı ordusunun yüksək hərbi nizama malik olması və Avropa sistemini mənimsəməsi
- E) Avropa dövlətlərinin vədlərinə xilaf çıxaraq Səfəvilərə yardım göstərməməsi**

315) Sual: Bakı qalası sakinlərinin qızılbaşlara ciddi müqavimət göstərmələrinin səbəblərindən deyil:

- A) qalanın müdafiə üçün əlverişli mövqeyə malik olması
- B) qala istehkamlarının keçilməzliyi
- C) çoxlu silah ehtiyatının olması
- D) çoxlu ərzaq ehtiyatının olması

E) Qazı bəyin Şəki süvariləri ilə qala müdafiəçilərinə köməyə gəlməsi

316) Sual:1555-ci il Amasya sülhünün şərtlərinə aiddir:

A) Şirvan ərazisi Osmanlı dövlətinə verildi

B) Cənubi Azərbaycan iki dövlət arasında bölüşdürüldü

C) Bütün Azərbaycan Osmanlı dövlətinə keçdi

D) Şərqi Gürcüstan Səfəvilərdə, Qərbi Gürcüstan Osmanlılarda qaldı

E) Təbriz də daxil olmaqla Azərbaycanın cənub torpaqları Osmanlıda qaldı

317) Sual: Sultan I Süleymanın Azərbaycana üçüncü yürüşünə aiddir:

A) Şirvanşahlar dövləti bərpa edildi

B) Şirvanşahlar dövləti süquta uğradı

C) Təbrizdə əhali osmanlılara qarşı üsyan qaldırdı

D) müstəqil Şəki hakimliyi ləğv edildi

E) Təbriz əhalisi Səfəvilərə qarşı üsyan qaldırdı

318) Sual:Göstərilənlər aiddir: 1. Atasının siyasətini davam etdirdi 2. Səfəvi müridlərindən nizamlı dəstələr yaratdı 3. Tabasaranda Şirvanşahlarla Ağqoyunluların birləşmiş qoşununa məğlub olaraq öldürüldü

A) Sultanəliyə

B) Şeyx Cüneydə

C) Şeyx Cəfərə

D) Şeyx Heydərə

E) İsmayıla

319) Sual:Səfəvilərin ərdəbil hakimliyi dövrünə aid olan döyüşləri müəyyən edin: 1. Şəməsi döyüşü 2. Şərur döyüşü 3. Almaqulağı döyüşü 4. Çaldıran döyüşü

A) 2, 3

B) 1, 3

C) 1, 2

D) 3, 4

E) 2, 4

320) Sual: Sultan I Süleymanın Səfəvilərə qarşı birinci yürüşü nəticəsində:

- A) Azərbaycanın cənub vilayətləri Osmanlı dövlətinə birləşdirildi
- B) İraq-i Ərəb Osmanlı imperiyasının tərkibinə daxil oldu
- C) Xorasan Osmanlı imperiyası ilə Şeybanilər arasında bölüşdürüldü
- D) İraq-i Əcəm Osmanlı imperiyasının tərkibinə daxil oldu**
- E) İrəvan və Naxçıvan bölgələri Səfəvilər dövlətindən ayrıldı

321) Sual: Xronoloji ardıcılığı göstərin: 1. Şərur döyüşü 2. Cabanı döyüşü 3. Çaldıran döyüşü

- A) 3, 1, 2
- B) 3, 2, 1
- C) 1, 2, 3
- D) 2, 1, 3**
- E) 2, 3, 1

322) Sual: Xronoloji ardıcılığı göstərin: 1. Şərur 2. Cabanı 3. Almaqulağı

- A) 1, 2, 3
- B) 2, 1, 3**
- C) 2, 3, 1
- D) 1, 3, 2
- E) 3, 2, 1

323) Sual: Tehrannın rəsmi dairələri tərəfindən fədailəri tərk-silah etmək məqsədilə:

- A) 1814-cü il sazişinə görə ingilis qoşunlarını 1910-cu ilin fevralında Tehranda yerləşdirdi
- B) Culfadan İrana daxil olan rus qoşunlarının köməyindən səmərəli istifadə etdi
- C) İran hökuməti Tehranda inqilab əleyhinə “Əncümən-e məxfi (Gizli əncümən)” yaratdı
- D) 1911-ci ilin fevralında Səttar xana Təbrizdə sui-qəsd hazırladılar
- E) Səttar xan və Bağır xanı 1910-cu ilin martın 11-də paytaxta dəvət etdilər**

324) Sual:Cənubi Azərbaycanın ticarət əlaqələrinin şimala yönəlməsinə şərait yaradan daha mühüm bir amil:

- A) Cənubi Azərbaycandan gətirilən məhsulların keyfiyyətinin daha da yaxşı olması

- B) Çar - Rusiyasının Avropa mallarının Qafqaza daxil olmasını məhdudlaşdırması
- C) Şimali Azərbaycandan başqa onun satış bazarının olmaması
- D) Rusiya və Avropa tacirlərinin bu məhsullara olan tələbatının artması
- E) satış bazarlarının yaxın və tələbatın geniş olması

325) Sual: Babın yeni yaradılacaq cəmiyyətdə istədikləri və görüşlərində ayrıca dəstəklənən təbəqə hansı idi?

- A) İnsanlar arasında bərabərlik, ədalət, şəxsiyyət toxunulmazlığı yaratmaq istədiyini bildirir, görüşlərində ticarətə və tacirlərə ayrıca yer verilir, onların mənafeyi dəstəklənirdi.
- B) insanlar arasında bərabərlik, ədalət, şəxsiyyət toxunulmazlığı, seçkilərdə iştirak etməyi, vergidən azad olmağı istədiyini bildirir, əsasən kəndliləri dəstəkləyirdi
- C) İnsanlar arasında bərabərlik, ədalət, şəxsiyyət toxunulmazlığı yaratmaq istədiyini bildirir, kəndlilər və sənətkarlar müdafiə edilir, dəstəklənirdi.
- D) İnsanlar arasında sülh, əminamanlıq, bərabərlik yaratmaq istədiyi bildirilir, din xadimləri və sənətkarlar müdafiə olunur, dəstəklənirdi.
- E) Hakim sinfə qarşı nifrət, istismar olunan kütləyə hörmət istəyi bildirilir, sənətkarlar və din xadimləri dəstəklənirdi.

326) Sual:Ş.M.Xiyabaninin rəhbərlik etdiyi üsyanın hərəkətverici qüvvəsini təşkil edirdi:

- A) İstehsaldan əli çıxmış fəhlələr,şahdan narazı olan hərbiçilər və kəndlilər.
- B) Emalatxanalarda çalışan sənətkarlar, fəhlələr, yoxsullar və xırda tacirlər.
- C) Sənətkarlar, kəndlilər, şahdan narazı olan din xadimləri və müflisləşmiş feodallar.
- D) Vergiləri ödəyə bilməyən tacirlər, sənətkarlar və əhalinin əsasını təşkil edən kəndlilər.
- E) İxtisara salınmış jandarm bölmələri, sənətkarlar, xırda tacirlər və kəndlilər.

327) Sual:1917-ci ilin avqustunda Təbrizdə açılan İDP-nin əyalət komitəsinin konfransı:

- A) Azərbaycan Demokratik Partiyasını müstəqil elan etdi, Xiyabani başda olmaqla onun Mərkəzi Komitəsinə seçdi.
- B) İran şahının istefa verməsi ilə Azərbaycana muxtariyyət verilməsini tələb etdi.
- C) Cənubi Azərbaycanda inqilabi hərəkətə mane olan bütün xarici qüvvələrin İrandan çıxarılması tələbini irəli sürdü.
- D) İşğalçı rus ordusunun İrandan çıxarılması üçün Sultan Əhməd şaha müraciət etdi.
- E) İnqilabi demokratik hərəkətə rəhbərlik etmək üçün “Fövqaladə şura”yaratdı.

328) Sual:XX əsrin əvvəllərində Cənubi Azərbaycanda cəmiyyətin narazı qrupları içərisində yeni yaranmaqda olan burjuaziya :

- A) Xüsusi mülkiyyətinin toxunulmazlığının hüquqi cəhətdən təmin olunmasına, vahid daxili bazar yaranmasına çalışırdı.
- B) Kömrük rüsumlarının Azaldılmasına,bazarlarda qiymətlərin yüksəldilməsinə çalışırdı.

- C) Xarici kapitalın ölkəyə daxil olmasına, borc-kredit banklarında ödəniləcək faizlərin artırılmasına qarşı mübarizə aparırdı.
- D) Sənaye müəssisələrinin yaradılmasının qarşısını almaq üçün kütləvi nümayişlər törədirdi.
- E) Şimali Azərbaycana işləmək üçün kəsbkarlığa gedənlərin qarşısını almağa çalışırdı.

329) Sual: Cənubi Azərbaycan, xüsusilə Təbriz:

- A) İran ordusunu əlli faizdən çox canlı qüvvə ilə təmin edirdi.
- B) Dövlət xəzinəsinə toplanan verginin yarısından çoxunu ödəyirdi.
- C) Müharibə zamanı dağıldığı üçün məhsul vergisini ödəməkdən 15 il müddətində azad edildi.
- D) Dövlətin xarici siyasətində mühüm rol oynayırdı.**
- E) Ölkədə seçki hüququndan məhrum edilmişdi.

330) Sual: Cənubi Azərbaycanda 1917-1920-ci illər milli-Azadlıq hərəkatına hansı siyasi orqan rəhbərlik edirdi?

- A) Azərbaycan Əyalət Komitəsi.
- B) Azərbaycan Demokrat Partiyası.**
- C) İran Demokrat Partiyasının Əyalət Komitəsi.
- D) Milli hökumət.
- E) Azadlıq partiyası.

331) Sual: Babilər hərəkatı zamanı Babin müddəalarında:

- A) Kəndlərdən toplanan vergilərin miqdarını azaltmaq, tacirlərdən daha çox vergi toplamaq tələbi irəli sürüldü.
- B) Ticarətə və tacirlərə xüsusi yer verilir, onların mənafeyi ilə əlaqədar aydın tələblər irəli sürülürdü.**
- C) İri tacirlərin üzərinə ağır vergi qoymaq və onların xarici ticarətdə mövqeyini azaltmaq tələbi göstərilir.
- D) Ruhanilərin, feodalların və tacirlərin mövqeyini sarsıtmaq tələbi irəli sürülürdü.
- E) Məhkəmələrdə hakimlərin xalq tərəfindən seçilməsi tələbi irəli sürülürdü.

332) Sual: Z. Tağıyevin daimi sədri olduğu xeyriyyə cəmiyyəti olmuşdur?

- A) Səadət
- B) Nicat
- C) Nəşri-Maarif**
- D) İşiq
- E) Xeyriyyə

333) Sual:ərəb qaynaqları hansı əraziləri Yuxarı Azərbaycan adlandırırdılar?

- A) Azərbaycanın Dərbəndə qədərki ərazilərini
- B) Araz çayından şimala doğru ərazilərini
- C) Cənubdakı Qəzvin və Zəncana qədərki ərazilərini
- D) Qərbdə İrəvan və Göyçə mahalı ərazilərini
- E) Araz çayından şimala doğru Tiflisə qədərki əraziləri

334) Sual: Erkən orta əsrlərdə Azərbaycan(Aturpatakan) canişini otururdu:

- A) Dərbənddə
- B) Qəzvində
- C) Zəncanda
- D) Qazakada
- E) Şizdə

335) Sual: Epiqarfik abidələr:

- A) Daş, qala divarı üzərində həkk olunan yazıdan ibarətdir
- B) Piktoqrafik işarələrin olduğu abidə növüdür
- C) Antik dövrə aid abidə növüdür
- D) mixi yazılar həkk olunmuş abidələrdir
- E) Pəhləvi dilində yazı həkk olunmuş abidələrdir

336) Sual: Pallolit dövründən fərqli olaraq neolit dövründə:

- A) ictehlak təsərrüfatı yaranmış, insan ilk dəfə metalla tanış olmuşdur
- B) əhali oturaq həyata keçmiş, insanlar daş alətləri cilalamağı və deşməyi öyrənmişlər**
- C) toxa əkinciliyi xiş əkinciliyini əvəz etmişdir
- D) əhali ortağ həyata keçmiş, bütün ev heyvanlarının əhilləşdirilməsi başa çatmışdır
- E) sənətkarlıq meydana gəlmiş, metaldan istifadə edilmişdir

337) Sual: Pallolit son mərhələsində:

- A) iqlim mülayimləşmiş, bitki və heyvanat aləmində yaşayış üçün əlverişli dəyişikliklər baş vermişdir**

- B) daşdan hazırlanmış alətlər üstünlük təşkil etmiş, çay daşlarından düzəldilmiş mikrolitlərdən də istifadə olunmuşdur
- C) Qurucayın sakinləri Azıx mağarasında məskunlaşmağa başlamışlar
- D) Qobustan ərazisində yaşamış ibtidai əkincilik və incəsənətlə məşğul olmuşlar
- E) təbiətin hazır məhsullarını mənimsəməkdən olanların bilavasitə istehsalına keçidin əsasını qoymuşlar

338) Sual:Üst poleolit dövründə Azərbaycan ərazisində:

- A) insanlar daha geniş əraziyə yayılmış, Qobustanda ibtidai incəsənətin əsası qoyulmuşdur
- B) Bütün əmək alətləri daşdan hazırlanmış, gil qablar düzəltməyi insanlar sadə şəkildə öyrənmişlər
- C) İnsanlar II Kültəpdə və Qobustan ərazisində “Firuz” düşərgəsində yaşamışlar
- D) İbtidai icma quruluşunun ilkin pilləsi yaranmışdır
- E) Totem, ovsun, heyvanlara sitayiş kimi dini təsəvvür formaları da təşəkkül tapmışdı

339) Sual: Azərbaycan ərazisində ibtidai icma quruluşunun təşəkkülü başlamışdır:

- A) Orta Aşel dövründən
- B) Orta poeolit mərhələsindən
- C) Quruçay mədəniyyəti dövründən
- D) Üst Asel mərhələsindən
- E) Daş dövrünün ən qədim mərhələsindən

340) Sual: Erkən Tunc dövründə yaylaq maldarlığının təşəkkülündə mühüm rol oynamışdı:

- A) Əkinçiliyin maldarlıqdan ayrılması və təsərrüfatın bəzi sahələrində dəmirdən istifadə olunması.
- B) Maldarlıq məhsullarının saxlanması üçün saxsı qabların istehsalının genişləndirilməsi.
- C) Əsaslı hələ Eniolit dövründə qoyulmuş atçılığın sürətlə inkişafı.
- D) Kür-Araz mədəniyyətinə uyğun olaraq, tunc bərabər dəmir alətlərdən istifadə.
- E) İnsanların daha məhsuldar olan çay vadilərində məskunlaşmaları.

341) Sual: Azərbaycanda Eneolit dövründə:

- A) misdən geniş istifadə edilməklə, əmək alətləri təkmilləşdirilmişdi.
- B) qoşanıqahlı ailələrin meydana çıxması ilə, misdən hazırlanmış alətlər daş alətləri istehsaldan çıxartdı.
- C) qoşanıqahlı ailələrin meydana çıxması və möhkəmlənməsi istehsal vasitələri üzərində irəliyə doğru mühüm addım idi.
- D) tunc əmək alətlərindən geniş istifadə edildi, sənətkarlıq əsas peşəyə çevrildi.

E) daşdan hazırlanmış əmək alətləri üstünlük təşkil etdi, maldarlıq əsas peşəyə çevrildi.

342) Sual: Azərbaycan üst paleolit dövründə:

A) Əmək alətlərindən geniş istifadə edildi, əkinçilik əsas peşəyə çevrildi.

B) əkinçiliyin inkişafı təkmilləşdi, müasir insan tipi formalaşdı.

C) maldarlıq əsas peşəyə çevrildi, ibtidai icma quruluşunun ilkin mərhələsi yarandı.

D) Müasir insan tipinin formalaşması başa çatmış və ibtidai icma quruluşunun ilkin mərhələsi yaranmışdı.

E) insanlar əmək alətlərini təkmilləşdirməklə daha geniş əraziyə yayılmışlar.

343) Sual: əkinçilik və maldarlıqla yanaşı, Eneolit əhalisi:

A) Misi emal etmiş, toxa əkinçiliyini inkişaf etdirmiş, toxuculuğun əsasını qoymuş, maldarlığı əsas peşəyə çevirmişdir.

B) Ön Asiya ilə əlaqə yaratmış, maldarlığı əsas peşəyə çevirmiş, ərzağın bir qismi balıqçılıq vasitəsilə təmin edilirdi.

C) Əmək alətlərini təkmilləşdirmiş, xışdan istifadə etmiş, ərzağa olan tələbatı bütünlüklə istehsalla təmin edirdi.

D) ərzağa olan tələbatın bir qismini ovçuluq və balıqçılıq vasitəsilə təmin edirdi.

E) Toxa əkinçiliyini inkişaf etdirmiş, tuncdan bəzək əşyaları düzəltdirmiş, oxradan dəfn zamanı istifadə etmişdir.

344) Sual: Eneolit dövründə qədim tayfaların həyat tərzinə mühüm təsir göstərmişdir:

A) Saxsı qablar hazırlamaq üçün gilin tərkibinə saman qatılması.

B) Metalışləmənin və metallurgiyanın meydana gəlməsi və inkişafı.

C) Qan qohumluğu və insanların daha geniş əraziyə yayılması.

D) Qoşa nigaha əsaslanan ailələrin yaranması, daşın cilalanmağa başlanması.

E) Mis emalına başlanması, əkinçilikdə xışın üstünlük təşkil etməsi.

345) Sual: Mezolit dövründə:

A) Ox və kaman kəşf olunub, əkinçilik əsas peşəyə çevrilib.

B) İnsanlar heyvanları uzaq məsafədən ovlaya bilib, istehsal təsərrüfatı formalaşmış.

C) Təbiətin hazır məhsullarını mənimsəməkdən onların istehsalına keçidin əsası qoyulmuşdur.

D) İnsanlar daşı deşməyi bacarmış, maldarlıq əsas peşəyə çevrilmişdi.

E) Ox və kamandan istifadə olunub, insanlar oturaq həyata keçmişlər.

346) Sual: Qədim daş dövrü ilə orta daş dövrünün oxşar cəhətləri:

- A) Hər ikisində əmək alətlərinin daşdan hazırlanması.
- B) Mənim səmə təsərrüfatından istehsal təsərrüfatına keçidin başlanması.
- C) Hər ikisində toxə əkinçiliyinin mövcud olması.
- D) Ox və kamanın kəşfi, əmək alətlərinin daşdan hazırlanması.
- E) Qobustandan tapılmış əmək alətləri əsasında öyrənilməsi.

347) Sual:ərəblərin hücumu ərəfəsində Azərbaycan:

- A) Cavanşir 654-cü ildə Bizansla müqavilə bağladı
- B) Sasanilərin hakimiyyəti altında qalmaqla şimal inzibati vahidinin tərkibində idi**
- C) 646-cı ildə Ərdəbil əhalisi ərəblərlə müqavilə imzaladı
- D) Alban ordusu Cavanşirin rəhbərliyi ilə 636-cı ildə Kadusiyyə döyüşündə iştirak edib
- E) 667-ci ildə xəzərlərin hücumuna məruz qaldı

348) Sual:İqtisadi və siyasi qüdrətini itirmiş Eldənizlər dövləti zamanında 1223-1225-ci illərdə Azərbaycana işğalçı səfərlər etmiş dövlətləri ardıcıl olaraq göstərin.

- A) Monqollar, Xarəzmşahlar, Qıpçaqlar
- B) Gürcülər, Monqollar, Xarəzmşahlar
- C) Qıpçaqlar, Gürcülər, Xarəzmşahlar**
- D) Xəzərilər, Qıpçaqlar, Teymurilər
- E) Qıpçaqlar, Gürcülər, Monqollar

349) Sual:Rəvvadi hakimi əbülheycanın 987-ci ildə erməniyyəyə hücumu nəticəsində:

- A) Gürcüstanla ittifaqı pozuldu,cənub şərq torpaqları tabe edildi.
- B) Bizansla əlaqəsini kəsdi, 40 min dinar məbləğində bac aldı.
- C) Müqavimətə rast gələrək geri qayıdıb, Xoy və Urmu feodallarını özünə tabe etdi.
- D) Onu özünə tabe edib əhali üzərinə vergi qoydu və xərac aldı.**
- E) Cənub-şərq əyalətlərini işğal etdi,qənimət ələ keçirməklə geri qayıtdı.

350) Sual:Səlcuq sultanı Məlikşahın öz sərkərdəsi Buğanı qoçunla Gəncəyə göndərməsinə səbəb:

- A) Araz çay üzərində Xudafərin körpüsünü saldırıb şimalla canubu birləşdirdiyi üçün.
- B) Şirvanşahla qohum olub səlcuqlar üçün təhlükə yaratmışdı.**

- C) Şəddadilərin daxili müstəqilliyini özləri üçün təhlükə hesab edirdilər.
- D) Bizansla Şəddadilər arasında yaradılmış ittifaqdan qorxaraq.
- E) Rəvvadi, Şirvanşahlar dövlətləri ilə Şəddadilərin ittifaqından ehtiyat edirdi.

351) Sual: Salari hökmdarı Mərzuban ibn Məhəmmədin 948-ci ildə yürüş zamanı məğlub olub əsir düşməsi nəticəsində:

- A) Sacilər dövlətinin hakimi Deysəm Zəncanda, Azərbaycanın və Ərməniyyənin bir hissəsində hakimiyyətini bərpa etdi.
- B) Mosul hakimi Azərbaycanın cənubunda Salmas şəhərinə basqın etdi.
- C) Bundan istifadə edən ruslar Bərdə şəhərini işğal edib dağıtdılar.
- D) Hakimiyyət uğrunda gedən mübarizədə oğlu İbrahim əmisi Vəhsudanı məğlub edərək hakimiyyətə gəldi.
- E) Məhəmməd ibn Şəddad ölkənin şimal hissəsini işğal edərək mərkəzi Gəncə olan Şəddadilər dövlətini yaratdı.

352) Sual: Salari hökmdarı Mərzuban ibn Məhəmmədin zamanında toplanan vergilər:

- A) Cizyə və ölkənin tacir və sənətkarlarından toplanan xərac vergisi.
- B) Torpaq vergisi olan xərac və müsəlmanlardan alınan zəkat.
- C) Daşınmaz əmlakdan zəkat, daşınmaz əmlakdan xüms.
- D) Torpaq və əmlak vergisi asılı ölkələrin hakimlərindən alınan illik xərac**
- E) Torpaq vergisi xərac, cizyə, tacir və sənətkarlardan alınan bac

353) Sual:859 – cu ildə Məhəmməd ibn Yəzid Gəncəni bərpa etdirib öz iqamətgahını buraya köçürməklə:

- A) Ərəblərlə mübarizə gücləndi, Məzyədilərin mövqeyi zəiflədi.
- B) Feodal dağınqlığı artdı, əkinçilik və sənətkarlıq tənəzzül etdi.
- C) Məzyədilərin müstəqilliyi artdı, onlar Azərbaycanda daha da möhkəmləndilər.
- D) Məzyədilərin müstəqilliyi artdı, Bərdəni, Qəbələni və Dərbəndi öz ətrafında birləşdirdilər.
- E) Qəbələ, Bərdə, Şabran və sonra Dərbəndi öz dövlətlərinə birləşdirdilər.

354) Sual:Müharibədə Şəddadi əbülhəsən Ləşkəriyə gücü çatmayan Salari hökmdarı İbrahim ibn Mərzuban:

- A) Mosul hakimindən kömək almaqla Şəddadiləri yenidən güclənməsinə imkan vermədi.
- B) Dəbil ərazisində mövqə tutaraq,Şirvanşahların köməyindən istifadə edərək qalib gəldi.
- C) Onunla müqavilə bağladı və Şəddadilər dövlətini rəsmən tanımağa məcbur oldu.
- D) Yeni qüvvə toplayana qədər onun Dəbil ərazisində məskunlaşmasına razılıq verməyə məcbur oldu.
- E) Şimalda Araz çayına qədər olan torpaqları yandırmaqla yararsız hala salmış oldu.

355) Sual:Məzdəkilər hərəkatının başlanmasından neçə il əvvəl Albaniya sasanilər tərəfindən işğal olunmuşdu?

- A) 254 il
- B) 261 il
- C) 243 il
- D) 198 il
- E) 219 il**

356) Sual: Albaniyada sasanilərin birinci mərzbanlığının başlanmasından neçə il sonra məzdəkilər hərəkatı başladı?

- A) 28 il
- B) 31 il
- C) 18 il**
- D) 43 il
- E) 13 il

357) Sual:Aşağıda göstərilənlərin hansı işğalçılara aid olduğunu müəyyən edin: 1) Bir-birinin ardınca Qəbələni, Şəkini, Şirvanı, Şabranı çapıb-taladı. 2) əhalini xərac və cizyə verməyə məcbur etdi. 3) Sonra Dərbəndə yetişdi.

- A) Monqollara
- B) Sasanilərə
- C) Səlcuqlara
- D) Ərəblərə**
- E) Xəzərlərə

358) Sual: Cavanşirin birinci dəfə Şam şəhərinə gedərək ərəblərdən vassal asılılığını qəbul etməsindən neçə il sonra ərəblər Albaniyanın müstəqilliyinə son qiydular?

- A) 38 il**
- B) 35 il
- C) 48 il
- D) 51 il
- E) 45 il

359) Sual:ərəblərin Bərdəyə yürüşü nəticəsində:

- A) Şəhər talan edildi
- B) Əhali xəzərlərdən kömək alaraq müqavimət göstərdilər
- C) Əbəblər Bərdəyə daxil ola bilmədilər
- D) Bərdə əhalisi də xərac və cizyə vermək şərti ilə ərəblərlə müqavilə bağladı**
- E) II Bələncər döyüşünə qədər Bərdə müdafiə olundu

360) Sual: Muğanı işğal edən ərəblərin 642-ci ildə bağladığı müqaviləyə görə:

- A) 17 yaşına qədər olan uşaqlar cizyə vergisindən azad olundular
- B) Əhalinin bütün əmlakı, mal-qarası siyahıya alındı
- C) Müqavilənin şərtlərini qəbul edənlərin əmlakı, dini, əmin-amanlığı qorunurdu**
- D) Albaniya Ərəblərdən başqa heç bir dövlətlə əlaqə saxlaya bilməzdi
- E) Yerli əhali Bizansa qarşı müharibədə ərəblərə kömək etməli idi

361) Sual: Bağışlanan (xüsusi) iqta verilirdi:

- A) Din uğrunda mübarizlərə, müqəddəs yerlərdə çalışanlara , şəhidlərin ailələrinə
- B) Şairlərə, xüsusi istedadlı şəxslərə və dövlət qarşısında böyük xidmətləri olan adamlara**
- C) Şairlərə, memarlara, orduda xidmət edənlərə və din uğrunda şəhid olanların ailələrinə
- D) Hökmdarın razılığı ilə dövlət məmurlarına, baş sərkərdələrə və mirzələrə
- E) Dövlətə xidmətdə fərqlənənlərə, şairlərə və xəlifənin şəxsi mirzələrinə

362) Sual:Düzgün variantı müəyyən edin:

- A) Sacilər dövlətində sənətkarlardan alınırdı- haqq deyikən vergi
- B) Sasanilər dövründə Albaniyada əhalidən alınan ən ağır torpaq vergisi idi- cizyə
- C) Əməvilər sülaləsinə qədər birinci dörd xəlifənin dövründə vergilər xeyli yüngül idi**
- D) Atabəylər dövləti süqut etdi- monqolların ikinci yürüşü nəticəsində
- E) Ağqoyunlu dövləti mərkəzləşdirilmiş dövlətə çevrildi- Uzun Həsənin zamanında

363) Sual: Sasani şahın II Şapurun hakimiyyəti illərində:

- A) Urnayr bir müttəfiq kimi ona qoşulmuş, xristianlığın yayılmasında II Şapura kömək etmişdi
- B) 387-ci il müqaviləsinin bağlanması zamanı Urnayr II Şapurun səlahiyyətli nümayəndəsi olmuşdu**

- C) Armeniya romalılar və farslar arasında bölüşdürüldü
- D) Köçərilərin hücumlarının qarşısını almaq üçün Dərbənd səddi çəkildi
- E) Albaniyanın ərazisi sasanilər tərəfindən işğal olundu

364) Sual: Saları hökmdarı Mərzubanın oğlu İbrahimin hakimiyyəti dövrünə aiddir

- A) Əmin-amanlıq şəraitində ölkədə iqtisadiyyatın bütün sahələrində canlanma başladı
- B) Azərbaycandan və onun tabeliyində olan ölkələrdən vergilər hesabına topladığı illik mədaxil qızılla üç milyon manata çatırdı
- C) Xəzər dənizində ticarət gəmilərinin hərəkəti genişləndirildi
- D) Dərbənddə baş vermiş üsyan amansızlıqla yatırıldı
- E) Məzyədilər, Dərbənd və Gəncə vilayəti Salarilər dövlətinin tərkibindən çıxdı

365) Sual: Qaraulda dayanan hərbi və ya mülki dəstəni, yaxuda rəsmi şəxslər və onların atlarını yemlə təmin etmək üçün alınan vergi:

- A) ulafa.
- B) ələf.**
- C) nüzl.
- D) təhz.
- E) çopbaşı.

366) Sual: Atabəylər dövlətində üşr deyilən onda bir vergisi toplanırdı

- A) xass torpaqlarından və iqta sahiblərindən**
- B) mülki feodallardan və iri ticarətlərdən
- C) xristian dininə xidmət edən iri və orta feodallardan
- D) icma torpaqlarından və iqta sahiblərindən
- E) müharibələr zamanı ələ keçirilmiş torpaqlardan

367) Sual: Atabəylər dövlətinin siyasi həyatında əsas rol oynayırdı

- A) Hökmdar nəslindən olan şahzadələr və sülaləyə yaxın olan iri feodallar
- B) Aranın Eldənizə sadıq olan əsas iri mülki feodalları
- C) Müharibələrdə qəhrəmanlıq göstərmiş, inanılmış və sülaləyə yaxın olan sərkərdələr
- D) İqta sahibi olan iri hərbi feodallar və ali təbəqədən olan müsəlman ruhaniləri**
- E) Qızıl Arslan, Cahan Pəhləvan, İnanc və digər şahzadələr

368) Sual:Şəmsəddin Eldəniz Sultan Məsudun asılılığından xilas oldu:

- A) Sultan II Toğrulun ölümündən sonar
- B) Səlcuq Sahzadələri arasında gedən mübarizədən istifadə edərək**
- C) 1161-ci ildə gürcü çarı III Georgini məğlub etdikdən sonar
- D) İraq sultanlığının məğlub edilməsindən istifadə edərək
- E) İraq sultanlığının məğlub edilməsindən istifadə edərək
- F) Cahan Pəhləvanı hacib, Qızıl Arslanı isə Sultan ordusunun baş sərkərdəsi təyin edərək

369) Sual:Öz dəstəsi ilə qoşun hissələri cəkildikdən sonar döyüş meydanlarında, yurdlarda qalıb itkin düşmüş, azmış adamları, mal-qaranı və əşyaları toplayıb sahiblərinə catdırmalı idi:

- A) Qol əmirləri öz dəstəsi ilə
- B) Qorcubaşı öz kicik dəstəsi ilə
- C) Bəlarğuçi öz dəstəsi ilə**
- D) Basakların atlı dəstəsi
- E) Eşikağasının xüsusi atlı bölümü

370) Sual:Səddadilər dövləti süqut edən zaman:

- A) Şirvanşahların hücumuna məruz qalmışdı
- B) Gürcüstan birləşmiş qüvvələri Gəncəni işğal etdilər
- C) Məlikşah Gəncəyə öz əmirini təyin etdi**
- D) Səddadi həkumdarı III Fəzlin öldürüldü
- E) Şirvanşahlar Səlcuqlardan asılı vəziyyətə düşdü

371) Sual:Dərbənd İqta səklində İraq hakimiyyətinə bağışlandı:

- A) Sultan Alp Arslanın zamanında
- B) Sultan Mahmudun dövründə
- C) III Məmcöhrün vaxtında
- D) Sultan Səncərin zamanında
- E) Sultan Məlikşahın döbründə**

372) Sual:Şirvanşah I Axsitanın atasının yeritmiş olduğu xarici siyasətində hansı dəyişikliyi etdi?

- A) Şəddadilərlə dostluq münasibəti saxladı
- B) Səlcuq türkləri ilə dostluq münasibətlərini bərpa etdi
- C) Qıpçaq-türkləri ilə sülh müqaviləsi imzaladı
- D) Eldənizlər dövləti ilə bağlanmış müqaviləni ləğv etdi
- E) Səlcuq türkləri ilə münasibətləri pozdu

373) Sual:1174-cü ilin yayında Eldənizin Gürcüstana növbəti yürüşü zamanı:

- A) Gürcüstan qoşunları məğlub olaraq Dəbil və ətraf əraziləri tərk etdilər.
- B) Şəmsəddin Eldənizin qoşunları məğlub olsalar da, dövlətin sərhədlərində dəyişiklik baş vermədi.
- C) Üstünlüyü ələ alan gürcülər Gəncəyə qədər olan əraziləri qarət etdilər.
- D) Ciddi müqavimətə rast kələrək geri qayıtmalı oldu.
- E) Taun xəstəliyi orduya xeyli tələfat versə də o, Naxçıvana böyük qənimətlə qayıtdı.

374) Sual:Məzyədilər sülaləsinin hakimiyyətinin ilk dövründə Şirvanşahların sərhədləri.

- A) Cənubda Araz çayı, Şimalda Quba və Samur çayı, qərbdə Şamaxı, şərqdə Xəzər dənizi ilə
- B) Cənubda Kür çayı, şimalda Dağıstan, Quba və Samur çayı, qərbdə Gəncə, şərqdə Xəzər dənizi ilə.
- C) Cənubda Araz çayı, Şimalda Dərbənd və Terek çayı, qərbdə Göyçay və Şəki, şərqdə Xəzər dənizi ilə.
- D) Cənubda Kür çayı, şimalda Quba və Samur çayı, Bərdə, şərqdə Xəzər dənizi ilə.
- E) Cənubda Kür çayı, şimalda Dərbənd və Samur çayı, qərbdə Göyçay və Şəki, şərqdə Xəzər dənizi ilə.

375) Sual: Albaniya, Şirvanşahlar, Salarilər, Şəddadilər dövlətlərinin hökmdarları hansı bənddə düzgün göstərilib:

- A) Əbüləsvər Şavur, İbrahim, Fəriburz, Şeruyə
- B) Şeruyə, İbrahim, Əbüləsvər Şavur, Fəriburz
- C) İbrahim, Əbüləsvər Şavur, Şeruyə, Fəriburz
- D) İbrahim, Fəriburz, Şeruyə, Əbüləsvər Şavur
- E) Şeruyə, Fəriburz, İbrahim, Əbüləsvər Şavur

376) Sual: Uyğunluq pozulmamışdır: 1) ərəblər VII əsrin əvvəllərində - Albaniyanın müstəqilliyinə son qoydu 2) Cavanşir 658-ci ildə - Bizansla ərəblərə qarşı müqavilə bağladı. 3) Alban hakimi Şeruyə 705-ci ildə - ərəblər tərəfindən edam edildi. 4) Cavanşir 675-ci ildə - Xəlifə ilə görüşü zamanı vergilərin azalmasına nail oldu. 5) Birinci Bələncər döyüşündə - albanlar məğlub oldular.

- A) 2
- B) 5
- C) 1
- D) 4
- E) 3

377) Sual:ərəb ordusunun Valid ibn Ukbənin başçılığı ilə yenidən Azərbaycana hücum etməsindən neçə il əvvəl Atropatena dövləti yaranmışdı?

- A) 323 il
- B) 967 il
- C) 1028 il
- D) 969 il**
- E) 325 il

378) Sual:Xəlifə əli ibn Talibin zamanında verginin miqdarının müəyyən edilməsində hansı dəyişiklik edildi?

- A) cizyə vergisi ləğv edildi
- B) vergilər ancaq pulla ödənilməli idi
- C) torpağın əkilib-əkilməməsindən asılı olmayaraq vergilər artırıldı
- D) vergilərin həcmi ikiqat artırıldı
- E) vergilərin miqdarı suvarma texnikasından asılı olaraq məhsulun dördə birindən yarısına gədər müəyyən edildi**

379) Sual:Xürrəmilərin məğlubiyyət səbəblərinə aiddir? 1) Suriya və Misirdəki üsyançıların xürrəmilərlə əlaqəni kəsməsi 2) Babəkin öz məşhur sərkərdələrini itirməsi. 3) Üsyançılar arasında ixtilafların başlanması. 4) Yerli feodalların xəyanəti 5) Müharibə uzandıqca qüvvələr nisbətindəki fərqin ərəblərin xeyrinə dəyişməsi. 6) Xilafətin Bizansdan kömək alması

- A) 1,4,5
- B) 2,4,5**
- C) 2,3,5
- D) 1,5,6
- E) 1,3,6

380) Sual:ərəblər Albaniyanın müstəqilliyinə son qoydular:

- A) 681-ci ildə Cavanşirin ölümündən sonra

- B) 705-ci ildə Varaz-Trdatın öldürülməsi ilə
- C) 705-ci ildə alban hakimi Şeruyə və ona yaxın adamların öldürülməsi ilə.**
- D) Hilat şəhəri yaxınlığında xəzərləri məğlub etməklə
- E) Xəzərlərdən kömək almaqla VIII əsrin əvvəllərində

381) Sual: Hansı hökmdara aid olduğunu müəyyən edin: 1) İşğalçılıq planlarını həyata keçirmək üçün hərbi islahat apardı 2) Gürcüstana hücum etdi, alınmaz Samsvild qalasını ələ keçirdi 3) Sultan taxtının iddiaçılarından olan Şahruxun oğlu İbrahim Mirzənin qüvvələrini darmadağın edib Gürcüstanı və Xorasanı tutdu

- A) Cahanşaha**
- B) Qara Yusifə
- C) Uzun Həsənə
- D) I Şah İsmayıl
- E) Şah I Təhmasibə.

382) Sual:Ağqoyunlu – Trabzon münasibətlərinə aid deyildir: 1) Tərəflər Osmanlı sultanı II Məhmədlə ticarət əlaqələri yaratdılar. 2) Ağqoyunlu tacirləri Qara dənizə Trabzon vasitəsi ilə çıxırdılar. 3) Ağqoyunlu ordusu üçün odlu silah, xüsusilə artileriya silahları istehsalı Trabzonda təşkil edilmişdir. 4) Aralarında qohumluq əlaqələri yaranmışdı. 5) Ağqoyunlu tacirləri Venesiya və Genuya, habelə digər avropalı tacirlərlə Trabzon vasitəsilə geniş ticarət əlaqələri aparırdılar. 6) Osmanlı sultanı Səlimə qarşı mübarizə aparmaq üçün ittifaq yaratmışdılar.

- A) 2,4,5
- B) 3,4,5
- C) 2,3,6
- D) 1, 3,6**
- E) 1,2,5

383) Sual: Xronoloji ardıcılığı müəyyən edin: 1. Şirvanda I Xəlilullahın hakimiyyətə gəlməsi 2. Təbriz yaxınlığında Şahrux və Qara İsgəndər arasında savaşı 3. Şahruxun Azərbaycana ilk uğursuz yürüşləri 4. Şahruxun Azərbaycana ikinci yürüşü 5. Alaşkerd savaşı

- A) 1,3,5,4,2**
- B) 1,2,3,4,5
- C) 2,1,4,5,3
- D) 1,5,3,2,4
- E) 3,2,1,5,4

384) Sual: Xronoloji ardıcılığı müəyyən edin: 1) I İbrahim Şəki vilayətinin hakimliyini əlincə ətrafındakı döyüşlərdə həlak olmuş Seyid əlinin oğlu Seyid əhmədə qaytarmaq barədə Teymurdan razılıq aldı 2) Teymur Beyləqanın abadlaşdırılması və Arazdan buraya bir kanal çəkilməsinə göstəriş vermişdir. 3) Qaraqoyunlu tayfa ittifaqının mərkəzi Van şəhərini teymurilər tutdu və qarət etdilər. 4) Qaraqoyunlu tayfalararası mübarizələr ittifaqı zəiflətdi və ittifaq dağıldı. 5) Toxtamışın dəstələri Dərbənddən ikinci dəfə Azərbaycana soxuldu.

- A) 4,5,3,1,2
- B) 2,5,3,4,1
- C) 1,2,5,4,3
- D) 3,5,4,1,2
- E) 5,3,4,1,2

385) Sual: Qaraqoyunlu dövlətinin teymurilərin asılılığından azad olmasından neçə il əvvəl Şəddadilər dövləti süqut etdi?

- A) 393
- B) 372
- C) 364
- D) 332
- E) 359

386) Sual:I Şah İsmayılın hakimiyyəti dövrünə aid olan hadisələri göstərin: 1.Amasiya sülhünün bağlanması 2.Mərv döyüşündə Şeybanilər üzərində qələbə qazanılması 3.Bütün Azərbaycan torpaqlarının vahid dövlətdə birləşdirilməsi 4.Həmədan yaxınlığındakı Almaqulağı adlı yerdə Ağqoyunlu Murad Mirzə üzərində qələbə qazanılması

- A) 3, 4
- B) 2, 3
- C) 2,4
- D) 1,2
- E) 1,3

387) Sual:Şah İsmayılın ölümündən sonra Səfəvilər dövlətində baş vermiş siyasi böhran hansı bənddə düzgün əks edilmişdir?

- A) Hakimiyyət uğrunda rumlu, ustaclı ,təkəli, şamlı tayfaları arasında gərgin mübarizə gedirdi.
- B) I Təhmasib rumlu və şamlı tayfalarına məğlub olaraq hakimiyyətdən kənarlaşdırıldı
- C) Səfəvi dövləti Çuxa sultan və Köpək sultan arasında bölüşdürüldü
- D) Təkəli əmiri Hüseyn xan hakimiyyəti ələ keçirdi

E) Şamlı və ustaclı əmirləri arasında səfəvi taxtı uğrunda mübarizə şiddətləndi

388) Sual:XIV əsrin 70-ci illərində Qaraqoyunlular hansı ərazilərdə möhkəmlənə bilmişdilər?

A) Bitlis , Ərzincan , Kayseridə

B) Ərzincan , Sivas, Gürcüstanın şimal torpaqlarında

C) Diyarbəkir, Van, Qaramandə

D) Xorasan , Bəlx, Rey, Qəzvində

E) Ərzincan , Diyarbəkir, Osmanlı dövlətinin şərq torpaqlarında

389) Sual: Qara Yusiflə Şahruh arasında qarşıdurmanın nəticələrini göstərin: 1. Qaraqoyunluların Qəzvini tutması 2. Herat uğrunda rəqabətin güclənməsi 3. Qara Yusifin Sultaniyyəni ələ keçirməsi 4. 1412-ci ildə Şahruhun müttəfiqi I İbrahimin Qaraqoyunlular tərəfindən məğlub edilməsi 5. Teymurilərin Azərbaycanı itirməsi

A) 1,3,5

B) 1,4,5

C) 1,2,3

D) 2,4,5

E) 3,4,5

390) Sual:1412-ci il Şirvan-Qaraqoyunlu savaşının nəticələrinə daxil deyildir:

A) Şirvan-Qaraqoyunlu ittifaqının əsası qoyuldu

B) Şirvanşah və onun müttəfiqləri məğlub oldu

C) Şirvanşah Qaraqoyunludan vassal asılılığını qəbul etdi

D) I İbrahim əsir alındı

E) Gürcü çarı Konstantin və gürcü feodalları qətlə yetirildi

391) Sual:Səfəvilər dövründə verilən tiyul torpaq mülkiyyət formasının xüsusiyyətləri hansı bənddə düzgün əks olunmuşdur?

A) tiyul torpagından gələn gəlir qoşunun ehtiyaclarının ödənilməsinə xərclənirdi

B) tiyul torpağı şərtsiz sahiblik hesab edilir, nəsildən nəsilə keçmirdi

C) tiyul sahibi dövlətə xidmət edir, gəlirin müəyyən hissəsini özünə götürürdü

D) tiyul hərbi əyanlara verilirdi, gəlirin böyük hissəsi şah sarayının saxlanılmasına sərf olunurdu

E) tiyul sahibi xəzinəyə vergi ödəməyə məcbur edilirdi

392) Sual:Səfəvilərə qarşı müqəddəs müharibə elan edən Osmanlı sultanı idi :

- A) Sultan Səlim
- B) Sultan Süleyman
- C) II Murad
- D) I Bəyazid
- E) IV Murad

393) Sual:I Şah Abbasın hakimiyyəti dövrünə aid deyildir:

- A) “Böyük sürgün” adlanan siyasətin həyata keçirilməsi
- B) Tüfəngçilər adlanan yeni qoşun növünün yaradılması
- C) Osmanlı dövləti ilə İstanbul müqaviləsinin bağlanması
- D) Şirvan və Şəkinin Səfəvi dövlətinə birləşdirilməsi
- E) Hərbi islahat nəticəsində müxtəlif dərəcəli qoşun növü yaratması

394) Sual:1590-cı ildə İstanbulda Səfəvi-Türkiyə dövlətləri arasında imzalanan sülh müqavilələrinin əsasını təşkil edirdi:

- A) Səfəviləlin təklif etdiyi kimi “vergi toplanması” təşkil edirdi
- B) Osmanlıların tələb etdiyi kimi “idarəetmə hüququ” təşkil edirdi
- C) Hər iki dövlətin marağına uyğun olaraq “kömrük rüsumlarının toplanması hüququ” təşkil edirdi
- D) Vasitəci dövlətlərin sülhün şərtlərinə əməl olunmasına nəzarət etmələri əsas sayılırdı.
- E) 1555-ci il müqaviləsinin şərtlərinə əməl olunması əsas olaraq qalırdı

395) Sual:Şəfəvi dövlətində İran etnik ünsürlərinin gücləndirilməsi yolunda növbəti addım oldu:

- A) Osmanlılara qarşı mübarizədə İran əhalisinin gücündən geniş istifadə olunması
- B) Səfəvilərin sarayında fars dilindən geniş istifadə olunması
- C) Paytaxtın Qəzvindən İsfahana köçürülməsi
- D) Səfəvilərin itirilmiş ərazisini geri qaytarmaq və sarsılmış qüdrətini bərpa etmək
- E) İran körfəzi vasitəsi ilə Avropa ölkələrindən silah alması

396) Sual:1590-cı il İstanbul sülhünə görə:

- A) Qarabağ, Şirvan, Luristan və Ərdəbil Osmanlı dövlətinə verildi

- B) Kürdən cənubda olan bütün Azərbaycan torpaqları Osmanlı dövlətinin ixtiyarına keçdi
- C) İrəvan mahalı, Qarabağ və Şirvan Osmanlıların tabeciliyinə keçdi
- D) Azərbaycanı əlavə nəinki Ermənistan, Gürcüstan, habelə İranın qərb vilayətləri Türkiyəyə verildi**
- E) Osmanlı dövləti Qarabağ, İrəvan mahalı Şirvan əyalətindən əl çəkdi

397) Sual: 1547-ci ildə Şirvanda Səfəvilərə qarşı qiyam yatırıldıqdan sonra:

- A) Şirvanşahların çərik adlanan ordusunda olan sərkərdələr qızılbaşlarla əvəz olundu
- B) Kartli-Kaxetiyanın Şirvana qarşı işğalçı yürüşlərinə son qoyuldu
- C) Şahın oğlu İsmayıl Mirzə (II İsmayıl) Şirvana bəylərbəyi təyin edildi**
- D) Osmanlı Sultanı Süleymanın Azərbaycana IV yürüşünə imkan yaratdı
- E) Şəki hakimliyi bundan nəticə çıxararaq Səfəvilərə təbə oldu

398) Sual: Mərkəzi hakimiyyəti möhkəmləndirmək üçün I Təhmasibin qətiyyətli addımı oldu:

- A) Tamğa vergisinin ləğv edilməsi
- B) Şirvanşahlar dövlətinin Səfəvilər dövlətinə irləşdirilməsi
- C) Şəki hakimiyyətinin Səfəvilərə təbə edilməsi
- D) Hüseyin xanın ölümü ilə qızılbaş tayfalarının on illik fəaliyyətinə son qoyulub, Qazı Cahən xan Qəzvininin vəkil təyin edilməsi**
- E) 1555-ci ildə Amasiya sülh müqaviləsinin bağlanması

399) Sual: Çaldıran döyüşünün nəticəsi olaraq:

- A) Qərbi Gürcüstan Osmanlıların, Şərqi Gürcüstan Səfəvilərin ixtiyarında qaldı
- B) Quriya, Mənkəliya, İmeriya ərazilərinə Osmanlılar yiyələndi
- C) Türkiyə Ərzurum şəhəri ilə birlikdə Qərbi Anadolu və Şimali Mesopotamiyaya yiyələndi. Bağdad daxil olmaqla Ərəb İraqı qızılbaşların əlində qaldı**
- D) Səfəvilər dövləti məğlub olaraq Qərbi Gürcüstan torpaqlarını itirdi.
- E) Osmanlılar qələbə qazandılar, Səfəvilər Tiflisə qədər olan torpaqları itirdilər

400) Sual: Çaldıran döyüşü baş vermişdi?

- A) 1510-cu ildə
- B) 1514-cü ildə**
- C) 1518-ci ildə

D) 1534-cü ildə

E) 1508-ci ildə

401) Sual:Səfəvi Şeyxləri təbliğ edirdilər:

A) Şəriətin nəzərdə tutmadığı vergi və mükəlləfiyyətlərin ləğv olunması üçün hakimiyyət, hökmdarların ağalığına son qoymaq lazımdır

B) Sünnilərin hakimiyyətinə son qoymaqla və mövcud vergilərin formalaşmasına şiyə təriqətinə xidmət edən ruhanilər nəzarət etməlidirlər

C) Can vergisinin toplanmasına və vəqf torpaqlarının paylanmasına Səfəvi Şeyxləri rəhbərlik etməlidirlər

D) Dövlətdə bütün dini idarələrə ancaq Səfəvi Şeyxləri rəhbərlik etməlidir

E) Səfəvi Şeyxləri və din xadimləri bütün vergilərdən azad olmalıdırlar

402) Sual:1590- ci il Səfəvilərlə Osmanlılar arasında bağlanmış İstanbul müqaviləsinə əsasən:

A) Təbriz, Marağa, Ərdəbil və Qərbi Gürcüstan Osmanlı dövlətinin ixtiyarına keçdi.

B) Şərqi Anadolu torpaqları və Şimali Mesopotomiya Səfəvilərin ixtiyarından çıxdı.

C) Şirvan, Qarabağ, Təbriz, Sərab, Marağa və onların qərbində yerləşən digər torpaqlar Türkiyəyə verildi.

D) Təbriz, Talış və İpək yoluna nəzarət Osmanlı dövlətinin tabeliyinə keçdi.

E) Mazandaran, Xorasan, İsvahan və Mərv torpaqları Səfəvilərin tabeliyində qaldı.

403) Sual: Sultan Süleymanın Azərbaycana üçüncü yürüşü zamanı Şah I Təhmasib.

A) Böyük qüvvə topladı, paytaxtda möhkəmləndi, Şamaxıdan gətirilmiş ordunu Osmanlı sərhəddində yerləşdirdi.

B) Paytaxtı tərk edərək şərqə çəkildi və qoşun toplamaq üçün Əhər çayı sahilində gözləməli oldu.

C) Naxçıvana gəldi, Təbriz istiqamətində böyük qüvvə topladı, Venesiya ilə danışıqlar apardı.

D) Avropa dövlətlərindən aldığı silahla ordunu təmin etdi, paytaxtı Təbrizdən Qəzvinə köçürtdü.

E) Paytaxtı Təbrizdən Qəzvinə köçürtdü, Türkiyə sərhədlərindən tutmuş Təbrizə qədər bütün yerlər xarabazara çevrildi.

404) Sual:1571-1573-cü illər Təbriz üsyanını amansızlıqla yatıran I Təhmasib.

A) şəhər əhalisi üzərinə ağır vergilər qoydu, ödənilməyən vergilərin toplanmasını tələb etdi.

B) şəhər sənətkarlarından toplanan tamğa vergisini ləğv etdi.

C) şəhər sənətkarlarından alınmalı verginin məbləğini şəhər əhalisinə bağışladı. Təbrizi bütün divan vergilərindən azad etdi.

D) Təbrizi bütün məhsul vergisindən azad etdi, tamğa vergisini müvəqqəti olaraq ləğv etdi.

E) üsyançıların 100 nəfərini Şimal sərhəd bölgəsinə sürgün etdi, tamğa vergisini təbiiq etdi.

405) Sual:Çaldıran döyüşündən sonra Səfəvilərin Avropa dövlətləri ilə əlaqələrinin genişlənməsinə səbəb:

- A) Azərbaycan ipəyinin Avropa bazarlarına çıxarılmasına mane olmaq.
- B) Osmanlı imperiyasının işğalçılıq siyasətinin Polşa, Macarıstan və İtaliya üçün də təhlükə törətməsi.**
- C) Polşa, Macarıstan, Almaniya və İtaliyadan odlu silah alması.
- D) Qərblə ticarətdə Osmanlı dövlətinə ağır kömrük rüsumu ödəməkdən azad olmaq üçün.
- E) Hindistandan gətirilmiş bəzək və zinət məhsullarını Avropa bazarına çıxarmaq üçün.

406) Sual:1516-cı il Qoçhisar döyüşü nəticəsində:

- A) Səfəvilər məğlub oldular, türklər Qərbi Anadoluya və Şimali Mesopotomiyaya yiyələndi.
- B) Türklər qələbə qazandı, Diyarbəkir, Ərzurum və Xorasana sahib oldular.
- C) Qələbə qazanan Səfəvilər cənubda Bağdad da daxil olmaqla Ərəb İraqını ələ keçirdi.
- D) Səfəvilər döyüşdə itki versələr də türkləri ölkə ərazisinə buraxmadılar.
- E) Şimalda Xarput və Bitlisdən Rakkiyə qədər cənubda isə Mosul türklərin əlinə keçdi.**

407) Sual:Səfəvilər Azərbaycanda və Şərqi ölkələrində yaranmış ağır vəziyyətin səbəbini görürdülər:

- A) Hürufiliyin Azərbaycanda və Şərqi ölkələrində yayılma bilməməsində.
- B) XIV-XV əsrlərdə bu yerlərdə hökm sürən sünnülükdə, sünnüliyin hakim tutduğu dövlətlər guya qeyri-qanuni dövlətlərdir.**
- C) Bu zaman Azərbaycan və Şərqi ölkələrində şiyyəliyin geniş yayılmasına baxmayaraq dövlət hakimiyyətindən imtina edilməsində.
- D) Abbasilər sülaləsinin hakimiyyətinə son qoyulduqdan sonra yaranmış feodal dağınıqlığı və siyasi pərakəndəlikdə.
- E) Siyasi dağınıqlıqda, feodal pərakəndəliyində və natural təsərrüfatın hakim mövqe tutmasında.

408) Sual:I Təhmasibin ölümündən sonra ölkədəki vəziyyət necə idi?

- A) Ölkədə ikihakimiyyətlik yarandı.
- B) Ölkədə feodal çəkişmələri başlandı.**
- C) Məhəmməd Xudabəndə qardaşlarına qalib gələrək hakimiyyəti ələ keçirdi.
- D) Hakimiyyət uğrunda gedən çəkişmələrdən istifadə edən Osmanlı ordusu Səfəvi dövlətinin sərhədini keçdi.
- E) Şirvanda mərkəzi hakimiyyətə qarşı yeni üsyan baş verdi.

409) Sual:Şah I Təhmasibin 1526-ci il tarixli fərmanının məzmunundan aydın olur ki,

- A) Osmanlı qoşunlarına ciddi müqavimət göstərmiş Ordubad şəhərinin əhalisi vergilərdən azad edilmişdir
- B) Vaxtı ilə atasının tərbiyəçisi olmuş Hüseyin bəy Şamlı vəkil vəzifəsinə təyin edilmişdir**

- C) Sənətkarlardan və tacirlərdən alınan tamğa vergisini ləğv etmişdir.
D) Ərdəbil şəhərində yunşal toxuyanların böyük emalatxanası olmuşdur.
E) Bir sıra vergilərin ləğvi və xalqın güzəranını yaxşılaşdırmaq üçün bəzi islahatlar keçirmişdir.

410) Sual:Çaldıran döyüşünün nəticəsi olaraq Osmanlı imperiyası:

- A) Ərzurum şəhərinə, Qərbi Ermənistan, Qərbi Anadoluya və Bağdada yiyələndi.
B) Qərbi Gürcüstan, Ərzurum, Təbriz və Bağdada yiyələndi.
C) Ərzurum şəhəri ilə birlikdə Qərbi Anadolu və Şimali Mesopotomiyaya yiyələndi.
D) Şimali Mesopotomiya, Mərəndə, Salmasa, Anadoluya yiyələndi.
E) Təbriz, Xorasan, İsfahan vilayətlərinə və Ərzuruma yiyələndi.

411) Sual:XVI əsrdə Azərbaycanda feodal sinfinə daxil olanlar hansı cavabda tam göstərilmişdir?

- A) Şah və hakim sülalənin üzvləri, yarınkəçəri qızılbaş tayfalarının hərbi əyanları, ali şiə rühaniləri, mülki bürokratiyanın yuxarı təbəqəsi, qədim oturaq əyanlar
B) Şah və hakim sülalənin üzvləri, qədim oturaq əyanlar
C) Şah və hakim sülalənin üzvləri, ali şiə rühaniləri, mülki bürokratiyanın yuxarı təbəqəsi, qədim oturaq əyanlar
D) Şah və hakim sülalənin üzvləri, yarınkəçəri qızılbaş tayfalarının hərbi əyanları, mülki bürokratiyanın yuxarı təbəqəsi, qədim oturaq əyanlar
E) Şah və hakim sülalənin üzvləri, ali şiə rühaniləri, mülki bürokratiyanın yuxarı təbəqəsi, qədim oturaq əyanlar

412) Sual: Nadirqulu xan türk qoşunları üzərində ilk böyük qələbəni qazandı:

- A) Marağada
B) Ərdəbildə
C) Təbrizdə
D) İrəvanda
E) Qarabağda

413) Sual:J. Şardenə görə Səfəvilər dövründə hansı Süni Suvarma Sularından istifadə olunurdu:

- A) çay suyu, bulaq suyu
B) çay suyu, bulaq suyu, quyu suyu və kəhriz suyu
C) çay suyu, kəhriz suyu
D) bulaq suyu, və quyu suyu

E) su kanalları

414) Sual:İngilislərin Səfəvi ölkəsindən Hindistana Səfəri ilə əlaqədar xahişlərinə I Təhmasib razılıq verməmişdir

- A) Səfəvi tacirlərinin ədviyyat ticarətində ingilislərə vasitəçilik marağı
- B) Hind tacirlərinin ingilislərin Hindistana buraxılmaması haqqında xahişləri
- C) Səfəvi dövləti ilə Hindistan arasında münasibətlərin pis olması
- D) Hindistan Səfəvi sərhəddində təhlükəsizliyin təmin olunmaması
- E) İngilislər ilə səfərbəələr arasında münasibətin pisləşməsi

415) Sual:XVI əsrin sonu - XVII əsrin I rübündə Səfəvi dövlətinin yenidən güclənməsi hansı Səfəvi şahının adı ilə bağlıdır?

- A) Şah I Təhmasibin
- B) Şah I İsmayılın
- C) Şah I Abbasın
- D) Şah Məhəmməd Xudabəndənin
- E) Şah II İsmayılın

416) Sual: Azərbaycan Səfəvi dövlətinin paytaxtları olmuş şəhərləri göstərin: 1. Təbriz 2. Tehran 3. Qəzvin 4. Şamaxı 5. İsfahan

- A) 2, 3, 4
- B) 1, 2, 3
- C) 1, 3, 5
- D) 3, 4, 5
- E) 1, 2, 4

417) Sual: Osmanlı dövləti son on ildə işğal etdiyi bütün torpaqları Səfəvilərə qaytarmalı idi

- A) 1724-cü il İstanbul sülhünə görə
- B) 1732-cil Kirmanşah müqaviləsinə görə
- C) 1639-cu il Qəsri-Şirin müqaviləsinə görə
- D) 1733-cü il Bağdad müqaviləsinə görə
- E) 1727-ci il Nabur sülhünə görə

418) Sual:1677-ci ildə Çuxursəd bəylərbəyliyiində baş vermiş üsyanın səbəbi:

- A) Osmanlı hərbi-inzibati qurumlarının zülmü
- B) Şah Sultan Hüseynin tərəfindən istismarın şiddətləndirilməsi
- C) Bəylərbəyliyin acınacaqlı vəziyyətə düşməsi
- D) Əsgərlərə məvacib verilməməsi**
- E) Ağır vergilər qoyulması

419) Sual:XVII əsrdə Azərbaycanda mövcud olmuş torpaq mülkiyyət formaları:

- A) Divan, xalisə, tiyul, vəqf, mülk, camaat
- B) İncu, dastakert, divan, vəqf, tiyul, camaat
- C) İqta, dastakert, divan, xalisə, mülk, tiyul
- D) Divan, inci, dastakert, vəqf, mülk, iqta
- E) Xalisə, divan, dastakert, incu, xalisə, vəqf

420) Sual:XVII əsrdə Səfəvilər dövləti inzibati baxımdan bölünmüşdür

- A) 15 əyalətə
- B) 9 əyalətə
- C) 4 əyalətə
- D) 13 əyalətə**
- E) 6 əyalətə

421) Sual:XVII əsrdə Azərbaycanda hakim zümrəyə daxil idilər:

- A) Ali ruhanilər, mülki əyanlar, yasavullar, elatlar
- B) Qızılbaş əyanlar, yasavullar, kəndxudalar, elatlar
- C) Qızılbaş əyanlar, ali şiə ruhanilər, mülki əyanlar, qədim oturaq əyanlar
- D) Mülki əyanlar, maafilər, qızılbaş əyanlar, rəncbərlər
- E) Yerli əyanlar, maafilər, qızılbaşlar, kəndlilər

422) Sual:XVII əsrdə Azərbaycanda şah xəzinəsi əsasən hansı təbəqədən alınan vergi hesabına dolurdu:

- A) Maldarlıqla məşğul olan elatlardan
- B) Sənətkarlardan
- C) Varlı əyanlardan

- D) Tacirlərdən
- E) Kəndlilərdən

423) Sual: 1732-ci il Rəşt müqaviləsinin şərtlərinə aid deyil:

- A) Kürdən cənubda olan Xəzəryanı bölgələrin Səfəvi dövlətinə qaytarılması
- B) Əfqanların İran ərazisini tərk etməsi**
- C) Səfəvi dövlətinin osmanlıları Xəzəryanı bölgələrə buraxmamağı öz öhdəsinə götürməsi
- D) Səfəvi dövləti daxilində rus tacirləri üçün güzəştli şərtlərin nəzərdə tutulması
- E) Azərbaycanın Kürdən şimalda yerləşən Xəzəryanı əyalətlərinin rusların əlində qalması

424) Sual: Nadir şahın dövründə öz çiçəklənmə dövrünü keçirirdi ?

- A) Car-Balakən camaatlığı
- B) Şəki hakimliyi
- C) Şirvan bəylərbəyliyi
- D) Qarabağ mülkəkləri**
- E) Tabasaran hakimliyi

425) Sual: 1724-cü ildə Osmanlı Türkiyəsi tərəfindən zəbt edildi?

- A) İrəvan bəylərbəyliyi
- B) Qarabağ bəylərbəyliyi**
- C) Təbriz bəylərbəyliyi
- D) Çuxur-Səəd bəylərbəyliyi
- E) Azərbaycan bəylərbəyliyi

426) Sual: Nadir şahın hakimiyyəti dövründə:

- A) Azərbaycan adı altında vahid inzibati bölgü yaradıldı**
- B) Keçmiş inzibati bölgü saxlandı
- C) Şirvan bəylər bəyliyi ləğv edildi
- D) Qarabağ bəylər bəyliyi ləğv edildi
- E) Cuxur-Səd bəylər bəyliyi ləğv edildi

427) Sual: Nadirqulu xan türk qoşunları üzərində ilk böyük qələbəni qazandı:

- A) Marağada
- B) Ərdəbildə
- C) Təbrizdə
- D) İrəvanda
- E) Qarabağda

428) Sual:1768-ci ildə Qubalı Fətəli xanla Şəki xanı Hüseyn xan arasında baş vermiş döyüş nəticəsində:

- A) Hüseyn xan qələbə qazanıb,Salyanın,Şamaxının bir hissəsini Şəkiyə birləşdirdi.
- B) Qalib gələn Fətəli xan Hüseyn xanın Ağsuya təyin etdiyi hakimi və vergi yığanları qovdu.**
- C) Tərəflər arasında sülh əldə olundu və Şamaxı ərazisi Quba ilə Şəki arasında bölündü.
- D) Qələbə çalan Hüseyn xan Ərəş, Qəbələ və İlisu sultanlıqlarını Şəkiyə birləşdirdi.
- E) Qubalı Fətəli xan məğlub oldu, Dərbənd və Şamaxı ərazilərini itirdi.

429) Sual: Hacı Çələbinin Azərbaycan torpaqlarını birləşdirə bilməməsinin səbəbi:

- A) Birləşməni təmin etmək üçün kifayət qədər ordunun olmaması.
- B) Gürcü çarı TeymurAz və oğlu II İraklinin maneçilik törətməsi.
- C) Ölkədə siyasi birləşmə üçün iqtisadi əsas olmadığına görə.**
- D) Urmiyalı Fətəli xanın Qarabağ xanlığına aramsız yürüşlərinə görə.
- E) Quba xanlığı tərəfindən Dərbənd, Salyan və Cavad ərazilərinin tutulmasına görə.

430) Sual:Şəki xanı Çələbi ilə 1751 – ci ildə çoxlu qoşunu olmasına baxmayaraq, məğlub olan çar TeymurAz və İrakli:

- A) İtirdikləri vəsaiti bərpa etmək üçün 1751 – ci ilin oktyabr ayında Şamaxıya hücum etdilər.
- B) 1752 – ci ildə Çar – Balakən ərazisini işğal etdilər.
- C) 1752 – ci ildə Şəkiddən zəif, lakin,zəngin olanGəncə xanlığını ələ keçirməyi qərara aldılar.**
- D) İrəvan xanlığı ilə ittifaq yaradaraq 1751 – ci ildə Naxçıvan xanlığı üzərinə hücumu keçməyi qərara aldı.
- E) Geri qayıdaraq ölkənin təsərrüfat həyatını yaxşılaşdırmağı qərara aldılar.

431) Sual:1667-ci ildə ticarət müqaviləsi bağlanmışdır:

- A) Osmanlılarla Səfəvilər arasında
- B) Rusiya ilə Səfəvilər arasında**

- C) Ukrayna ilə Rusiya arasında
- D) Səfəvilərlə Avropa dövlətləri arasında
- E) Səfəvilərlə Gürcü çarları arasında

432) Sual:J.Şardenə görə Səfəvilər dövründə hansı Süni Suvarma Sularından istifadə olunurdu:

- A) çay suyu, bulaq suyu
- B) çay suyu, bulaq suyu, quyu suyu və kəhriz suyu**
- C) çay suyu, kəhriz suyu
- D) bulaq suyu, və quyu suyu
- E) su kanalları

433) Sual:I Şah Abbas ingilis tacirlərinə ölkənin ərazisində sərbəst ticarət etmək hüququ verdi:

- A) 1616-cı ildə**
- B) 1620-ci ildə
- C) 1622-ci ildə
- D) 1225-ci ildə
- E) 1228-ci ildə

434) Sual:1732-ci il Rəşt müqaviləsinin şərtlərinə aid deyil:

- A) Kürdən cənubda olan Xəzəryanı bölgələrin Səfəvi dövlətinə qaytarılması
- B) Əfqanların İran ərazisini tərk etməsi**
- C) Səfəvi dövlətinin osmanlıları Xəzəryanı bölgələrə buraxmamağı öz öhdəsinə götürməsi
- D) Səfəvi dövləti daxilində rus tacirləri üçün güzəştli şərtlərin nəzərdə tutulması
- E) Azərbaycanın Kürdən şimalda yerləşən Xəzəryanı əyalətlərinin rusların əlində qalması

435) Sual:1677-ci ildə Çuxursəd bəylərbəyliyində baş vermiş üsyanın səbəbi:

- A) Osmanlı hərbi-inzibati qurumlarının zülmü
- B) Şah Sultan Hüseyn tərəfindən istismarın şiddətləndirilməsi
- C) Bəylərbəyliyin acınacaqlı vəziyyətə düşməsi
- D) Əsgərlərə məvacib verilməməsi**
- E) Ağır vergilər qoyulması

436) Sual:XVII əsrdə Azərbaycanda şah xəzinəsi əsasən hansı təbəqədən alınan vergi hesabına dolurdu:

- A) Maldarlıqla məşğul olan elatlardan
- B) Sənətkarlardan
- C) Varlı əyanlardan
- D) Tacirlərdən
- E) Kəndlilərdən

437) Sual:XVII əsrdə Azərbaycanda hakim zümrəyə daxil idilər:

- A) Ali ruhanilər, mülki əyanlar, yasavullar, elatlar
- B) Qızılbaş əyanlar, yasavullar, kəndxudalar, elatlar
- C) Qızılbaş əyanlar, ali şiə ruhanilər, mülki əyanlar, qədim oturaq əyanlar
- D) Mülki əyanlar, maafilər, qızılbaş əyanlar, rəncbərlər
- E) Yerli əyanlar, maafilər, qızılbaşlar, kəndlilər

438) Sual:XVII əsrdə Azərbaycanda mövcud olmuş torpaq mülkiyyət formaları:

- A) Divan, xalisə, tiyul, vəqf, mülk, camaat
- B) İncü, dastakert, divan, vəqf, tiyul, camaat
- C) İqta, dastakert, divan, xalisə, mülk, tiyul
- D) Divan, inci, dastakert, vəqf, mülk, iqta
- E) Xalisə, divan, dastakert, incü, xalisə, vəqf

439) Sual: Azərbaycandan və İran şahlığına tabe olmayan Şəki xanlığının yaranması

- A) Nadir Şahın yaratmış olduğu dövlətin iqtisadi və siyasi cəhətdən zəiflədiyini göstərdi
- B) İran dövlətində natural təsərrüfatın hakim mövqə tutduğunu sübut etdi
- C) Azərbaycanın siyasi suverenliyinin və dövlət ənənələrinin bərpası demək idi
- D) Şəki və Dağıstan əhalisinin daha böyük gücə malik olduğunu sübut etdi
- E) Səfəvilər dövlətində mövcud olan pərakəndəliyin nəticəsi idi

440) Sual:Məğlubiyyətdən sonra Kartli və Kaxetiya çarları Hacı Çələbidən intiqam almaq üçün ikinci dəfə qüvvə topladılar, lakin bu qüvvəni Hacı Çələbiyə qarşı deyil:

- A) Şuşa qalasında möhkəmlənmiş Pənahəli xanın 1753-cü ildə Gürcüstana qəfil hücumunu dəf etmək üçün istifadə etdilər.
- B)** 1752-ci ildə cənub-qərbdən Azad xanın başçılığı ilə Urmiya hakimi Fətəli xan Əfşarın qoşunlarının Gürcüstana hücumunu dəf etmək üçün sərf etdilər.
- C) Gəncə xanı Cavad xanın Qazax, Şəmşəddil və Borçalı əyalətlərini Gürcüstandan geri almaq üçün təşkil etdiyi yürüşün qarşısını almaq üçün istifadə etdilər.
- D) Hacı Çələbinin Gürcüstana yürüşü zamanı 1752-ci ildə Qazax, Şəmşəddil və Borçalıda baş vermiş üsyanları yatırmağa sərf etdilər.
- E) Gəncə xanlığında siyasi dağınıqlıqdan istifadə edən gürcü çarı II İrakli buraya yürüşü zamanı həmin qüvvədən istifadə etdi.

441) Sual: Xanlıqların əmələ gəlməsinin siyasi, ictimai və iqtisadi səbəblərinə daxildir.

- A) Feodal dağınıqlığı, tayfaların hakimiyyət uğrunda mübarizəsi, təsərrüfatlar arasında iqtisadi əlaqələrin geniş olması.
- B) Nadir ölümü, feodal ara mühürbələrinin genişlənməsi, ticarətin inkişafı.
- C) Nadir şahın ölümü feodal ara müharibələri ölkə daxilində iqtisadi əlaqələrin zəifliyi və natural təsərrüfatın hökmranlığı.
- D) Nadir şahın ölümü, Rusiyanın və Osmanlı dövlətlərinin qəfil hücumları.
- E) Mərkəzi hakimiyyətin zəifləməsi, Osmanlı hücumları, Hacı Çələbinin başçılığı ilə üsyanın baş verməsi.

442) Sual:Məhəmməd Hüseyn xanın qəddarlığından nArazı olan dərbəndlilər:

- A) Qubalı Fətəli xanın hakimiyyətini qəbul etməyə meyl göstərirdilər.
- B) Dağıstan feodallarından kömək alaraq 1768-ci ildə müstəqil xanlığa çevrildi.
- C) Məhəmməd Hüseyn xanın hakimiyyətini devirdilər.
- D) Müşkür, NiyAzabad və Rustov əyalətlərindən kömək alaraq müstəqil oldular.
- E) Xanın xəzinəsinə vergi ödəməkdən imtina etdilər.

443) Sual:İbrahim xan Rübərinin idarə üsulundan nArazı olan Salyan feodalları:

- A) Qarabağ xanlığına qarşı geniş miqyaslı mübarizəyə başladılar.
- B) Şəki xanı Hacı Çələbi ilə əlaqə yaradaraq xanlığın müstəqilliyinə nail oldular.
- C) Dərbənd xanlığından kömək alaraq Rübərinin hakimiyyətini devirdilər.
- D) Şamaxı xanı Məmməd Səidə arxalanaraq, Rübəriyə qarşı açıq mübarizəyə başladılar.
- E) Qubaxanlığı ilə gizli əlaqə yaratdılar və Rübərinin hakimiyyətdən götürülüb başqası ilə əvəz olunmasını xahiş etdilər.

444) Sual:Şamaxı quberniyası Bakı quberniyasına çevrildikdən sonra Quba qəzası daxil edilmişdi:

- A) Yelzavetpol quberniyasına

- B) Bakı quberniyasına
- C) İrəvan quberniyasına
- D) Naxçıvan quberniyasına
- E) Tiflis quberniyasına

445) Sual:Kəndlilərin torpaq quruluşu haqqında 1847 - ci il əsasnaməsi ilə 1870 – ci ildə verilmiş əsasnamə arasında fərq nədən ibarət idi:

- A) 1847- ci ildə kəndlilərə 5 des. torpaq verilirdi, 1870- ci ildə isə bu miqdar nisbətən azaldılmışdı
- B) 1847-ci ildə kəndlilərin başqa yerə köçməsinə məhdudiyətlər qoyulmuşdusa, 1870- ildə bu qadağa tam götürülmüşdü**
- C) İslahatlar arasında heç bir fərq yox idi
- D) 1870 – ci ildə verilmiş islahat 1847- ci ildəki islahatdan fərqli olaraq kəndlilərə verilmiş pay torpaqlarına kəndlilin tam yiyələnməsinə şərait yaradırdı
- E) Əgər 1847 – ci ildə verilmiş Əsasnamədə kəndliyə verilmiş torpaq sadəcə əkin üçün nəzərdə tutulmuşdusa, 1870 – ci ildə bu qayda dəyişdirilmişdi

446) Sual:XIX əsrin 70-ci illəri üçün xarakterik olanları müəyyən edin: 1) H.Z.Tağıyevin Bakıda qız məktəbini açması. 2) Qori müəllimlər seminariyasının fəaliyyətə başlaması. 3) Bəy və ağaların hüquqları barəsində fərman verilməsi. 4) Qori müəllimlər seminariyasının Azərbaycan şöbəsinin açılması. 5) Kəndli əsasnamə lərinin qəbulu.

- A) 1,4
- B) 2,5
- C) 1,3
- D) 2,4**
- E) 2,3

447) Sual:1878-ci ildə Bakıya aid edilmiş şəhərlərin idarəsi sahəsində islahata görə yaradılmış şəhər dumalarının hüquqlarına daxil deyildir: 1) Yalnız kiçik təsərrüfat işləri ilə məşğul olmaq. 2) Şəhər dumasına seçkiləri təşkil edib keçirmək. 3) Şəhərin abadlaşdırılmasında iştirak etmək. 4) Yanğına qarşı tədbirlər görmək bazarları, ticarət, sənaye, səhiyyə və maarifi himayə etmək. 5) Qubernatorun fəaliyyətinə nəzarət etmək. 6) Şəhərdə vergilərin toplanması işinə nəzarət etmək.

- A) 1,3,6
- B) 2,3,4
- C) 1,3,4
- D) 2.5,6**
- E) 1,4,5

448) Sual: Uyğunluq pozulmamışdır:

- A) Neft sənayesində iltizam sistemi ləğv edildi: – 1873 – cü ildə
- B) Şəhər islahatı 1878-ci ildə tətbiq edilmişdi: - Gəncə şəhərinə
- C) 1870- ci 14 may “Əsasnamə”si 1877-ci ildə tətbiq olundu- Quba qəzasına
- D) 1870 – ci il 14 may “Əsasnamə”si 1877-ci ildə tətbiq olundu-Zaqatala dairəsinə
- E) İrəvan quberniyası yaradılmışdı: -1859-cu ildə

449) Sual: XIX əsrin ikinci yarısında çarizmin Qafqazda həyata keçirdiyi islahatlar yalnız bir məqsəd güdürdü:

- A) Bakıda neft istehsalını genişləndirib, neftin Rusiyaya daşınmasına nail olmaq
- B) Yerlərdə müstəmləkə hakimiyyətini möhkəmləndirmək**
- C) Azərbaycan ərazisini inzibati cəhətdən 8 əyalətə, 2 dairəyə və 2 distansiyaya bölmək
- D) Erməniləri Cənubi Azərbaycan, İran və Türkiyədən Şimali Azərbaycana köçürmək
- E) Şimali Azərbaycana köçürülmüş erməniləri 6 il, rusları isə 8 il müddətinə vergilərdən azad etmək

450) Sual: Şəhər islahatının Bakı şəhərinə tətbiq edilməsindən neçə il sonra –Cəbrayıl və Cavanşir qəzaları yaradılmışdı?

- A) 9 il
- B) 12 il
- C) 7 il
- D) 5 il**
- E) 6 il

451) Sual: 1870-ci il islahatından sonra:

- A) Sahibkar kəndlilərinin istifadəsində olan torpaqlar bəylərin mülkiyyətində qaldı**
- B) 15 yaşından yuxarı kəndlilərə 3 desyatın torpaq sahəsi verildi
- C) Dövlət kəndlilərinin istifadəsində olan torpağın müsadirəsi dayandırıldı
- D) Bakı quberniyasında kəndlilərin ödəyə bilmədiyi vergilərin 30 faizi bağışlandı
- E) “Nobel qardaşları” şirkətinin Bakı neft sənayesində mövqe tutmasına icazə verildi

452) Sual: Bakıda H.Z. Tağıyevin qızlar məktəbini açmasından neçə il əvvəl Qori müəllimlər seminariyasının Azərbaycan şöbəsi fəaliyyətə başlamışdı?

- A) 23 il

- B) 26 il
- C) 19 il
- D) 21 il
- E) 17 il**

453) Sual:1870- ci il 14 may islahatı ilə:

- A) Zaqatala dairəsindən başqa Azərbaycanın bütün ərazilərində təhkimçilik hüququ ləğv olundu
- B) Kəndlilərdən yığılacaq vergilər 1847-ci il “Əsasnamə”lərində nəzərdə tutulduğu kimi qaldı**
- C) Azərbaycanda məhkəmələr Rusiyadakı kimi seçilmirdi, komendatlar tərəfindən təyin olunurdu
- D) Quba qəzası və Zaqatala dairəsində kəndlilər ancaq məhsul və can vergisindən azad oldular
- E) Balaxanıda neft mədənlərində məcburi əmək ləğv olundu

454) Sual: Azərbaycan müəllimlərinin birinci qurultayının çağrılmasından neçə il əvvəl Tiflisdə Tatar xəbərləri qəzeti çıxmağa başlamışdı?

- A) 93 il
- B) 26 il
- C) 31 il
- D) 74 il**
- E) 68 il

455) Sual: Birinci dünya müharibəsi ərəfəsində Bakı neftini ələ keçirmək uğrunda rəqabət güclənmişdi:

- A) Almaniya, Rusiya və Yunanıstan inhisarları arasında
- B) Rusiya, ABŞ və İsveç inhisarları arasında
- C) Fransa, İsveç və ABŞ şirkətləri arasında
- D) Rusiya, İtaliya və İngiltərə şirkətləri arasında
- E) İngiltərə, Fransa və Almaniya inhisarları arasında**

456) Sual:1901-1913-cü illərdə Azərbaycanda neft hasilatının 33%-dən çox azalması ilə:

- A) Azərbaycanın dövlət büdcəsi 17% azalmışdı
- B) Rusiya dünya neft istehsalındakı birinciliyini itirdi**
- C) Rotşild şirkəti gəlirinin 50%-ni itirdi
- D) Rusiya və dünya bazarında neftin qiyməti 1,5 dəfə artmışdı

E) Bakıda başlanan tətillərin qarşısını almaq üçün çar hökuməti Müsavat partiyasının fəaliyyətini qadağan etdi

457) Sual:1912-ci il 20 dekabr tarixli qanunu nəzərdə tuturdu.

- A) Dövlət kəndlilərinin istifadəsində olan pay torpaqlarının onların şəxsi mülkiyyətinə keçməsinə.
- B) Dövlət kəndlilərinə icma torpaqlarından nəqli istifadə hüququnun verilməsi.
- C) Zaqatala dairəsinin kəndlilərinə əlavə pay torpaqlarının verilməsi.
- D) Xəzinə torpaqlarının icma üzvləri arasında bölüşdürülməsi və onlara otlaq və meşələrdən pay ayrılmasını.
- E) Sahibkar kəndlilərin pay torpaqlarının məcburi surətdə satın alınması.

458) Sual:1639-cu il Qəsri Şirin sülh müqaviləsinə görə:

- A) 1612-ci il sülhünün şərtlərini təsdiq edən sülh müqaviləsi imzalandı və XVIII əsrin birinci rübünə qədər qüvvədə qaldı.
- B) Səfəvilər Van və Qars qalalarına sahib oldular, Axalsıka hücum etməyəcəklərinə təminat verdilər.
- C) Osmanlılar Xəzəryanı bölgələrə sahib oldular.
- D) Səfəvilər Mərv, Xorasani Osmanlılara verməyi öhdəsinə götürdü.
- E) Osmanlılar 20 il müddətində Səfəvilər üzərinə hücum etməyəcəklərinə təminat verdilər.

459) Sual: Azərbaycanda I Dövlət Dumasına Azərbaycandan seçilən deputatlar.

- A) M.Əliyev, Ə.Haqverdiyev, İ. Ziyadxanov, Ə. Muradxanov və Ə.Topçubaşov.
- B) M.Əliyev, Ə.Haqverdiyev, M.Ə.Rəsulzadə, Ə.Topçubaşov, N.Nərimanov və F.Xoyski.
- C) X.bahadurov, Ə.Topçubaşov, M.Ə.Rəsulzadə, D.Bünyadzadə, M.Hacınski və X.Xasməmmədov.
- D) X.Xasməmmədov, İ.Ziyadxanlı, M.Cəfərov, H.Z.Tağıyev, F.Xoyski və N.Nərimanov.
- E) N.Nərimanov, M.Ə.Rəsulzadə, X.Xasməmmədov, X.Bahadurov və Ə.Muradxanov.

460) Sual: General-leytenant Hüseyn xan Naxçıvanskiinin xidmət etdiyi qoşun bölməsi:

- A) Ağır hərbi artilleriya.
- B) Quru qoşunlarının sərhəd bölməsi.
- C) Hərbi hava qüvvələri.
- D) Süvari qoşunları birləşməsi.
- E) Quru qoşunları kəşfiyyat hissəsi.

461) Sual:1905-ci ildə Qafqaz canişini Vorontsov-Daşkov tərəfindən hazırlanan Qafqazda kəndli işinin nizama salınması haqqında Qeydlər də

nəzərdə tutulurdu:

- A) Sahibkar kəndlilərinin torpaq pulu verməkdən azad edilməsini
- B) Rusiyada olduğu kimi Azərbaycan kəndlisinə də torpağı almaq üçün borc pul verilməsini.
- C) Sahibkar kəndlilərləndən fərqli olaraq dövlət kəndlilərinin daha çox torpaq almasını.
- D) Bütün toplanan vergilərin pulla ödənilməsini.
- E) Azərbaycana kəsbkarlığa gəlmiş kəndlilərdən toplanan vergilərin miqdarının artırılmasını.

462) Sual: Simens qardaşları cəmiyyətinin Daşkəsəndə istehsal etdiyi kobaltı satdığı ölkələr:

- A) Fransa, İtaliya, Almaniya.
- B) Avstriya-Macaristan, İspaniya, Fransa.
- C) Almaniya, İsveç, Norveç.
- D) İsveç, Portuqaliya, Fransa.
- E) Norveç, Almaniya, Polşa.

463) Sual: XX əsrin əvvəllərində Rusiyanın toxuculuq sənayesi, metallurgiya zavodları və dəmir yolları:

- A) Azərbaycan əhalisini böhran illərində zəruri məhsula olan tələbatını ödəyirdi
- B) Əsasən Bakının neft yanacağı ilə işləyirdi.
- C) Azərbaycanın ucuz ipəyi və pambığı hesabına onların tələbatları təmin olunurdu.
- D) Azərbaycan vasitəsi ilə Orta Asiya ərazisini özünün satış bazarına çevirmişdi.
- E) Düzgün cavab yoxdur

464) Sual: Kütlələrin təzyiqi altında car 1905-ci il 17 oktyabr manifestində:

- A) Kəndlilərdən toplanan məhsul vergisi qismən, qapan pulu tamamilə ləğv olundu.
- B) Söz, mətbuat, yığıncaq, ittifaq azadlığı, ictimai-siyasi partiyalar, təşkilatlar yaratmağa icazə verdi.
- C) Ancaq neft sənaye sahələrində işləyən fəhlələrin əmək haqqı qismən artırıldı.
- D) Cənubi Qafqazda canişinlik sisteminin yenidən yaradılması.
- E) Müştərək müqavilədə fəhlələr üçün nəzərdə tutulmuş bəzi güzəştlərin ləğvi.

465) Sual: XX əsrin əvvəllərində milli hərəkatın əsas hərəkatverici qüvvəsi kimlər idi?

- A) Milli burjuaziya və ziyalılar.
- B) Fəhlə sinfi və onun siyasi təşkilatları.

- C) Varlı kəndli təbəqəsi və ruhanilər.
- D) Yoxsul kəndlilər və şəhər əhalisi.
- E) Dumaya seçilmiş deputatlar.

466) Sual: 1906 – cı ilin sonu – 1907 – ci ilin əvvəllərində İkinci Dumaya seçilən Azərbaycanlı deputatlar:

- A) Ə. M. Topçubaşov, F. Xoyski, X. Xasməmmədov, İ. Tağıyev, M. Mahmudov.
- B) İ. Tağıyev , İ. Ziyadxanov, M. Ə. Rəsulzadə, M. Hacinski, N. Yusifbəyli.
- C) F. Xoyski, X. Xasməmmədov, İ. Tağıyev, M. Mahmudov, Z. Zeynalov.
- D) Ə. Muradxanlov, M. Əliyev, Ə. Topçubaşov, X. Xasməmmədov, F. Xoyski.
- E) İ. Tağıyev, N. Yusifbəyli, M. Hacinski, M. Mahmudov, Ə. Qarayev.

467) Sual: 1912-1913-cü illər aqrar qanunların əhəmiyyəti:

- A) Bu qanunlar Azərbaycanda kəndlilərlə mülkədarlar arasında ziddiyyətləri kəskinləşdirdi.
- B) Bu qanunlar Azərbaycan kəndində ictimai təbəqələşməni və eləcə də kapitalist münasibətlərinin inkişafını sürətləndirdi.**
- C) Pambıq və ipək istehsalının artmasına, toxuculuğun inkişaf etdirilməsinə təkən verdi.
- D) Bu qanunlara görə kəndlilərə pay torpaqlarını almaq üçün borc pul verildi.
- E) Sahibkar kəndlilərini şəxsi asılılıqdan azad olması prosesini sürətləndirirdi.

468) Sual: Azərbaycan ziyalılarının təşkil olunan Milli Azadlıq Qərargahı yaradıldı:

- A) 1965-ci il oktyabrın 30-da
- B) 1962-ci il dekabrın 17-də**
- C) 1969-ci il iyulun 31-də
- D) 1963-cü il avqustun 18-də
- E) 1968-ci il yanvarın 15-də

469) Sual: Azərbaycanda təhsilinin rus dilində aparılmasına geniş yer verən qanun verildi?

- A) 1968-ci ildə
- B) 1972-ci ildə
- C) 1959-cu ildə**
- D) 1945-ci ildə
- E) 1952-ci ildə

470) Sual:1976-ci ildə Azərbaycanın üçrəngli bayrağını qaldıraraq sovet hökumətinə qarşı mübarizə aparan təşkilat adlanırdı?

- A) Azərbaycan Milli Demokrat İttifaqı
- B) Müdafiə təşkilatı
- C) Azərbaycan Federalistlər İttifaqı
- D) Cəmiyyəti Xeyriyyə
- E) Milli Azadlıq hərəkatı

471) Sual: Bakıda əsrin müqaviləsi imzalandıqdan neçə il sonra müqavilə üzrə ilkin neftin hasilatına başlandı?

- A) 12 il
- B) 3 il**
- C) 8 il
- D) 6 il
- E) 5 il

472) Sual: Mart soyqırımından neçə il sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti H.ə.Əliyev "Azərbaycanlıların soyqırımı haqqında" fərman imzalamışdır?

- A) 78 il
- B) 81 il
- C) 83 il
- D) 79 il
- E) 80 il**

473) Sual: Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın tabeçiliyindən çıxmasında növbəti addım oldu.

- A) Mərkəzi hakimiyyətin ermənilərə himayədarlıq etməsi.
- B) Xankəndində yerləşən 366-cı alayın hərbi əməliyyatları nəticəsində.
- C) Ermənistan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin qərarı.
- D) vilayət rəhbərliyinin 1989-cu il avqustun 25-də Ermənistana tabe xüsusi idarə Komitəsinə verilməsi.
- E) Vilayətin rəhbərliyinin 1989- cu il yanvarın 12- də Moskvaya tabe xüsusi idarə Komitəsinə verilməsi.**

474) Sual:1993-cü il 29 iyulda BMT Təhlükəsizlik Şurasının qəbul etdiyi 853 sayılı qətnamənin məzmunu:

- A) Azərbaycan Respublikasının ATƏM-in Yeni Avropa üçün Paris xartiyasına qoşulması.
- B) Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə dair ATƏT-in rolunun müəyyənləşdirilməsi.
- C) İşğal olunmuş, Kəlbəcər rayonunun ermənilər tərəfindən qeyri-şərtsiz azad olunması.
- D) Azərbaycana qarşı Ermənistanın təcavüzkar siyasətinin pislənməsi.
- E) Ermənilər tərəfindən işğal olunmuş Şuşa şəhərinin qeyri şərtsiz boşaldılmasını.

475) Sual:1996- cı il 16 iyulunda qəbul olunan Torpaq islahatı haqqında qanuna görə:

- A) Kolxoz və sovxozlar ləğv olundu, torpaqlar dövlətin ixtiyarında qaldı.
- B) Kəndlilərə 0,5, fəhlə və qulluqçulara isə 0,25 ha. torpaq verildi.
- C) Kənd təsərrüfatında çalışan sahibkarlara istifadə üçün texniki avadanlıqlar verildi.
- D) Torpaq sosial ədalət prinsipinə əsasən, pulsuz kənddə yaşayan vətəndaşların xüsusi mülkiyyətinə verildi.**
- E) Əkinçiliklə məşğul olan sahibkarlara əvəssiz olaraq hər hektara görə 40 manat yanacaq pulu ödənilirdi.

476) Sual: Albaniya vilayətlərini vahid mərkəzdə birləşdirən Albaniya hökmdarı

- A) I Vaçaqan
- B) Mömin III Vaçaqan
- C) Sanatürk
- D) Urnayr
- E) I Vaçe

477) Sual:E.ə.II əsrdə Albaniya hökmdarı Aranın idarə etdiyi ərazi

- A) Araz çayından İberiya səhəddinə kimi
- B) Araz çayından Göyçə gölü hövzəsinədək
- C) Kür-Araz qovşağından Qafqaz dağətəklərindək ərazini
- D) Kürün sol sahil əraziləri
- E) Araz çayından Xəzər dənizinə kimi

478) Sual:603-cü ildə alban katalikosu Vironun üsyan qaldırmasının səbəbləri:

- A) Bizansa yaxınlaşmaq məqsədilə
- B) II Xosrovun onu katalikos rütbəsindən məhrum etməsi
- C) Xristian kilsə mərkəzinin Bərdə şəhərinə köçürülməsi

- D) Albaniyada xristianlığın təqib edilməsi
- E) Xəzərlərin hücumlarının qarşısını almaq üçün

479) Sual: V əsrin sonu-VI əsrin əvvəllərində Albaniyada xristianlıq.

- A) əhaliyə zorla qəbul etdirildi
- B) geniş yayılır
- C) ləğv olunur
- D) təqib olunur
- E) dərin kök salır

480) Sual: Xəlifə iqtası torpaq mülkiyyət formaları içərisində hansı növə şamil edilirdi:

- A) xəlifə torpağı
- B) bağışlanan iqta
- C) icarə edilən iqta
- D) divan torpağı
- E) icma torpaqları

481) Sual: 808 – ci ildə ərəblərə qarşı baş vermiş İsfahan üsyanına hansı şəhərlərdən ciddi dəstək gəlmişdi :

- A) Qumdan , Həmədan , Kaşandan
- B) Qəzvindən, Kirmandan ,Yəzddən
- C) Reydən, Zəncandan , Urmiyadan
- D) Mərənddən ,Əhərdən , Xorasandan
- E) Reydən , Həmədandan, Girədən

482) Sual: Azərbaycan ərazisində xilafətin əsas dayağı hesab olunurdu :

- A) yerli feodallar və hərbiçilər
- B) ərəb əyanları və silahlı qüvvələr**
- C) mövlalar və ərəb əyanları
- D) feodallar və silahlı qüvvələr
- E) əmirlər və yerli əyanlar

483) Sual: Azərbaycanca islamın yayılması prosesi hansı ərazilərdə daha erkən baş vermişdi :

- A) Kür və Araz çayları boyunda , Qarabağda , Xəzər sahilində
- B) Naxçıvanda , Mildə , Muğanda , Qarabağda
- C) Muğanda , Mildə , Xəzər sahilində , Kür və Araz çayları boyunda
- D) Arranda , Dərbənddə , Muğanda , Naxçıvanda
- E) Qəbələdə , Qarabağda , Xəzər sahilində

484) Sual: əməvilər sülaləsinin hakimiyyəti dövründə Azərbaycanın cənub sərhəddi hansı şəhərdə qurtarırdı :

- A) Zəncanda
- B) Həmədanda**
- C) Marağada
- D) İsfahanda
- E) Kaşanda

485) Sual: əli ibn əbu Talib vergilərin toplanmasına dair ədalətli göstəriş verib əsas diqqəti yönəltdi:

- A) Toplanan vergilərin miqdar sasanilərdə olduğundan az olmalı və naiblər tərəfindən toplanılmasına.
- B) Xəracı yığmağa deyil torpağı səmərəli şəkildə əkib-becərməyə.**
- C) Toplanan xəracın məhsulla deyil, pulla ödənilməsinə.
- D) Vergilərin ümumi torpaq sahəsinə görə deyil, toplanan məhsuldan alınmasına.
- E) Suvarılan əkin sahələrdən ödənilən vergilərin miqdarına.

486) Sual: Xidmətə görə iqta hansı torpaqlardan verilirdi:

- A) Vəqf torpaqlarından, bəzən də icma torpaqlarından.
- B) Əsasən müharibələr zamanı ələ keçirilmiş torpaqlardan.
- C) Boş qalmış bayrat, icma və sahibi ölmüş, vərəsəlik hüququ olmayan torpaqlardan.
- D) Divan torpağından, bəzi hallarda hərbiçilərə vəqf torpağından.**
- E) Sahibi ölüb boş qalmış və icma torpaqlarından.

487) Sual: əsarətə alınmış xalqların təzyiqi və ərəb cəmiyyəti daxilində mübarizənin kəskinləşməsi nəticəsində:

- A) 725-ci ildə Azərbaycanda əhali, mal-qara və torpaqlar siyahıya alındı.
- B) 752-ci ildə Şəmkirdə Ərəb ağalığına qarşı üsyan baş verdi.

- C) Xürrəmilər hərəkatı baş verdi və Ərəb xilafətinin siyasi dayaqlarını sarsıtdı.
- D) Əməvilər sülaləsinin hakimiyyətinə son qoyuldu, Abbasilər sülaləsi hakimiyyət başına gəldi.
- E) Vəqf və iqta torpaq mülkiyyət formalarının sahəsi genişləndirilmiş oldu.

488) Sual:ərəb ağalığı dövründə Albaniya və Atropatenanın vahid dövlət tərkibində olmasının nə kimi əhəmiyyəti olmuşdur?

- A) Feodal münasibətlərinin meydana gəlib, inkişaf etməsinə şərait yaratdı.
- B) Ölkənin şimalında Dərbənd Sədidi çəkildi, xəzərlərin hücumlarının qarşısı alındı.
- C) Ölkənin şimal və cənub əyalətlərinin iqtisadi və mədəni cəhətdən daha da yaxınlaşması üçün şərait yarandı.
- D) Natural təsərrüfatın mövqeyi zəiflədi, Zərdüşt din xadimləri vergidən azad oldular.
- E) Vahid dövlətin yaranması ilə nəticələndi.

489) Sual: Bizansla İran arasında 629-cu ildə bağlanmış sülh müqaviləsinə əsasən:

- A) İberiya bütövlükdə, Albaniyanın isə şərq hissəsi Bizansa, qərbi isə Sasanilərə qalır.
- B) Pont çayı sərhəd olmaqla Cənubi Qafqaz Bizansla İran arasında bölüşdürülür.
- C) Albaniya Sasanilərin hakimiyyəti altında qaldı
- D) II Xosrov işğal etdiyi İberiya ərazisindən imtina edir.
- E) İşğal olunmuş Naxçıvan və Gəncə bütövlükdə Bizansın ixtiyarında qalır.

490) Sual:624 – cü ildə Dvini keçən Bizans ordusu:

- A) Naxçıvanı, sonra isə Gəncəni tutdu.
- B) Dərbəndi, Qəbələni işğal edib, Bərdəyə yaxınlaşdı.
- C) Utini, Sakasyeni və Beyləqanı tutdu.
- D) Paytakaranı, sonra isə Şəkini tutdu.
- E) Sakaşeni, sonra isə Girdimanı və Çolanı tutdu.

491) Sual:XVII əsr Azərbaycan incəsənəti hansı məktəbin təsiri ilə daha da inkişaf etdi?

- A) Naxçıvan memarlıq məktəbinin
- B) Gəncə incəsənət məktəbinin
- C) Təbriz rəssamlıq məktəbinin
- D) Qəzvin miniatur məktəbinin
- E) İsfahan incəsənət məktəbinin

492) Sual: Qubalı Fətəli xan İrana və Osmanlı Türkiyəsinə qarşı mübarizə aparmaq üçün ittifaqa girmişdi?

- A) Rusiya dövləti ilə
- B) Gürcüstan çarlığı ilə**
- C) Qarabağ xanlığı ilə
- D) Dağıstan hakimləri ilə
- E) Gəncə xanlığı ilə

493) Sual:XVIII əsrin II yarısında tiyul torpaqlarının məzmununda hansı dəyişiklik baş vermişdi?

- A) dini idarələrin ixtiyarına keçmişdi
- B) yalnız dövlətin ixtiyarında idi
- C) qeyri-rəsmi olaraq nəsildən-nəsilə keçirdi**
- D) xan və onun ailə üzvlərinə mənsub idi
- E) irsi bəylərin tam mülkünə çevrildi

494) Sual: Hansı xanlığın Quba xanlığına birləşdirilməsi ilə Şimal Şərqi Azərbaycan torpaqlarının birləşdirilməsi tamamlandı?

- A) Cavad xanlığı
- B) Talış xanlığı
- C) Şəki xanlığı**
- D) Dərbənd xanlığı
- E) Bakı xanlığı

495) Sual:Şeyx əli xanın dövründə hansı xanlıqlar Quba xanlığının asılılığından çıxdılar?

- A) Naxçıvan, Sərab,Şamaxı
- B) Qarabağ,Ərdəbil, Bakı
- C) Şəki, Bakı, Şamaxı**
- D) Salyan, Meşkin,Ərdəbil
- E) Qaradağ, Şəki, Dərbənd

496) Sual: Quba xanlığı İrana və Osmanlı Türkiyəsinə qarşı birgə mübarizə aparmaq üçün hansı ölkə ilə ittifaqa girdi?

- A) Bakı xanlığı ilə

- B) Gürcüstan çarlığı ilə
- C) Naxçıvan xanlığı ilə
- D) Qarabağ xanlığı ilə
- E) Xoy xanlığı ilə

497) Sual: Quba xanı Fətəli xanın Qarabağa hücumu neçənci ildə həyata keçirilmişdi?

- A) 1780 - 1781
- B) 1783 - 1784
- C) 1774 - 1775
- D) 1784 - 1785
- E) 1772 - 1774

498) Sual: Hansı xanlıqların əhalisi Quba xanı Fətəli xanın himayəsinə sığınmaq istəyirdilər?

- A) Ərdəbil, Meşkin, Qaradağ
- B) Bakı, Dərbənd, Şəki
- C) Təbriz, Ərdəbil, Gəncə
- D) Naxçıvan, Xoy, Qaradağ
- E) Qarabağ, Sərab, Urmiya

499) Sual: Bakı xanlığının Quba xanlığı üçün əsas əhəmiyyəti nədən ibarət idi ?

- A) Strateji cəhətdən mühüm əhəmiyyət daşıması
- B) Qubanın iqtisadi əlaqələrinin inkişafına şərait yaratması
- C) öz təhlükəsizliyini təmin etmək
- D) hərbi siyasi vəziyyətini möhkəmləndirmək
- E) cənub xanlıqlarını ələ keçirmək üçün mühüm hərəkət meydanı idi

500) Sual:İbrahimxəlil xanın Gürcüstanla münasibətləri hansı bənddə düzgün əks olunub?

- A) Qarabağ xanı Gürcüstana səfərlər təşkil edir , ərazinin işğalına çalışırdı
- B) İbrahimxəlil xan Qarabağı gürcü çarlarının hücumlarından qorumağa çalışırdı
- C) İbrahimxəlil xan gürcü çarları ilə dostluq edir, hətta bu çarlıqla müqavilə bağlamışdı
- D) Qarabağ və Gürcüstan arasında hərbi ittifaq mövcud idi

E) Gürcü çarı II İrakli İbrahimxəlil xana qarşı digər xanlıqlarla sazişə girmişdi

501) Sual:İbrahimxəlil xan öz təsirini hansı xanlıqlar üzərində saxlayırdı ?

- A) Marağa, Qaradağ, Xoy , Quba
- B) Qaradağ, Ərdəbil, Naxçıvan, Gəncə**
- C) Şirvan , Şəki , Təbriz, İrəvan
- D) Qarabağ, Naxçıvan , Xoy, Ərdəbil

502) Sual:İkinci Rusiya-İran müharibəsində Gəncə yaxınlığında İran qoşunlarının məğlubiyyəti

- A) Azərbaycan torpaqlarının bəzi yerlərini ələ keçirmiş qaçqın xanların da müqəddəratını həll etdi**
- B) Gəncənin işğalı başa çatdırıldı
- C) pərakəndə vəziyyətdə olan rus ordusunun Şuşa qalasında toplanmasına səbəb oldu
- D) Şamaxıdakı rus qoşunlarının Lənkəran üzərinə hücum etməsinə imkan yaratdı
- E) Mir Həsən xanın Lənkəran yaxınlığında üsyan qaldırmasına imkan verdi

503) Sual:Gəncə xanı Cavad xanın dövründə:

- A) Rus generalı Qulyakov öldürüldü
- B) Abbas Mirzə danışıqlar üçün Gəncə xanlığına elçilik göndərirdi
- C) Qarabağ xanı Pənahəli xanla qohum oldu
- D) Qazax,Şəmkir,Şəmsəddil və başqa yerlə Gəncə xanlığına daxil edildi**
- E) II İrakli və Burnaşev Gəncəyə hücum etdilər

504) Sual:Türkmənçay müqaviləsinin şərtlərinə aid olmayanı göstərin.

- A) Xəzər dənizində yalnız rus donanmasının saxlanması
- B) İrəvan və Naxçıvan xanlıqları Rusiyanın tərkibinə qatıldı.
- C) İran Rusiyaya 20 milyon manat təzminat verməli idi.
- D) Rusiyanın qoşunları Azərbaycanın cənub torpaqlarından çıxarılmalı idi.
- E) Rusiya qoşunları Azərbaycanın cənub torpaqlarından çıxarıldı. İrandan Qafqaza gediş-gəliş qadağan edildi.**

505) Sual:İkinci Rus-İran müharibəsində Gəncə yaxınlığında İran qoşunlarının məğlubiyyəti:

- A) Azərbaycan torpaqlarının bəzi yerlərini ələ keçirmiş qaçqın xanların da müqəddəratını həll etdi.**

- B) Gəncənin işğalı başa çatdırıldı.
- C) Pərakədə vəziyyətdə olan rus ordusunun Şuşa qalasında toplanmasına səbəb oldu.
- D) Şamaxıdakı rus qoşunlarının Lənkəran üzərinə hücum etməsinə imkan yaratdı.
- E) Mir Həsən xanın Lənkəran xanlığında üsyan qaldırmasına imkan verdi.

506) Sual:Çar Georgi ilə Gəncə xanı Cavad xan arasında ixtilaf düşdü:

- A) Sisianovun Cavad xan göndərdiyi notaya görə.
- B) Cavad xanın Sisianovun məktubuna sərt cavab verdiyinə görə.
- C) İran şahzadəsi Abbas Mirzənin Gəncə xanlığına kömək göstərdiyi üçün
- D) Gürcüstan Rusiya dövlətinin himayəsinə keçərkənŞəmşəddilə görə.**
- E) Dağıstandan Gəncəyə gələn köməyi xanlığın ərazisinə buraxmadığı üçün.

507) Sual:Lənkəran qalasının ruslar tərəfindən alınmasından sonra ingilis məsləhətçiləri:

- A) İran şahına 1814-cü ildə İngiltərə hökumətilə müqavilə imzalamağı məsləhət gördülər.
- B) İran qoşunlarının əsas hissəsini Abbas Mirzənin rəhbərliyi ilə Aslandüz ərazisinə göndərməyə təhrik etdilər.
- C) İmzalanmış Gülüstan müqaviləsini tanımamağa çalışırdılar.
- D) Rus qoşunlarının İranın içərilərinə doğru irəliləməsindən qorxuya düşərək şahı.sülh bağlamağa təhrik etdilər.**
- E) İran şahına bir müttəfiq kimi ingilis ordusunsun köməyindən istifadə etməyi məsləhət gördülər.

508) Sual:1762 - ci ildə Şəki xanlığının sarayı kim tərəfindən tikilmişdir?

- A) Hacı Məhəmməd Zare
- B) Mir İbad Qəzvini
- C) Məhəmməd Mömin
- D) Hacı Zeynalabdin Şirazi**
- E) Məhəmməd Hüseyin

509) Sual: Cavad xanlığı neçənci ildə Quba xanlığı tərəfindən təşkil olunan Şimal – şərq Azərbaycan ərazisinə daxil edildi?

- A) 1769
- B) 1756
- C) 1785
- D) 1767

E) 1768

510) Sual:XIX əsrin əvvəllərində Azərbaycan Bəylərinin irsi mülkiyyətində olan torpaqlar adlanırdı:

- A) Vəqf
- B) Soyurqal
- C) Mülk
- D) İqta
- E) Xırda məlik

511) Sual:Bütün kənd camaatının ildə 2 gün hamılıqla təhkim olduğu bəy üçün işləməsi nəzərdə tutulurdu:

- A) 1840-cı il inzibati islahatına görə
- B) 1852-ci ildə tətbiq edilmiş yeni vergi sisteminə görə
- C) 1870-ci il 14 may islahatına görə
- D) 1846-cı il dekabrın 6-da verilmiş fərmana görə
- E) 1847-ci il “Kəndli əsasnamələrinə” görə

512) Sual:1838-ci il üsyanı zamanı kimlərin köməyi ilə Şəki üsyançıları tərəfindən tutuldu:

- A) Dağlıların
- B) Osetinlərin
- C) Dağıstanlıların
- D) Gürcülərin
- E) Kürdlərin

513) Sual:1847-ci ildə Kəndli əsasnamələri nə görə:

- A) Kəndlilər məcəhət ödəməli idilər
- B) Dövlət kəndlisi təbəqəsi ləğv olundu
- C) Bəylər kənd cəmiyyətlərindən uzaqlaşdırıldı
- D) Məhsulun 1/5-ni məcəhət kimi verirdilər
- E) Sahibkar kəndlilərinin bir yerdən digər yerə köçmək hüququ ləğv olundu

514) Sual:1846-cı il 6 dekabr reskriptinə görə:

- A) Təhkimçiliyin ləğvi
- B) Bəy və ağaların torpaq üzərində xüsusi mülkiyyət hüququ təşkil edildi**
- C) Dövlət kəndlilər vergilərdən azad edildi
- D) Sahibkar kəndlilər vergilərdən azad edildi
- E) Hər bir kəndliyə 5 desyatin torpaq payı verildi

515) Sual: 1852-ci ildə Şimali Azərbaycanda tətbiq edilən yeni vergi sisteminə əsasən dövlət kəndliləri:

- A) "Həyat vergisi" ödəməli idilər
- B) Vergiləri xəzinəyə pulla ödəməli idilər**
- C) Bütün vergi və mükəlləfiyyətlərdən azad idilər
- D) Vergiləri məhsulla ödəməli idilər
- E) Çöpbaşı ödəməli idilər

516) Sual: 1846-1847-ci illər aqrar qanunları mülkiyyət hüquqlarının bərpasına istiqamətlənmişdi:

- A) Kəndlilərin
- B) Elatların
- C) Maldarların
- D) Bəy və Ağaların**
- E) Yerli əhalinin

517) Sual: XIX əsrin II yarısında Azərbaycanda kapitalist sənayesinin inkişafı:

- A) neft istehsalının artmasına, ixrac olunan məhsul üzərinə qoyulan kömrük rüsumunu azaltdı
- B) İran və Türkiyədən Bakıya işləməyə gələn kəsbkarların işçi qüvvəsini daha da ucuzlaşdırdı
- C) Bakı-Tiflis dəmiryolunun tikintisinin tez başa çatdırmaq üçün fəhlələrin sayı artırıldı
- D) yeni kapitalist cəmiyyətinin sinifləri olan burjuaziya və fəhlə sinfinin nəşəkkülünə şərait yaratdı**
- E) canişinlik sisteminin ləğv olunmasına şərait yaratdı

518) Sual: Azərbaycanda kəndlinin bir feodalın yanından digərinin yanına getməsi hansı qanunla qeyri-şərtsiz oldu?

- A) 1861-ci ildə Rusiyada təhkimçilik hüququnu ləğv edən qanunla
- B) 1870-ci il 14 may əsasnaməsi ilə**
- C) 1847-ci il kəndli əsasnaməsi ilə

D) 1912-1913-cü il qanunları ilə

E) 1865-ci il kənd cəmiyyətləri haqqında qanunla

519) Sual:XIX yüzilliyin II yarısında Azərbaycanda müstəmləkə zülmünə qarşı, torpağın suverenliyi uğrunda mübarizə üçün çox vacib amillərdən biri idi:

A) Ağır sənaye sahələrində çalışan milli ixtisaslı fəhlələrin sayının çox olması.

B) Kənd təsərrüfatında kapitalist müəssisələrinin şəbəkələrinin genişləndirilməsi.

C) Çoxlu sayda qəzet və jurnalların çap olunub əhali arasında yayılması.

D) Milli şüurun formalaşması.

E) Qeyri-Azərbaycanlı fəhlələr arasında milli adət-ənənələrin geniş təbliği.

520) Sual:XIX əsrin II yarısında Azərbaycanda kapitalist sənayesinin inkişafı

A) Neft istehsalının artmasına, ixrac olunan məhsul üzərinə qoyulan kömrük rüsumu azaldı.

B) Kapitalist cəmiyyətinin sinifləri olan burjuaziya və fəhlə sinfinin təşəkkülünə şərait yaratdı.

C) Bakı-Tiflis dəmiryolunun tikintisini tez başa çatdırmaq üçün fəhlələrin sayı artırıldı.

D) İran və Türkiyədən Bakıya işləməyə gələn kəsbikarların işçi qüvvəsini daha da ucuzlaşdırdı

E) Cənabçılıq sisteminin ləğv olunmasına şərait yaratdı.

521) Sual: Bakı quberniyasının tərkibinə daxil idi:

A) Quba, Salyan, Şamaxı və Dərbənd qəzaları.

B) Bakı, Quba, Dərbənd, Şamaxı və Cavad qəzaları.

C) Bakı, Lənkəran, Dərbənd və Salyan qəzaları.

D) Bakı, Lənkəran, Quba və Şamaxı qəzaları.

E) Dərbənd, Salyan, Şamaxı və Lənkəran qəzaları.

522) Sual:Kənd təsərrüfatında muzdlu əməyin tətbiqi:

A) Kənd təsərrüfatında feodal müasibətlərinin inkişafını göstərən əsas əlamətdir.

B) Bu sahədə kapitalizmin inkişafının başlıca göstəricisidir.

C) Bu sahədə tütün və pambıq əkinini sürətləndirdi, feodal münasibətlərini təkmilləşdirdi.

D) Kənd təsərrüfatı ilə sənaye arasında olan əlaqələri möhkəmləndirdi.

E) Kənddə əkin sahələri artırıldı, əmək alətlərinin təkmilləşdirilməsini genişləndirdi.

523) Sual:1870-ci il əsasnamə sində nəzərdə tutulurdu:

- A) Kəndli öz məhsulunun 1/10 hissəsini malcəhət kimi torpaq sahibinə verməli idi.
- B) Məhsulun 2/3 hissəsinin malcəhət kimi toroaq sahibinə verməli idi.
- C) Quba qəzası və Gəncə quberniyasından başqa bütün Azərbaycanda biyarın tamamilə ləğvi.
- D) Quba qəzası və Zaqatala dairəsində kəndlilərin biyar mükəlləfiyyətlərinin ləğvi
- E) Kəndlilərdən toplanacaq vergilərin miqdarı 1847-ci il “Əsasnamə”lərində nəzərdə tutulduğundan 2 dəfə çox idi.

524) Sual: Azərbaycanda XIX yüzilliyin 50-60-cı illəri üçün xarakterikdir:

- A) Təhkimçilik hüququnun ləğv edilməsi, kapitalist münasibətlərinin inkişafı.
- B) Feodal sosial-iqtisadi münasibətlərinin süquta uğraması və kapitalist münasibətlərinin inkişafı.**
- C) “Əkinçi” qəzetinin nəşrə başlaması, Milli teatrın əsasının qoyulması.
- D) Feodal zülmünə qarşı mübarizənin genişlənməsi və qaçaqçılıq hərəkatına çevrilməsi.
- E) Sahibkar kəndlilərinə başqa sahibkarın yanına köçmək hüququnun verilməsi.

525) Sual: Cənubi Qafqaz quberniyasında torpaqların məcburi sürətdə alınması haqqında qanuna görə sahibkar kəndlilər öz xüsusi mülkiyyətinə keçirə bilməzdi: 1. icarəyə verilən torpaqları 2. yalnız torpaq nizamnaməsində göstərilmiş torpağı 3. çəmən, otaq və meşə sahələrini 4. su arxlarını

- A) 1,2,3
- B) 1,3,4**
- C) 2,3,4
- D) 1,2,4
- E) heç biri

526) Sual:1916 – ci ildə formalaşmış partiya :

- A) Müdafie
- B) Birlik
- C) İttihad
- D) Ədalət**
- E) Qeyrət

527) Sual:Fəaliyyəti Azərbaycanın Qərb qəzalarını ,eləcə də Borçalı ərazisini əhatə edən partiya?

- A) Müdafiə
- B) Difai
- C) Musavat
- D) Hümmət
- E) Qeyrət

528) Sual: 1917 – ci ildə mitinqlərdə Yaşasın, Azərbaycan muxtariyyəti şüarı ilə çıxış etmişdi:

- A) “Hümmət” təşkilatı
- B) “Difai” partiyası
- C) “Müdafiə” təşkilatı
- D) “Ədalət” təşkilatı
- E) “Federalistlərin türk partiyası”

529) Sual: Difai partiyasının yaranmasını zəruri etmişdi:

- A) Qarabağda , Naxçıvanda və İrəvanda baş vermiş qırğınlar
- B) 17 oktyabr manifesti
- C) Azərbaycana muxtariyyət tələbi
- D) milli burjuaziya və ziyalıların tələbləri
- E) ”Müdafiə” partiyasının bağlanması

530) Sual: 1905 – ci ildə hazırlanmış Qafqazda kəndli işinin nizama salınması haqqında Qeydlər də nəzərdə tutulurdu?

- A) sahibkar kəndlilərin torpaqla birlikdə azad edilməsi
- B) kəndlərə 5 desyatin pay torpağı verilməsi
- C) sahibkar kəndlilərin torpaq pulu verməkdən azad edilməsi
- D) dövlət kəndlilərin bir yerdən başqa yerə keçməsinin qadağan edilməsi
- E) torpaq vergisinin natura əvəzinə pulla əvəz edilməsi

531) Sual: XX əsrin əvvəllərində ipək emalı sənayesi Şimali Azərbaycanın hansı bölgələrində geniş yayılmışdı?

- A) Quba , Qusar , Mərkəzi Aran , Zaqatala
- B) Şamaxı, Bakı, Gəncə, Quba
- C) Naxçıvan, Şəki, Nuxa –Zaqatala , Qarabağ

- D) Gəncə, Qazax, Bakı , Quba
- E) Naxçıvan, Gəncə, Şəmkir, Ordubad

532) Sual: Birinci dünya müharibəsi ərəfəsində Azərbaycan neftini ələ keçirmək uğrunda mübarizə aparan dövlətlər ?

- A) Rusiya, İsveç, Almaniya
- B) Amerika, Fransa, Rusiya
- C) İngiltərə, Fransa, Almaniya
- D) Hollandiya, İsveç, Norveç
- E) İngiltərə, Portuqaliya, İspaniya

533) Sual: Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətində 1918-ci il 26 dekabrda yaradılmış hökumətin xarici siyasətində ilk addımı oldu:

- A) Osmanlı dövləti ilə hərbi və iqtisadi əməkdaşlıq haqda müqavilələrin imzalanması
- B) Paris sülh konfransına göndəriləcək nümayəndə heyətinin tərkibini və statusunu müəyyən etmək**
- C) müttəfiqlərin qoşunlarının Bakıya daxil olduğu zaman ilk danışıqların aparılması
- D) Azərbaycan hökumətinin teleqramla ABŞ prezideneti Vudro Vilsona müraciəti
- E) Ə.Topçubaşov Azərbaycan hökuməti adından Mudros barışığının

534) Sual: 1918-ci ilin iyulunda Sovet Rusiyasından effektiv yardım ala bilməyən Bakı XKS cəbhədə vəziyyət ağırlaşdıqda:

- A) Qafqaz cəbhəsindən qayıtmış rus səğərlərinin və eləcə də XI Ordunun köməyinə arxalanırdı
- B) Kürdəmiri, Salyan, Hacıqabulu və Gəncəni işğal etməklə sabitliyə ümid bəsləyirdi
- C) Çar Rusiyasının Gürcüstandakı silahlı qüvvələrinin iki təlim görmüş alayını Bakıya gətirdi
- D) Tiflisdə saxlanılan, tərkibi əsasən ermənilərdən ibarət olan hərbi dəstənin kömək üçün Bakıya göndərilməsini rus hökumətindən tələb etdi
- E) Moskvanın diplomatik yardımına və İranda olan rus hərbi dəstələrindən birinin başçısı L.Biçeraxovun köməyinə ümid bəsləyirdi.

535) Sual: 1917-ci ilin noyabrında tərkibində Azərbaycan türklərinin də təmsil edildiyi Cənubi Qafqaz Komissarlığı təsis edildikdə:

- A) Onun qərarı ilə Qafqaz cəbhəsindən qayıdan rus əsgər və zabıtları Bakı Sovetinin sərəncamına verildi
- B) Ərzincan danışıqlarının başlanması üçün real şərait yarandı
- C) Bakı Sovetinə keçirilən seçkilərdə bolşeviklər 65 deputat yeri əldə etdilər
- D) Bakı onun səlahiyyətlərindən kənarda qalan yeganə şəhər idi.**
- E) Bakıda çar Rusiyasının mövqeyi möhkəmlənməklə Bakı neftinin Rusiyaya daşınması daha da sürətləndirildi

536) Sual:1920-ci ilin yanvarında:

- A) Azərbaycan nümayəndələrini ABŞ prezidenti V.Vilson qəbul etdi
- B) Amerikanın təqdimatı ilə V.Haskel Ermənistana ali komissar təyin edildi.
- C) İngilis hökuməti öz qoşunlarını Cənubi Qafqazdan çıxartdı.
- D) Versal Ali Şurası Azərbaycanı müstəqil dövlət kimi tanıdı.**
- E) Azərbaycan parlamenti Fransada, İtaliyada,Litvada,Ukraynada diplomatik nümayəndəlik təsis etmək haqqında qanun qəbul etdi.

537) Sual: Azərbaycan Milli Hökumətinin 1918-ci il 27 avqust tarixli fərmanında nəzərdə tutulurdu:

- A) Azərbaycan türk dilinin dövlət dili elan edilməsi.
- B) Ticarət və daxili bazarı dirçəltmək məqsədi ilə azad ticarətin yaradılması.**
- C) Dövlət bayrağının və gerbinin yaradılması.
- D) Xəzər dəniz donanmasının yaradılması.
- E) Məktəblərin milliləşdirilməsi.

538) Sual: Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə dövlət qulluğunda işləyən parlament üzvü:

- A) Əmlakına görə rüsum ödəməli idi.
- B) Parlamentin razılığı ilə ticarət fəaliyyəti ilə məşğul ola bilərdi.
- C) İki vəzifədən birini seçib parlamentin rəyasət heyətinə bildirməli idi.**
- D) Eyni zamanda elmi, pedoqoji işlə məşğul ola bilərdi.
- E) Ancaq müharibə zamanı Hərbi nazirlikdə rəhbər vəzifəyə cəlb oluna bilərdi.

539) Sual: Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətində qanunverici hakimiyyət və icraedici hakimiyyət məxsus idi:

- A) Müsavat partiyasının Mərkəzi komitəsi və müvəqqəti hökumətə.
- B) Parlamentə və hökumətə.**
- C) Parlamentə və Milli Şuraya.
- D) Hökumətə və Bakı Sovetinə.
- E) Milli Şuraya və hökumətə.

540) Sual: Rusiya federativ quruluşunda Azərbaycana ilk dəfə muxtariyyət verilməsini tələb edən partiya idi:

- A) Difai
- B) Qeyrət**

- C) Müdafiə
- D) Musavat
- E) Kadet

541) Sual:1905 – ci ildə hazırlanmış Qafqazda kəndli işinin nizama salınması haqqında Qeydlər də nəzərdə tutulurdu? 1. sahibkar kəndlilərin torpaq pulu verməkdən azad edilməsi 2. dövlət kəndlilərin bir yerdən başqa yerə keçməsinin qadağan edilməsi 3. sahibkar kəndlilərin torpaq pulu xüsusi mülkiyyətçilər qrupuna daxil edilməsi 4. sahibkar kəndlilərin torpaqla birlikdə azad edilməsi 5. kəndli torpaq bankı şöbəsinin açılması

- A) 1,2,4
- B) 1,3,5**
- C) 2,4,5
- D) 1,3,4
- E) 2,3,4

542) Sual:Aşağıda göstərilənlərin Məzyədilər sülaləsinin hansı nümayəndəsinə aid olduğunu müəyyən edin: 1) Xilafətdə bir sıra hərbi- inzibati vəzifələr icra etmiş 2) ərəməniyə və Azərbaycanda xilafətin valisi olmuşdur 3) Bərdədə vəfat etmişdir.

- A) Heysəm ibn Xalid
- B) Məhəmməd ibn Yəzid
- C) Əsəd ibn Məziyəd
- D) Xalid ibn Məziyəd
- E) Yəzid ibn Məziyəd**

543) Sual: Atabəylər dövlətində tac torpaqları mənsub idi?

- A) Şahın və ya hökmdarın ailəsinə və sülalə üzvlərinə
- B) Xəzinəyə
- C) Şəhər hakimlərinə
- D) İri feodallara və əmirlərə
- E) Xeyriyyə təşkilatlarına və rühanilərə

544) Sual:IX-XI əsrlərdə Azərbaycanda hökmdara və onun sülaləsinə mənsub torpaqlar adlanırdı?

- A) Tiyul
- B) Əmlakı xasse**

- C) Divanı
- D) Mülk
- E) İcma

545) Sual: Keyxatu xan xəzinənin daha da boşalmasının qarşısını almaq məqsədilə hansı tədbiri gördü?

- A) Orduda nizam-intizam yaratdı
- B) Çao adlanan pul tədavülə buraxdı**
- C) Əhali üzərinə ağır vergilər qoydu
- D) Feodalların özbaşınalığına son qoydu
- E) Əhali siyahıya alındı

546) Sual: Qazan xanın rabitə sahəsində keçirdiyi islahata aid deyil?

- A) Yamalara əmir təyin olundu və onlar lazımi qədər qulluqçularla və atlarla təmin oldu
- B) Bütün əsas yollarda hər 3 fərsəxdən bir rabitə dayanacaqları – «yamlar» yaradıldı
- C) Elçilərin və yam işçilərinin yerli əhalidən vəsait alması qərarı qəbul edildi**
- D) Qazan xan mövcud yarlıqları və paydzaları ləğv etdi
- E) Yollarda karvansaralar tikildi və müsafirlərin rəiyyətin evində qalmaları qadağan olundu

547) Sual: Xorasan və İraqı-əcəmi tutan monqollar:

- A) 1220-ci ildə İran ərazisini işğal etdilər
- B) 1219-cu ildə Xarəzm şahlar dövlətini süquta uğratdılar
- C) 1220 - ci ildə Azərbaycana yürüş etdilər**
- D) 1239-cu ildə Dərbəndi tutmaqla Azərbaycanın işğalını başa çatdırdılar
- E) 1235-ci ildə Gəncəni işğal etdilər

548) Sual: Monqol ağalığı zamanında təsərrüfatda kəndli əməyi əvəzinə əsirlərin, qulların əməyindən geniş istifadə olması:

- A) əkin sahələrini azalmasına və vergilərin artmasına səbəb oldu
- B) iqtisadi tənəzzülə gətirib çıxardı**
- C) Xoyda, Mərənddə və Naxçıvanda 1316-cı ildə üsyanların baş verməsinə səbəb oldu
- D) 1231-ci ildə Gəncədə üsyanın bas verməsinə səbəb oldu:
- E) kəndli iqtisadları genişləndi və hakimiyyət uğrunda mühafizə gücləndi

549) Sual: Azərbaycanca hərbi- feodal mütləqiyyət üsul-idarəsi olan dövlət

- A) Şirvanşahlar
- B) Hülakilər**
- C) Rəvvadilər
- D) Atabəylər
- E) Səddadilər

550) Sual: Qazan xan baş vermiş bütün ixtişaşları yatıra bildi, mərkəzi dövlət möhkəmləndirildi:

- A) 1303-cü ildə islahatlar keçirilməklə
- B) kəndliləri torpağa təhkim etməklə
- C) yerli feodallara arxalanaraq**
- D) köçəri monqol əyanlarının köməyi ilə
- E) mübarizə şəraitində vergi islahatını həyata keçirməklə

551) Sual: Hülakülər dövlətinin tənəzzülə uğraması və parçalanmasından istifadə edən Şirvanşahlar:

- A) Şirvanşah Key-Qubad və Keykavus Qəbələ, Bərdə və Səkinin torpaqlarını tabe etdilər.
- B) Gürcüstanla nigah diplomatiyası əsasında Şirvanşah III Mənuçöhr sərhədləri möhkəmləndirdi.
- C) Kəsrənilərin son nümayəndəsi Hüşəngin ölümündən sonra I İbrahim Dərbəndini hakimiyyətə gətirdilər.
- D) 1338-ci ildə yenidən müstəqillik əldə etdilər.**
- E) 1373-cü ildə Hüşəng Cəlairlərdən asılılığı qəbul etdi.

552) Sual: Şirvanşah II Axsitan, II Fərruxzad və Key-Qubadın idarəçiliyində oxşarlıq:

- A) Monqollara bac verməklə Şirvanşahlar dövlətini müstəqil idarə etmələri, tamğa vergisininin ödənilməsini təmin etmələri.
- B) Gürcüstanla qohumluq əlaqələri yaratmaları, dostluq münasibətlərini genişləndirmələri.
- C) Şirvanşahlar Cəlairlərin vassalına çevrildilər.
- D) Şirvan ərazisinə girə bilməyən Cəlairlər müharibəni dayandırmağa məcbur oldular.
- E) Şirvanşahlar Hülakülərin vassalları kimi fəaliyyət göstərirdi.**

553) Sual: Monqolların hakimiyyəti illərində Muğanda çağırılmış qurultayda hansı qərar qəbul edildi?

- A) Ön Qafqazda əkin sahələrinin öyrüş yerlərinə çevrilməsi

- B) Ön Qafqaz ərazilərinin monqol noyonları arasında bölüşdürülməsi
- C) 100.000 sənətkarın Qaraqoruma aparılması
- D) Zəbt olunmuş ərazilərin incu və divan torpaqlarına çevrilməsi
- E) Ordunun ön sıralarında istifadə edilməsi üçün gənc əsirlərdən hərbi qüvvə təşkil edilməsi.

554) Sual:1318-ci ildə Xorasanda əmir Yasavur mərkəzi hakimiyyətə qarşı çıxdığı zaman:

- A) Misir qoşunları cənubdan qızıl ordalılar isə şimaldan hücum keçdilər.
- B) Şimalından hücum keçən qıbçaqlar Qəbələni və digər əraziləri qarət etdilər.
- C) Bundan istifadə edən gürcülər Gəncəyə hücum edərək, şəhəri viran qoydular.
- D) Gürcü çarı IV David qızını Şirvanşahın oğlu III Məniçöhrə verərək qohum oldu.
- E) Qızıl Orda xanları hücum edərək Naxçıvanı və Gəncəni talan etdilər.

555) Sual:Hülakü xan oturaq əhalinin istismarı və yerli feodalların sıxışdırılması nəticəsində nail oldu:

- A) Ölkənin şimal sərhədlərini möhkəmləndirdi, xəzərlərin hücumlarının qarşısı alındı.
- B) 1258-ci ildə Abbasilər sülaləsinin varlığına son qoyaraq dövlət yaratdı.
- C) Qızıl Orda xanlarının 1268-ci ildəki hücumunun qarşısını ala bildi.
- D) Tezliklə iqtisadi cəhətdən qüvvətlənmiş və mərkəzləşdirilmiş dövlət təşkil etdi.
- E) Şirvanşahlar dövlətini özündən asılı vəziyyətə sala bildi.

556) Sual: Monqolların iqtisadi siyasəti:

- A) Əkin sahələrinin genişlənməsinə, vergilərin artmasına səbəb oldu.
- B) Köçəri monqolların oturaq həyata keçməsinə, dinar və cao adlanan kağız pul kəsilməsinə şərait yaratdı.
- C) Qorçur vergisinin tətbiqini, suvarılan torpaqların həcminin genişlənməsini həyata keçirdi.
- D) Ölkənin ayrı-ayrı əyalətləri ilə əlaqəni gücləndirdi, təsərrüfat dağınıqlığını aradan qaldırdı, tamğa vergisini tətbiq etdi.
- E) Əkin sahələrinin azalmasına və kəndlilərin həyat səviyyəsinin aşağı düşməsinə səbəb oldu.

557) Sual:Hülakülər dövlətinin tənəzzülə uğraması və parçalanmasından istifadə edən Şirvanşahlar:

- A) Qızıl Orda xanlığı ilə əlaqə yaratdılar, ticarət əlaqələri bərpa olundu.
- B) Xarəzmşahlar dövlətinin hökmranlığını qəbul etməli oldular.
- C) Cəlairi Şeyx Üveysə qarşı üsyan qaldırdılar.
- D) Yenidən müstəqillik əldə etdilər.

E) Şimaldan Qızıl Orda xanı Toxdamışın, cənubdan Teymurun hücumuna məruz qaldı.

558) Sual: Keyxatu xanın çao adlanan pulu tədavülə buraxmaqda məqsədi:

- A) Orduda nizam-intizam yaratmaq
- B) Əhali üzərinə ağır vergilər qoymaq
- C) Feodalların özbaşınalığına son qoymaq
- D) Əhalidən alınan torpaq vergisini artırmaq
- E) Xəzinənin daha da boşalmasının qarşısını almaq

559) Sual: Diyarbəkiri mərkəz secdi, öz adına pul kəsdirdi, feodal çıxışlarını yatırdı və bir sıra tədbirlər həyata keçirməklə Ağqoyunlu tayfa ittifaqını xeyli möhkəmləndirdi:

- A) Uzun Həsən
- B) Bayandur tayfalarından olan Pəhləvan bəy
- C) Qara Yuluq Osmanbəy
- D) Əli bəy
- E) Cahangir bəy

560) Sual:1406-cı ildə Təbrizdə möhkəmlənən Sultan əhməd birinci növbədə:

- A) Təbriz əhalisindən toplanan vergilərin azaldılması haqqında fərman verdi
- B) Misir dövləti ilə diplomatic əlaqə yaratmaq üçün elçi göndərdi
- C) Əlincə qalasının bərpa edilməsi barədə fərman verdi
- D) Qara Məhəmmədin Çapaqçur döyüşündə qələbə qazanması üçün böyük süvari qoşun göndərdi
- E) Əmir Teymura qarşı Qara Yusiflə birgə mübarizə aparmaq üçün müqavilə imzalandı

561) Sual: Teymurla Toxtamışın ədavətindən istifadə edən Cəlairi əmirləri Şəbli və şah əli:

- A) Təbrizi zəbt etdilər.
- B) Qara Məhəmmədlə birlikdə Kürdüstan və Xorasanı işğal etdilər
- C) Azərbaycanın cənub əyalətlərini qarət etdilər
- D) Çapaqçur dərəsində Teymurun qoşunlarına ağır zərbə endirdilər
- E) Qaraqoyunlularla daha sıx ittifaq yaratdılar

562) Sual:Şirvanşah I İbrahim bu və ya digər işğalçının hakimiyyətini qəbul etməyə məcbur olduqda belə

- A) Mütləl düşmənlə razılığa gəlib sülh bağlamağa çalışırdı
- B) Digər işğalçı dövlətlərin köməyindən istifadə edirdi
- C) Şirvanın müstəqilliyini qoruyub saxlamağa çalışırdı
- D) Toxtamışa qarşı Teymurun qüvvələrindən istifadə edirdi
- E) İşğalçı dövlətlərin daha güclüsü ilə sülh müqaviləci bağlayırdı

563) Sual:Ağqoyunlu dövlətinin Osmanlı imperatorluğuna qarşı hərbi-siyasi birlik yaratdığı ölkələr:

- A) Rusiya, Böyük Britaniya, Fransa, Vatikan və Macarıstan krallığı.
- B) Venesiya Respublikası, Vatikan, Neapol krallığı, Rusiya, Polşa və Kıbrıs (Kipr) krallığı.
- C) Venesiya Respublikası, Vatikan, Neapol krallığı, Macarıstan və Kıbrıs (Kipr) krallığı.
- D) Rusiya, Polşa, Neapol krallığı, Macarıstan və Kıbrıs (Kipr) krallığı.
- E) Venesiya respublikası, Rusiya, Polşa, Macarıstan və Kıbrıs (Kipr) krallığı.

564) Sual:Əlincə qalasının süqutunun səbəbi:

- A) Daxili çəkişmələr
- B) Xalq üsyanı
- C) Toxtamışın yürüşü
- D) Qara Yusifin Əlincə qalasına soxulması
- E) Cəlairilərin yürüşü

565) Sual:XIV əsrin II yarısında Təbriz şəhəri uğrunda mübarizənin ciddi şəkil almasının əsas səbəbi nə idi?

- A) Təsərrüfatın yaxşı inkişaf etməsi
- B) Ticarət yolları üzərində yerləşməsi
- C) Təbrizin ələ keçirilməsinin Azərbaycanı tutmaq üçün əsas meyar olması
- D) Təbrizin Hülaki dövlətinin paytaxtı olması
- E) Təbriz əhalisinin müqavimət göstərməsi

566) Sual: Qazan xanın həyata keçirdiyi islahatların nəticələrinə aid deyildir: 1) İqtisadiyyatda canlanma baş verdi, ticarət inkişaf etdi. 2) Elxanilər dövlətinin labüd tənəzzülünün bir müddət qarşısı alındı, feodal dağınlıqlığı artdı. 3) Vergilərin toplanması mərkəzi divana tapşırıldı, əhalinin vəziyyəti nisbətən yüngülləşdi. 4) Elxanilər dövlətinin labüd tənəzzülünün bir müddət qarşısı alındı. 5) Elxanilər dövlətinin tənəzzülü sürətləndirdi. 6) Qazan

xanla monqol əyanları arasında yaxınlıq daha da artdı.

- A) 1,2,6
- B) 1,3,4
- C) 2,3,4
- D) 2,5,6**
- E) 1,3,5

567) Sual:əmir Teymurun Azərbaycana yürüşləri zamanı ona qarşı çıxan Təbriz hakimi kim idi?

- A) Şəmsəddin Tuğrayi
- B) Əmir Vəli**
- C) Sultan Əhməd
- D) Əmir Altun
- E) Məlik Tahir

568) Sual:Cəlairilər dövlətinin ərazisinin bir müddət Sultan əhmədi və qardaşı Bəyazid tərəfindən şərikli idarə olunması nə ilə əlaqədar idi?

- A) Şirvanşah Hüşəngin qardaşlar arasında danışıqlar aparması
- B) Calairi Sultan Əhmədin qardaşı Sultan Hüseyinə qarşı çıxması
- C) Bağdad əmirlərinin Bəyazidi Təbrizdə padşah elan etməsi
- D) Sultan Əhmədin ara çəkişmələrinə son qoymaq istəməsi
- E) Şiraz hakimi Şeyx Şüca, qaraqoyunlu Bayram xacə və Qara Məhəmmədə qarşı birgə mübarizə aparmaq istəyi

569) Sual: Avropa ölkələrinin iki türk dövlətinin yaxınlaşmasına mane olduqlarını, onların arasında ziddiyyət salmağa çalışdıqlarını düzgün qiymətləndirməyən Ağqoyunlu Uzun Həsən:

- A) Avropa ölkələri ilə əlaqələrini Misir vasitəsi ilə genişləndirməyə çalışırdı.
- B) Türkiyəsiz Avropa ölkələri ilə bilavasitə ticarət əlaqələrini möhkəmləndirməyə çalışırdı.**
- C) Uzun Həsənin dəvəti ilə Venesiya hökuməti 1465-ci ildə Ağqoyunlu dövlətinə bir neçə diplomat göndərdi.
- D) 1473-cü ildə Neapol krallığına öz elçilərini göndərdi.
- E) Avropa ölkələrindən alınacaq silahların tez gətirilməsinə ciddi çalışmırdı.

570) Sual: Qaraqoyunlu Cahanşahın daxili siyasətinin əsas xüsusiyyətlərindən biri:

- A) Onun tədbirlərindəki mütərəqqi cəhətlərin yalnız feodal sinfinin mənafeyinə uyğunlaşdırılması idi.**

- B) Kəndli və tacirlərin mənafeyinin müdafiə edilməsində, vergilərin azaldılması idi.
- C) Hürufilik təliminə hörmətlə yanaşıb və ona üstünlük verməsi.
- D) Vergilərin toplanmasında məhsulla ödəməyə üstünlük verməsi.
- E) Tacir və sənətkarların vəziyyətini yaxşılaşdırmaq üçün tamğa vergisini ləğv etməyə çalışması.

571) Sual: Teymurun ölümündən sonra Gəncədə, Şəkiddə, Qarabağda, Təbrizdə, Marağada xalq ixtişaşları gedişində yaranmış vəziyyət:

- A) Gürcü hakimi IV David ölkəsini müstəqil etdi, Şirvanşahların Bərdə ətrafındakı torpaqlarını işğal etməyə imkan verir.
- B) I İbrahim qoşunları Kür çayını keçməyə, Ərdəbili, Təbrizi, Marağanı tutmağa imkan verir.
- C) I İbrahim qoşununa Kür çayını keçməyə, Gəncənin, Qarbağın xeyli hissəsini tutmağa imkan verir.
- D) Şirvanşah, Gürcüstan və Şəki hakimliyinin qoşunlarının vahid ittifaqda birləşməsinə imkan verir.
- E) I İbrahim qoşunlarının Araz çayını keçərək Cənubi Azərbaycanı tutmağa imkan verir.

572) Sual: Ağqoyunlu Uzun Həsənin II Məhmədə məktub göndərən istədiyi torpaqlar:

- A) Konya, Trabzon.
- B) Trabzon, Hələb.
- C) Kapadokya, Trabzon.
- D) Kapadokya, Şərqi Anadolu.
- E) Qaraman, Kayseri.

573) Sual: Ağqoyunlu dövlətində feodalların müqavimətini qıran Uzun Həsən:

- A) Möhkəm iqtisadi-sosial baza yaratdı, vergidən yayınmaların qarşısını aldı, mərkəzləşdirilmiş dövlət yaratdı.
- B) Feodalların xeyrinə bəzi güzəştlərə getməyə məcbur oldu.
- C) Feodalların hüquqları məhdudlaşdırıldı, mərkəzləşdirilmiş dövlət yaratdı.
- D) Feodallara çoxlu soyurqal payladı, tacirləri bac vergisi ödəməkdən Azad etdi.
- E) Vergi islahatı keçirdi, feodalları silah saxlamaqdan məhrum etdi.

574) Sual: 1364-cü ildə Calairi Şeyx Üveysə qarşı mübarizəyə qalxan və Azərbaycanı birləşdirmək naminə iki dəfə Təbrizə yürüş edən Şirvan hökmdarı?

- A) Şirvanşah Key-Qubad
- B) Kavus
- C) I İbrahim

D) Huşəng

E) III Fərruxzad

575) Sual:Hülakülər zamanında Mərkəzi dövlət divanına başçılıq edirdi

A) “Qol əmirləri”

B) Vəzir və onun naibi

C) Baş əmir

D) Mustovfi

E) Əmarət

576) Sual: Azərbaycan SSR-də 1948-1953-cü illərdə heç bir könüllülük prinsipi nəzərə alınmadan:

A) iyirmi minə qədər Azərbaycanlı oğlan və qız Qazaxıstanda xam torpaqlara işləməyə göndərildi

B) respublika ərazisində kəndlilərin bütövlükdə kolxozlara cəlb olunması başa çatdırıldı

C) Mildə, Muğanda bu əraziyə rusların köçürülməsi nəticəsində yerli əhalinin torpaqları əllərindən alındı

D) Pişəvərinin rəhbərliyi ilə başlamış azadlıq hərəkatının sağ qalan üzvləri sovet Azərbaycanına köçürüldü

E) Ermənistan SSR -dən 100 mindən çox azərbaycanlı zorla Azərbaycan SSR-yə köçməyə məcbur edildi

577) Sual:İkinci dünya müharibəsi illərində Azərbaycanda yaradılmış milli diviziyaları göstərin.

A) 402-ci, 223-cü, 416-cı, 229-cu, 312-ci

B) 416-cı, 317-ci, 402-ci, 223-cü, 23-cü

C) 402-ci, 223-cü, 416-cı, 271-ci, 77-ci.

D) 416-cı, 227-ci, 396-cı, 312-ci, 229-cu

E) 229-cu, 396-cı, 416-cı, 223-cü, 77-ci

578) Sual: Almaniya hökuməti Bakı neftini ələ keçirməyi qiymətləndirirdi:

A) Qərblə Sərqin bərabər inkişaf edəcək plana tabe edilməsi kimi.

B) Şərqdə istilaçılıq siyasətini reallaşdırmağın mühüm amili kimi.

C) SSRİ dövlətinin varlığına son qoyulması kimi.

D) Bakı neftinə sahib olmaqla Avropanı ucuz yanacaq təmin edəcəyinə inanırdı.

E) Bütün Qafqazın sahibi və şərqdə hegemon dövlət olacağı kimi.

579) Sual:1941-cı ildə Krımın müdafiəsi zamanı Ağ Manay rayonundakı döyüçdə şəxsi heyətinin çoxunu itirmiş Azərbaycan diviziyası:

- A) 271.
- B) 402.
- C) 223.
- D) 416.
- E) 77.

580) Sual:Çarizm Cənubi Azərbaycana qoşun yeritdi:

- A) 1909-cı ilin fevralında
- B) 1909-cu ilin martında
- C) 1909-cu ilin aprelində
- D) 1909-cu ilin mayında
- E) 1909-cu ilin iyununda

581) Sual:1908-ci il iyunun 23-də şahın göstərişi ilə məclisi tap atəşinə tutdu:

- A) M.Hüseyn Haşimi
- B) Rəhim xan
- C) daşnak Yefrem
- D) rus polkovniki Lyaxov
- E) Kiçik xan

582) Sual:1988-ci il 4 deabrda Azadlıq meydanında keçirilən mitinq:

- A) Ermənistandan didərgin salınmış Azərbaycan türklərinin Dqağlıq Qarabağa köçürülməsi haqda qərar qəbul etdi
- B) Azərbaycanın SSRİ - nin tərkibindən çıxmasını sərəri saydı
- C) Azərbaycanın sərhəd bölgələrində ermənilərin fitnəkarlığının qarşısını almaq üçün könüllü birləşmələr yaratdı
- D) Azərbaycan Kommunis Partiyasının buraxılmasını tələb etdi
- E) Xalq hərəkatının birinci - kortəbii mərhələsinin zirvəsi idi

583) Sual:SSRİ Nazirlər Sovetinin 1947 - ci il 23 dekabr tarixli qərarının mahiyyəti:

- A) DQMV - də yaşayan ermənilərə xüsusi statusun verilməsi

- B) İkinci Dünya müharibəsində əsir düşüb xalq düşməni adlandırılmış şəxslərin azad edilməsi
- C) ErmənistanSSR - dən kolxozçuların və başqa azərbaycanlı əhalinin Azərbaycan SSR - in Kür - Araz ovalığına köçürülməsi
- D) DQMV - nin Ermənistana birləşdirilməsi
- E) Azərbaycanda yaşayan enənələrə və digər azlıqda qalan xalqlara öz ana dillərində orta məktəb açmaq hüququnun verilməsi

584) Sual: Azərbaycanca 1941-ci ilin avqust və oktyabr aylarında təşkil olunmuş diviziyalar:

- A) 402-ci, 77-ci
- B) 223-cü, 416-cı
- C) 402-ci, 223-cü
- D) 271-ci, 223-cü
- E) 223-cü, 77-ci

585) Sual: Rozenberqin Qafqazın idarə olunması planı na aid olanı müəyyən edin:

- A) 1941 –ci ilin qışına qədər alman ordusu Arxangelsk – Həştərxan xəttinə çıxmalı idilər
- B) İlk zamanlar Azərbaycanda idarəedici orqan - komissarlıq yaradılmalı və o, iqamətgahı Tiflisdə yerləşəcək Qafqaz reykomissarlığına tabe edilməli idi**
- C) Yusif Məmmədəliyev tərəfindən kəşf olunmuş yüksək oktanlı benzinin Bakıdan daşınması qısa zamanda təmin olunmalı idi
- D) “ Edelveys” planının Azərbaycanda tətbiqinə 1943-cü ilin mayında başlanmalı idi
- E) Bakı şəhəri Almaniyanın əsas yanacaq bazasına çevrilməli idi

586) Sual: 1805 – ci ildə öz istəyilə Rusiya təbəliyinə keçən Şəki xanlığının Rusiyanın himayəsindən imtina etməsinə səbəb oldu :

- A) Səlim xanın İran şahzadəsi Abbas Mirzənin tərəfinə keçməsi
- B) Qarabağlı İbrahimxəlil xanın öldürülməsi**
- C) Çar zabitlərinin Şəkiyə aramsız basqınları
- D) Səlim xanın Mir Mustafa xanla Rusiyaya qarşı ittifaq bağlaması
- E) Yuxarı və Aşağı Köynük kəndlərində baş vermiş üsyanlar

587) Sual: 1846-cı il dekabr tarixli çar fərmanı ilə:

- A) Bəy və ağalara kəndlilərin bir yerdən başqa yerə getmələrinə imkan verildi.
- B) Bəy və ağaların torpaq üzərində xüsusi mülkiyyət hüququ təsdiq edildi.**
- C) Kəndlilərdən toplanan vergilərin bütünlüklə pulla ödənilməsinə təsdiq etdi.

D) Quba qəzası və Zaqatala dairəsindən başqa, bütün Azərbaycanda bəy və ağaların xüsusi mülkiyyət hüququ təsdiq edildi.

E) 15 yaşından yuxarı kişi cinsindən olan şəxslərə 3 desyatınə qədər torpaq verildi.

588) Sual: İşğaldan sonra keçmiş xanlıqlar və sultanlıqlar bölündüyü əyalətlər:

A) Şamaxı, Gəncə, Bakı, Quba, Cavad və Salyan.

B) İrəvan, Bakı, Şəki, Quba, Talış və Qarabağ.

C) Bakı, Quba, Şəki, Şirvan, Qarabağ və Talış.

D) Bakı, Naxçıvan, Şəki, Qarabağ, Şirvan və Talış.

E) Bakı, Quba, İrəvan, Şəki, Qarabağ və Lənkəran.

589) Sual: Türkmənçay müqaviləsindən sonra Azərbaycanın Rusiya və İranla ticarət əlaqələrinin genişlənməsinə səbəb:

A) Türkiyə ilə münasibətlərin gərginləşməsi, Rusiya və İranda geniş satış bazarının olması.

B) Rusiya və İranda neft və neft məhsullarına və ipəyə tələbatın çox olması.

C) Rusiya ilə Qafqaz arasında, digər tərəfdən İranla aparılan ticarət üzərində gömrük haqqının az olması.

D) Türkmənçay müqaviləsinə əsasən Rusiya və İranın başqa ölkələrlə ticarət apara bilməməsi

E) Yaxın məsafədə yerləşdikləri və Azərbaycan mallarına tələbatın geniş olması ilə.

590) Sual: 1846 – cı ildə Ön Qafqazın inzibati bölgüsündə dəyişiklik nəticəsində:

A) Ön Qafqaz Tiflis, Kutais, Quriya, Şamaxı, Quba və Dərbənd quberniyasına bölündü.

B) Ön Qafqaz Tiflis, Kutais, Şamaxı və Dərbənd quberniyalarına bölündü.

C) Tiflis quberniyasına, baş şəhəri Şamaxı olan Kaspi vilayətlərinə bölündü.

D) Tiflis, Şamaxı quberniyalarına, Bakı, Quba və Lənkəran qəzalarına bölündü.

E) Bakı, Tiflis, Şamaxı quberniyaları hesabına mərkəzi Yelizavetpol şəhəri olan Yelizavetpol quberniyası yaradıldı.

591) Sual: Çar hökumətinin Cənubi Qafqazda 1840-cı il inzibati islahatına görə:

A) Cənubi Qafqaz Tiflis, Kutais, Şamaxı və Dərbənd quberniyalarına bölündü.

B) İslahata əsasən Şamaxı quberniyasına Şuşa, Nuxa, Bakı və Lənkəran qəzaları daxil idi.

C) Cənubi Qafqaz mərkəzi şəhəri Tiflis olan Gürcüstan – İmeretiya quberniyasına və baş şəhəri Şamaxı olan Kaspi vilayətinə bölünmüşdü.

D) Cənubi Qafqaz mərkəzi şəhəri Tiflis olan Gürcüstan – İmeretiya quberniyasına, Quba qəzası və Dərbənd quberniyasına bölündü.

E) Cənubi Qafqaz Tiflis, Kutais, Şamaxı və Dərbənd quberniyalarına bölünmüşdü.

592) Sual:Göstərilənlərin hansı hökmdara aid olduğunu müəyyən edin: 1) Xəlifə onu Azərbaycan və ərmoniyə canişini , 2) Habelə Rey, Qəzvin, Zəncan valisi təyin etdi, 3) O, bunun müqabilində hər il xəzinəyə 500 min dinar xərac verməli idi.

- A) Heysəm ibn Xalid
- B) Yəzid ibn Məzyəd
- C) Yusif ibn Əbu Sac
- D) Mərzuban ibn Məhəmməd
- E) Əbu Sac Divdad

593) Sual: Xronoloji ardıcılığı müəyyən edin? 1) Usta Bəndərin başçılığı ilə Gəncə üsyanı 2) Dərbəndilər sülaləsinin hakimiyyətə gəlməsi 3) Qızıl Orda xanı Özbəyin Azərbaycana yürüşü 4) Qazan xanın islahatı 5) Azərbaycan, eləcə də Ön Qafqaz ərazisinin Ali Monqol xaqanının təyin etdiyi canişinlər tərəfindən idarə olunması

- A) 1, 3, 5, 4, 2
- B) 4, 3, 2, 5, 1
- C) 1,2, 4, 5, 3
- D) 1, 5, 4, 3, 2**
- E) 2, 3, 5, 4, 1

594) Sual:Müxtəlif dövrlərdə müxtəlif şəkildə olmuşdu, hansı məbləğdə və formada alınmasından asılı olmayaraq bu vergi kəndlilər üçün ağır yük idi:

- A) Sərkəllə vergisi və onun toplanma qaydası
- B) Tamğa vergisinin məbləği və onun toplanma qaydası
- C) Xəracın məbləği və toplanma qaydası
- D) Bəhrə vergisinin məbləği və toplanma qaydası
- E) Dəhyek və ulafa vergilərinin məbləği və toplanma qaydası

595) Sual: Alan tayfalarının, qonşu feodal dövlətlərin və xüsusilə səlcuq türklərinin basqınlarından qorunmaq üçün tədbirlər gördü, Gəncənin ətrafında xəndək qazdırıb hasar çəkdi, 1063-cü ildə Şirvana bir neçə yürüş təşkil edərək onlardan 40 min dinar xərac alan hökmdar:

- A) Yusif ibn Əbu Sac
- B) Əbüləsvar Şavur**
- C) III Fəzlun
- D) Mənsur Vəhsudan

E) Məhəmməd ibn Şəddad

596) Sual: Xronoloji ardıcılığı müəyyən edin: 1. əsirlikdən qaçan Mərzban ərdebildə hakimiyyəti ələ keçirdi 2. Şəddadilər dövlətinin yaranması 3. Rəvvadilərin daxili müstəqilliyi səlcuqlar tərəfindən tamam ləğv edildi 4. Usta İbrahim tərəfindən Gəncənin qala qapıları hazırlandı 5. Şəddadilər dövlətinin varlığına Səlcuqlar son qoydular

A) 1,2,3,4,5

B) 2,1,3,4,5

C) 3,1,2,4,5

D) 2,4,1,5,3

E) 1,2,4,3,5

597) Sual:IX-XI əsrlərdə Azərbaycanda ən böyük olan kəndlilər iki hissədən ibarət idi:

A) uluc, azad

B) rəiyyət, rəncbər

C) rəncbər, dehqan

D) patrik, azad

E) rəiyyət, əkər

598) Sual:XI əsrin 60-cı illərinin əvvəllərində Şirvanda, Təbrizdə, Salmasda, Xoyda xalq kütlələrinin feodal zülmünə qarşı baş vermiş çıxışları bununla əlaqədar idi:

A) Slavyanların işğalçı yürüşləri

B) Səlcuqların yürüşləri

C) Gürcülərin işğalçı yürüşləri

D) Xəracın məbləği və toplanma qaydası

E) Səlcuqların Şirvanşahlar dövlətini özlərinə tabe etməsi

599) Sual:Şirvanşah Axsitana aid olanları müəyyən edin: 1) Dənizdə hərbi donanmanı, quruda ordunu xeyli gücləndirdi 2) Alimləri, filosofları, şairləri himayə edirdi 3) Kür çayından torpaqları suvarmaq üçün Şamaxıya kanal çəkirdi. 4) Monqolların I yürüşü zamanı əlaqə yaratmaq üçün 10 nəfərdən ibarət elçi göndərdi 5) Atasından fərqli olaraq Atabəylərə düşmənçilik edirdi.

A) 2,5

B) 2,4

C) 1, 4

D) 1,2

E) 3,5

600) Sual:XI əsrin əvvəllərində səlcuq türkləri əvvəlki türk axınlarından fərqli olaraq hansı yolla gəlmişlər?

A) Qərbdən Osmanlı yolu ilə

B) Ölkənin cənubundan İran yolu ilə

C) Şimaldan Dərbənd yolu ilə

D) Gürcüstan yolu ilə

E) Ölkənin qərbindən İrəvan yolu ilə

601) Sual:X əsrin ortalarında və ikinci yarısında Salari hökmdarı Mərzban ibn Məhəmmədə sonra isə onun varisi İbrahimə tabe olub, xərac ödəyirdi:

A) Əbülheyca Rəvvadi

B) Rəvvad-əl-Əzdi

C) Şirvanşah Fəriburz

D) Sacilərin hökmdarı Deysəm

E) Şirvanşah Heysəm ibn Xalid

602) Sual:X əsrin 50-ci illərinə aid olan tarixi hadisəni müəyyən edin

A) Şirvanşahlar Salarilərə tabe edildi

B) Mərzban ibn Məhəmməd 951-ci ildə Mosul hakimini məğlub etdi

C) Məhəmməd ibn Şəddad Dəbili tutdu və özünü müstəqil elan etdi

D) Ərdəbildə Sacilər üsyan qaldırıb hakimiyyəti ələ aldılar

E) Ruslar 38 gəmidə Bakı sahillərinə gəldilər

603) Sual: Azərbaycan ərazisində Səlcuqların hücum və təzyiqləri nəticəsində fəaliyyətlərini dayandırmağa məcbur olmuş dövlətləri müəyyən edin:

A) Şirvanşahlar, Sacilər

B) Şəddadilər, Rəvvadilər

C) Salarilər, Rəvvadilər

D) Salarilər, Şəddadilər

E) Sacilər, Rəvvadilər

604) Sual:Rəvvadi hakimi Vəhsudanın səlcuqların vassal asılılığını qəbul etməsindən neçə il sonra Səlcuqlar Rəvvadilərin daxili müstəqilliyini tamam ləğv edərək Təbrizə səlcuq əmiri təyin etdilər?

- A) 24 il
- B) 27 il
- C) 15 il
- D) 11 il**
- E) 21 il

605) Sual:IX- XI əsrlərdə əmlakı xassə torpaq mülkiyyəti mənsub idi: 1. Hökmdarın şəxsi qvardiyasında xidmət edənlərə 2. Hökmdara və onun sülaləsinə 3. İnaqlara (hərbi məsləhətçilərə) 4. Bukaula 5. Bəlarğuçiyə

- A) 5
- B) 1
- C) 3
- D) 4
- E) 2**

606) Sual: Eyni ildə baş verən hadisələri müəyyən edin: 1) Gəncə üsyanı 2) Monqolların II yürüşü 3) Qazan xanın islahatı 4) Monqolların əhalini siyahıya alınması 5) Monqolların Rey və Həmədan şəhərlərini tutması

- A) 1, 3, 5
- B) 1, 4, 5
- C) 1, 2, 3
- D) 1, 2, 5**
- E) 1, 3, 4

607) Sual: Xronoloji ardıcılığı müəyyən edin: 1. Salarilər dövlətinin süqutu. 2. Ktesfon döyüşü. 3. Rəvvadilər dövlətinin yaradılması. 4. Şəddadilər dövlətinin yaradılması. 5. Sacilər dövlətinin süqutu.

- A) 1,2,4,3,5
- B) 2,5,4,1,3**
- C) 2,5,3,1,4
- D) 2,5,1,3,4

E) 5,2,1,3,4

608) Sual:Şirvanşahlar, Sacilər, Salarilər, Şəddadilər və Rəvvadilər dövlətlərindən hansıları ara müharibələri və daxili mübarizə nəticəsində süqut etmişdir?

A) Sacilər, Şəddadilər

B) Şirvanşahlar, Rəvvadilər

C) Salarilər,Şəddadilər

D) Şirvanşahlar, Sacilər

E) Sacilər, Salarilər;

609) Sual: Atabəylər dövlətinin süqutundan neçə il sonra Səfəvilər dövləti ilə Osmanlı dövləti arasında İstanbul müqaviləsi bağlandı?

A) 365 il

B) 454 il

C) 355 il

D) 375 il

E) 340 il

610) Sual:1590-cı il İstanbul sülh müqaviləsinin şərtlərinə aiddir: 1. Azərbaycanın böyük hissəsi Osmanlı dövlətinə keçdi 2. Qazax, Borçalı, Şəmşəddil mahalları Kartliyə birləşdirildi 3. Qərbi Gürcüstan Səfəvilərin tərkibində qaldı 4. Xalxal, ərdebil, Qaracadağ və Lənkəran Səfəvilərin əlində qaldı

A) 1, 4

B) 2, 4

C) 3, 4

D) 1, 2

E) 2, 3

611) Sual:I Şah İsmayılın hakimiyyəti dövrünə aid olan hadisələri göstərin: 1. Amasiya sülhünün bağlanması 2. Mərv döyüşündə Şeybanilər üzərində qələbə qazanılması 3. Bütün Azərbaycan torpaqlarının vahid dövlətdə birləşdirilməsi 4. Həmədan yaxınlığındakı Almaqulağı adlı yerdə Ağqoyunlu Murad Mirzə üzərində qələbə qazanılması

A) 3, 4

B) 2, 3

C) 2, 4

D) 1, 2

E) 1, 3

612) Sual:I Şah Təhmasibin dövründə baş vermişdir: 1. Tamğa vergisinin ləğvi 2. Şivanşahlar dövlətinə və Şəki hakimliyinə son qoyulması 3. Həmədan yaxınlığında Almaqulağı döyüşü 4. Osmanlılarla Alazan (Qanıx) çayı sahilində döyüş

A) 3, 4

B) 2, 3

C) 1, 3

D) 1, 4

E) 1, 2

613) Sual: Sultan I Süleymanın Azərbaycana ikinci yürüşü zamanı Şah I Təhmasibin həyata keçirdiyi tədbirlərə aid deyil:

A) Təbriz şəhərinin ətrafında xəndəklər qazıldı və su ilə dolduruldu

B) əhali paytaxtdan köçürüldü

C) Azərbaycanın cənub vilayətlərində yaşayan tayfalar Fars vilayətinə və İraq-i Əcəmə köçürüldülər

D) suvarma kanalları və kəhrizlər torpaqla dolduruldu

E) taxıl və əkin sahələri yandırıldı

614) Sual:Şah I İsmayılın fəthlərinin xronoloji ardıcılığını müəyyən edin: 1. İsfahan 2. Şiraz 3. Xorasan 4. İraqi-ərəb

A) 4, 1, 3, 2

B) 1, 2, 4, 3

C) 1, 2, 3, 4

D) 2, 1, 4, 3

E) 2, 1, 3, 4

615) Sual:Səfəvilər dövlətində mustoufi əl-məmalikə aid idi: 1. maliyyə idarəsinə başçılıq edirdi 2. vergi aparatına nəzarət edirdi 3. şah və hakim sülalə üzvlərinin ehtiyaclarının ödənilməsinə nəzarət edirdi 4. bazarlara nəzarət edir, əmtəələrə qiymətləri təsdiq edirdi

A) 1, 4

B) 1, 3

C) 2, 3

D) 2, 4

E) 1, 2

616) Sual: Bu göstərilənlərin hansı döyüşün nəticəsinə aid olduğunu müəyyən edin: 1) Osmanlı türkləri Təbrizi ələ keçirdikdən sonra cəmi altı gün burada qala bildilər. 2) Onlar geri çəklərkən özləri ilə çoxlu Təbriz ustaları apardılar. 3) Bir neçə min sənətkar ailəsi İstanbula köçürüldü.

A) 1534-cü il Sultan Süleymanın I yürüşünə

B) Otluqbeli döyüşünə

C) Çıldır döyüşünə.

D) Sultan Süleymanın II yürüşünə

E) Çaldıran döyüşünə

617) Sual:Döyüşlərin xronoloji ardıcılığını müəyyən edin: 1. Məşəl savaşı 2. Qanıx 3. Mollahəsənli

A) 1, 2, 3

B) 2, 1, 3

C) 2, 3, 1

D) 1, 3, 2

E) 3, 2, 1

618) Sual:Səfəvi dövlətində Sədrin əsas vəzifəsi: 1. dönüklərin antifeodal hərəkatının qarşısını almaq 2. mərkəzi hakimiyyətə qarşı qiyamları yatırmaq 3. Şiəliyin yayılması və möhkəmləndirilməsi üçün məsuliyyət daşıyırdı 4. ölkədə yığılan vergilərə nəzarət edirdi 5. xarici siyasətə rəhbərlik edirdi

A) 2, 4

B) 1, 3

C) 1, 2

D) 3, 5

E) 4, 5

619) Sual:Şah I Abbasın böyük sürgün adı ilə məşhur olan siyasətində məqsədlərinə aiddir: 1. dövlətin cənub bölgələrində şiə təbliğatını genişləndirmək 2. Osmanlılara qarşı Azərbaycanda yandırılmış torpaq taktikasını tətbiq etmək 3. dünya tranzit ticarətinin əsas yolunu Səfəvi dövlətinin cənubuna köçürmək 4. köçürülən əhəlinin köməyi ilə üsyanları yatırmaq

A) 2, 4

B) 1, 3

C) 1, 4

D) 2, 3

E) 3, 4

620) Sual:Şah I Abbasın Osmanlı imperatorluğuna qarşı müharibəyə başlamasında maraqlı olan dövlətlərə aid deyil: 1. İspaniya 2. Yaponiya 3. Rusiya 4. Almaniya 5. Çin

A) 3, 5

B) 1, 3

C) 4, 5

D) 2, 4

E) 2, 5

621) Sual:1590-cı il İstanbul sülhündən sonra Səfəvi dövləti tərkibində qalmış Azərbaycan torpaqlarına aiddir: 1. vahid bəylərbəyilikdə birləşdirildi 2. mərkəzi şəhəri Qəzvin idi 3. silahlı qüvvələrinin sayı 10 min nəfərə çatırdı 4. vəliəhdneşin adlandırıldı

A) 1, 3

B) 1, 2

C) 2, 4

D) 1, 4

E) 2, 3

622) Sual:Şah I Təhmasibin fəaliyyətinə aiddir: 1. Mərv döyüşündə Şeybanilərə qalib gəlmişdir 2. Şirvan və Şəkini birləşdirmişdir 3. Dini islahat keçirmişdir 4. Tamğa vergisini ləğv etmişdir

A) 1, 4

B) 1, 2

C) 1, 3

D) 2, 4

E) 3, 4

623) Sual:Döyüşlərin xronoloji ardıcılığını müəyyən edin: 1. Məşəl savaşı 2. Sufiyan 3. Qanıx 4. Mollahəsənli

A) 1, 4, 2, 3

- B) 2, 1, 3, 4
- C) 3, 4, 1, 2
- D) 2, 1, 4, 3
- E) 4, 3, 2, 1

624) Sual: Hadisələrin xronoloji ardıcılığını müəyyən edin: 1. Səfəvilər tərəfindən Şirvanşahların varlığına son qoyulması 2. Amasya sülhü 3. Müstəqil Şəki hakimiliyinin ləğv edilməsi

- A) 2, 1, 3
- B) 1, 2, 3
- C) 3, 2, 1
- D) 1, 3, 2
- E) 3, 1, 2

625) Sual: Xronoloji ardıcılığı göstərin: 1. Mərv döyüşündə Şeybanilər üzərində qələbə qazanılması 2. Alazan (Qanıx) çayı sahilində Osmanlıların məğlubiyyətə uğradılması 3. Amasiya barışıqı ilə Şərqi Gürcüstan üzərində Səfəvi idarəçiliyinin tanınması

- A) 1, 3, 2
- B) 1, 2, 3
- C) 2, 3, 1
- D) 3, 1, 2
- E) 2, 1, 3

626) Sual:1639-cu il Qəsri-Şirin sülh müqaviləsinə aid deyildir:

- A) İraq-i Ərəb osmanlılarda qaldı
- B) Azərbaycan torpaqları vahid bəylərbəyilikdə birləşdirildi
- C) Səfəvilər Van və Qars qalalarına, Axalsıka hücum etməyəcəklərinə təminat verdilər
- D) Zəncir qalasından şərqdəki torpaqlar Səfəvilərə qaldı
- E) Osmanlı-Səfəvi müharibəsinə son qoyuldu

627) Sual:1612-ci il Sərab sülhünün şərtlərinə aiddir: 1. 1555-ci il Amasya sülhünün şərtləri bərpa edildi 2. 1590-cı il İstanbul sülhünün şərtləri bərpa edildi 3. Osmanlı sarayı Səfəvilərə təzminat ödəməyi öhdəsinə götürdü 4. Səfəvilər rusların tikdirdiyi Tarku qalasının dağıdılmasına maneçilik törətməməyi vəd etdilər

- A) 1, 2
- B) 1, 4**
- C) 1, 3
- D) 2, 3
- E) 3, 4

628) Sual: Orta tunc dövründə cəmiyyətin həyatında baş vermiş dəyişikliklər? 1) əhalinin oturaq həyata keçməsi. 2) Siklopik qalaların inşa edilməsinə başlanılması. 3) İkinci ictimai əmək bölgüsünün baş verməsi 4) İlk səhər mədəniyyətinin təşəkkülü 5) Ayaqla hərəkətə gətirilən dulus çarxı ixtira olunması

- A) 1,3
- B) 2,4
- C) 2,5
- D) 1,4
- E) 3,4**

629) Sual: Azərbaycanda son Tunc və ilk Dəmir dövrünə aid olan mədəniyyəti müəyyən edin: 1. Kür-Araz 2. Mustye 3. Xocalı-Gədəbəy 4. Quruçay 5. Talış-Muğan

- A) 1,5
- B) 1,3
- C) 2,5
- D) 1,4
- E) 3,5**

630) Sual:III Tiqlatpalasar Mazamua vilayətini tutduqdan sonra apardığı köçürmə siyasəti nəticəsində:

- A) kutiləri, sanqibutiləri, budiləri, naqabiləri, sanqilləri başqa ərazidə məskunlaşdırdı**
- B) kutiləri, sovdeləri, buştuları, budiləri, naqabiləri, sanqilləri başqa ərazidə məskunlaşdırdı
- C) lulluları, kutiləri, turukkiləri, mükləri, buştuları, budiləri başqa ərazidə məskunlaşdırdı
- D) naqabiləri, sanqilləri, lulluları, kutiləri, turukkiləri, buştuları başqa ərazidə məskunlaşdırdı
- E) samiləri, kassiləri, elamları, naqabiləri, sanqilləri, buştuları, budiləri başqa ərazidə məskunlaşdırdı.

631) Sual: Urartu hökmdarı II Sarduri e.ə. 745-ci il Mannaya yürüşlərinin təsvir edildiyi yazılı daş abidə:

- A) Cənubi Azərbaycanın Qaraca Dağ vilayətinin Varzakan dağlıq rayonu ərazisində aşkar edilmişdir
- B) Mianduabın şimal-şərqində Taştəpə adlanan yerdə aşkar edilmişdir
- C) Müasir Ziviyyə ərazisində aşkar edilmişdir
- D) Saqqız şəhəri yaxınlığındakı Qaplantu təpəsində aşkar edilmişdir
- E) Sərab-Miyanə rayonu ərazisində aşkar edilmişdir

632) Sual: Urartu hökmdarı II Sarduri e.ə. 747-ci ildə 1) Urmiya gölünün şimalından keçərək indiki Qaradağ ərazisinə soxuldu 2) Puluadi ölkəsini tutdu 3) Hökmdar Kadiavı məğlub etdi 4) Gilzan vilayətini ələ keçirdi 5) Qızılıbunda ölkəsini tutdu 6) Zamuanın Nikdiara şəhərini ələ keçirdi

- A) 1; 2; 3
- B) 1; 6; 3
- C) 2; 4; 5
- D) 6; 3
- E) 1; 4; 3

633) Sual:Şumer şəhərlərində şərəfinə yazılar tərtib olunan Kutü hökmdarları: 1) Laharab 2) Yarlaqanda 3) Sium 4) Assara 5) İmta

- A) 1; 2; 3
- B) 3; 4; 5
- C) 2; 5
- D) 3; 4; 5
- E) 1; 5

634) Sual: Ummamanda və Kutü hərbi dəstələrinin başında dayanan Küti hökmdarı:

- A) Enridavazir
- B) Elulumeş
- C) İmta
- D) İnqəşaus
- E) Sarlaq

635) Sual:Kütü hökmdarı Tirikana qarşı usyan qaldıran qüvvələr 1) Uruk əhalisi 2) Dubrum əhalisi 3) Utuhenqal 4) Sium 5) Aşşarlaq

- A) 1;3
- B) 1;2

- C) 2;5
- D) 1;4
- E) 3;4;5

636) Sual: Kuti hökmdarı Tirikanın iqamətghahı yerləşirdi:

- A) Dubrum şəhərində
- B) Ur şəhərində
- C) Urukda
- D) Şuşarra (indiki Şemşara) vilayətində
- E) Şubaruda

637) Sual:Qədim Azərbaycanın Andiya vilayəti yerləşirdi:

- A) Urmiya gölündən şərqdə, Xəzər dənizinə yaxın
- B) Urmiya gölündən cənub-qərbdə, Diyala çayının yuxarı axarına doğru
- C) Urmiya gölündən xeyli cənubda, Sinabir dağı ətrafında
- D) Urmiya gölünün cənubunda
- E) İndiki Daşti Batvani. Aşağı Zab çayı üzərində

638) Sual: Assur hökmdarı I Tiqlatpalasar qədim Azərbaycanın hansı vilayətlərini işğal etmişdir: 1) Andiabe 2) Şinibirni 3) Kurti 4) Sanqibutu 5) Puluadi

- A) 1; 2
- B) 4; 5
- C) 1; 5
- D) 2; 3
- E) 1; 4; 5

639) Sual: Annubaninin öz siyasi nailiyyətlərini həkk etdirdiyi daş piltə-sütun aşkar edilib:

- A) Diyala çayının orta axarında Kirmanşaha gedən yol üstündə, Zohab şəhəri yaxınlığında Sirapul adlanan yerdə.
- B) Diyala çayının (cənubda) yuxarı axarında müasir Zəncan yaxınlığında
- C) Qaraca dağ vilayətinin Varzakan dağlıq rayon mərkəzinin yaxınlığında
- D) Müasir Zivyə yaxınlığında Saqqız şəhəri yaxınlığında Qaplantu təpəsi adlanan yerdə

640) Sual: Annubanının Daş sütunu nda adı çəkilən ilahələr:

- A) Anum (Səma allahı), İştər (Bərəkət və məhəbbət ilahəsi), Sin (Ay ilahəsi), Şamaş (Günəş allahı)
- B) İnanna (məhsuldarlıq ilahəsi), İştər (məhəbbət ilahəsi), Sin (Ay ilahəsi), Şamaş (Günəş allahı)
- C) Anahit (su ilahəsi), İnanna (məhsuldarlıq ilahəsi), İştər (məhəbbət ilahəsi), Sin (Ay ilahəsi), Anum (Səma allahı),
- D) Lama (torpaq və təbiət ilahəsi), Anahit (su ilahəsi), İnanna (məhsuldarlıq ilahəsi), İştər (məhəbbət ilahəsi), Sin (Ay ilahəsi), Anum (Səma allahı)
- E) İnanna (məhsuldarlıq ilahəsi), Anahit (su ilahəsi), Lama (torpaq və təbiət ilahəsi), İştər (məhəbbət ilahəsi), Anum (Səma allahı), Şamaş (Günəş allahı)

641) Sual: Xırda hökmdarları mərkəzi Lullubum dövlətinə tabe etdi və Qaynaqlarda Lullubi ölkəsinin padşahlr padşahı adını aldı

- A) İmmaşqun
- B) Annubani
- C) Satuni
- D) Laharab

642) Sual: Antik müəlliflərin məlumatlarına uyğun olaraq udin və ud tayfaları məskun idilər: 1) Albaniyanın şimal-şərqində Xəzər dənizi sahilində 2) həm Atropatena, həm Albaniya ərazisində 3) Albaniyanın şimal-qərbində 4) Göyçə gölü hövzəsində, Uduri-Etiuni ərazisində 5) Albaniyanın Arsax vilayətində

- A) 1;2;3
- B) 1;3;5
- C) 2;3;4
- D) 2;4;5
- E) 5;4

643) Sual: Doğru olmayan variantı qeyd edin: E.ə.714-cü ildə II Sarqonun Mannaya yürüşü zamanı keçdiyi Manna vilayəti:

- A) Surikaş
- B) Messi
- C) Zikirtu
- D) Andia
- E) Karalla

644) Sual:Düzgün olmayan variantı seçin E.ə.714-cü ildə II Sarqonun Mannaya yürüşünün məqsədi:

- A) Urartu təcavüzündən və təsirindən Mannanı tamamilə azad etmək idi
- B) Assuriyanın mövqeyini Mannada möhkəmlətmək idi
- C) Mannada mərkəzdən ayrılma hallarına son qoymaq idi
- D) Xəracın vaxtlı-vaxtında Assuriya xəzinəsinə göndərilməsini təmin etmək idi
- E) Mannaya qarşı çıxan Andia və Zikirtu canişinlərini cəzalandırmaq idi

645) Sual:II Sarqon e.ə.616-cı ildə Mannaya yürüşü zamanı aşağıdakı şəhərləri tutaraq yandırdı: 1) İzibia 2) Armed 3) İzirta 4) Lubluini 5) Uihika 6) İrkuini

- A) 1;2;3
- B) 1;2**
- C) 2;3;4
- D) 2;3
- E) 1;2;3;4;5

646) Sual:e.ə.713-cü ildə II Sarqonun Mannaya yürüşü zamanı 1) Karalla vilayəti üsyan qaldırmışdı 2) Ullusundan xərac almışdı 3) Midiya torpaqlarına daxil olmuşdu 4) Uauş dağında Manna müxalifətçilərini məğlubiyyətə uğratmışdı 5) Zikirtu və onun paytaxtı Pardu yandırılmışdı

- A) 1;2;3**
- B) 1;4;5
- C) 4;5
- D) 1;2;3;4;5
- E) 2;3

647) Sual: Azaya qarşı sui-qəsdə iştirak edən Manna canişinləri: 1) Uişdiş vilayətinin hakimi Baqdatti 2) Zikirtu vilayətinin hakimi Metatti 3) Andi vilayətinin hakimi Şarukin 4) Buştu vilayətinin hakimi Asay 5) Gilzan vilayətinin hakimi Upu

- A) 1;2**
- B) 2;3
- C) 3;4;5
- D) 2;4;5
- E) 1;3

648) Sual: Assur hökmdarı III Salmanasar e.ə.856-cı ildə Mannanın Zamua Vilayətinə soxulduqdan sonra hansı əraziləri özünə tabe etdi? 1) Gilzan 2) Messi 3) Buştu 4) Qızılbunda 5) Arzizu

A) 1; 2; 3

B) 1; 3; 4

C) 1; 2; 3

D) 2; 5

E) 1; 2; 3; 4; 5

649) Sual: Kuti hökmdarı Enridavazir: 1) Şərəfinə Nippur şəhərində mixi yazılı abidə qoyulur 2) Ummamanda ordusuna rəhbərlik edir 3) İkiçayarasında kutilərin hakimiyyətini bərqərar edir 4) Akkad dövlətinə tez-tez yürüşlər edir 5) Şərəfinə Umma şəhərində yazı tərtib olunur

A) 1;2

B) 1;3

C) 3;5

D) 2;4

E) 2;3

650) Sual: Quba xanı Fətəli xanın cənub xanlıqlarında möhkəmlənə bilməməsinin əsas səbəbləri:

A) Şimal – şərqi Azərbaycanda vəziyyətin qeyri – sabit olması

B) Qarabağ xanlığının Quba üzərinə yürüşü

C) Dağıstan feodallarının birləşmiş quvvələrinin Dərbəndi ələ keçirməsi

D) Dağıstan feodallarının arxadan onu hədələməsi və Rusiyanın narazılığı

E) Cənub xanlıqlarının güclü müdafiə olunması

651) Sual: Hacı Çələbinin Azərbaycanı vahid xanlıq şəklində birləşdirə bilməməsinin əsas səbəbi:

A) ölkədə siyasi birləşmə üçün iqtisadi əsasın olmaması

B) xanlığın qoşununun yetərli sayda olmaması

C) Şəki xanının şəxsi nüfuzunun aşağı olması

D) bəzi güclü xanlıqların bu prosesə mane olması

E) qonsu çarlıqların Azərbaycan ərazisinə intensiv müdaxiləsi

652) Sual: Verilmiş cavabların hansı qubalı Fətəli xanın Dərbəndi işğal siyasətini düzgün əks etdirir?

- A) Quba xanı şəhəri ələ keçirmək üçün digər azərbaycan xanları ilə ittifaqa girdi
- B) Dağıstan feodalları ilə saziş bağladı**
- C) Dərbənd hakiminin qızı ilə evləndi
- D) Yerli əhalinin müqavimətinə rast gəldi
- E) Şəhər sənətkarları , kiçik feodal əyanlar və tacirlər onu müdafiə edirdi

653) Sual: Hansı xanlıqların əhalisi Quba xanı Fətəli xanın himayəsinə sığınmaq istəyirdilər?

- A) Ərdəbil, Meşkin, Qaradağ
- B) Bakı, Dərbənd, Şəki
- C) Təbriz, Ərdəbil, Gəncə
- D) Naxçıvan, Xoy, Qaradağ
- E) Qarabağ, Sərab, Urmiya

654) Sual:Pənahəli xan hansı Azərbaycan xanlıqlarını ələ keçirməyə çalışırdı ?

- A) Şəki , Naxçıvan, Quba , Şamaxı
- B) Naxçıvan , Ərdəbil, Sərab, Quba
- C) Gəncə, İrəvan, Naxçıvan, Ərdəbil
- D) Urmiya , Quba , Şəki, İrəvan
- E) Şamaxı, Naxçıvan , Şəki , Xoy

655) Sual: Hacı Çələbinin Kartli və Kaxetiya çarlarına qarşı mübarizəsində hansı xanlıq və sultanlıqlar ona kömək etmişdi ?

- A) Qaradağ , Borçalı, Qazax , Qarabağ, Gəncə
- B) Qazax , Şəmşəddil, Borçalı, İrəvan, Gəncə**
- C) Naxçıvan, Borçalı , Qazax, Urmiya, Qarabağ
- D) İrəvan, Naxçıvan , Qaradağ, Gəncə, Qazax

656) Sual: Quba xanı Fətəli xan Salyanı Qubaya birləşdirdikdən sonra gələcəkdə dayaq yaratmaq məqsədilə hansı tədbir gördü?

- A) cənub xanlıqlarından əhali köçürməklə xanlığın əhalisini artırdı
- B) Salyana əlavə qoşun göndərdi
- C) İbrahim xanı Salyana hakim təyin edərək, onun Qubaya birləşməsinə təmin etdi
- D) Vergilərin sayını azaldaraq əhalinin rəğbətini qazanmağa çalışdı

E) Ərazidə inzibati islahat keçirdi

657) Sual: Quba xanlığı İrana və Osmanlı Türkiyəsinə qarşı birgə mübarizə aparmaq üçün hansı ölkə ilə ittifaqa girdi?

A) Bakı xanlığı ilə

B) Gürcüstan çarlığı ilə

C) Naxçıvan xanlığı ilə

D) Qarabağ xanlığı ilə

E) Xoy xanlığı ilə

658) Sual: Quba xanı Fətəli xan öz sərhədlərini möhkəmləndirmək məqsədilə:

A) Gürcüstanla hərbi saziş bağladı

B) Osmanlı dövlətinin Rusiya qarşı ittifaq təklifini qəbul etdi

C) Rusiyanın təbəliyinə keçdi

D) Cəngavər şahsevənlərin bir hissəsini xanlıq ərazisinə köçürdü

E) Qonşularla dostluq münasibətlərini inkişaf etdirdi

659) Sual: Xanlıqlar dövründə hansı məhkəmə idarələri mövcud olmuşdur ?

A) qazi və əsnaf məhkəmələri

B) divan, şəriət və əsnaf məhkəmələri

C) şəhər və divan məhkəmələri

D) silki məhkəmələr

E) əyalət və kənd məhkəmələri

660) Sual:1775- ci ildə Quba xanı Fətəli xanın Rusiya tabeliyinə keçməsi ilə bağlı təklifi niyə rədd edildi?

A) Rusiya yalnız Qubanı deyil, Cənubi Qafqazı tamamilə ələ keçirməyə çalışırdı

B) Rusiya Türkiyə ilə bağladığı Kiçik Qaynarça sülhünü pozmaq istəmirdi

C) Rusiya bu dövrdə Cənubi Dağıstanın işğalı ilə məşğul idi

D) Rusiyanın Avropada başı bərk qarışmışdı

E) Rusiyada daxili vəziyyət sabit deyildi

661) Sual: Urmiya xanı Fətəli xan əfşarın 1760 – cı ildə Qarabağa hucumunun nəticəsi?

- A) Fətəli xan məğlub olmuş ,qoşununu geri çəkmişdi
- B) Pənahəli xan qalib gələrək Urmiya xanlığı ilə sulh imzalamışdı
- C) Pənahəli xan Urmiya xanlığına qarşı Şəki xanı ilə müqavilə bağladı
- D) Pənahəli xan oğlu İbrahimxəlil xanı girov göndərərək Şuşanı mühasirədən azad etmişdi**
- E) Fətəli xan Qarabağı işgal edərək onun bütün ərazisinə sahib olmuşdu

662) Sual:İbrahimxəlil xanın Gürcüstanla münasibətləri hansı bənddə düzgün əks olunub?

- A) Qarabağ xanı Gürcüstana səfərlər təşkil edir , ərazinin işğalına çalışırdı
- B) İbrahimxəlil xan Qarabağı gürcü çarlarının hücumlarından qorumağa çalışırdı**
- C) İbrahimxəlil xan gürcü çarları ilə dostluq edir, hətta bu çarlıqla müqavilə bağlamışdı
- D) Qarabağ və Gürcüstan arasında hərbi ittifaq mövcud idi
- E) Gürcü çarı II İrakli İbrahimxəlil xana qarşı digər xanlıqlarla sazişə girmişdi

663) Sual: Bakı xanlığının Quba xanlığı üçün əsas əhəmiyyəti nədən ibarət idi ?

- A) iqtisadi cəhətdən mühüm əhəmiyyət daşması
- B) Qubanın iqtisadi əlaqələrinin inkişafına şərait yaratması**
- C) öz təhlükəsizliyini təmin etmək
- D) Rusiya ilə hərbi siyasi vəziyyətini möhkəmləndirmək
- E) cənub xanlıqlarını ələ keçirmək üçün mühüm hərəkət meydanı idi

664) Sual:Şeyx əli xanın dövründə hansı xanlıqlar Quba xanlığının asılılığından çıxdılar?

- A) Naxçıvan, Sərab,Şamaxı
- B) Qarabağ,Ərdəbil, Bakı
- C) Şəki, Bakı, Şamaxı**
- D) Salyan, Meşkin,Ərdəbil
- E) Qaradağ, Şəki, Dərbənd

665) Sual: Qubalı Fətəli xanla Şəki xanı Hüseyn xan arasında müqavilə imzalanmasından neçə il sonra Ağa Məhəmməd Şah Qacar Şuşanı işgal etdi?

- A) 21
- B) 17
- C) 36**

D) 28

E) 34

666) Sual: Qubalı Fətəli xanla Şəkili Hüseyn xan arasında 1769-cü ildə bağlanmış müqaviləyə görə:

A) Fətəlixan Salyan və Dərbənd ərazisindən öz qoşununu çıxarmağı öhdəsinə götürdü.

B) Quba və Şəki xanlıqları Şamaxı ərazisində iki hakimiyyətli saxladılar

C) Ağsu ərazisindən vergi toplamaq Şəki xanlığının ixtiyarına keçdi

D) Şəki xanı Gürcü və Dağıstan feodallarından kömək almayacağını bildirdi

E) Hüseyn xan Şamaxının işlərinə qarışmamağı, Fətəli xana hərbi qüvvə, lazım olduqda qoşun verməyi öhdəsinə götürdü.

667) Sual: Quba xanı Fətəli xanın Gurcu xanı II İrakli ilə ittifaqının əsasını xarici müdaxilələrdən qorunmaqla yanaşı daha hansı məqsədlər təşkil edirdi?

A) Öz hakimiyyətini cənub xanlıqlarına yaymaq

B) Azərbaycanın şimal ərazilərini əlində saxlamaq

C) Vahid mərkəzləşmiş dövlət yaratmaq

D) qonşu xanlıqlarla dostluq münasibətləri saxlamaq

E) cənub – qərb torpaqlarını işğal etmək

668) Sual: Xanlıqlar dövründə divan, şəriət və əsnaf məhkəmələri kimlərin mənafeyini müdafiə edirdi?

A) rəiyyət və rəncbərlərin

B) xan və feodalların

C) din xadimləri və sənətkarların

D) maaf və elatların

E) azad və icmaçı kəndlilərin

669) Sual:1941-ci ildə M.ə.Rəsulzadə ilə Almaniya hökuməti arasında danışıqlarda Azərbaycan tərəfinin mövqeyini əks etdirən 12 maddədən ibarət memorandumun şərtlərinə daxil idi:

A) Azərbaycanlı əsirlərin kimyavi məhsul istehsal edən zavodlarda işlədilməməsi.

B) Azərbaycanlı əsirlərin ancaq yeyinti və yüngül sənaye sahələrində işlədilməsi

C) Onların maddi təminatı və müharibədən sonrakı həyatlarına zəmanət verilməsi

D) Azərbaycanlıların yalnız Şərq cəbhəsində vuruşacağı

E) Alman qoşunlarının Bakıya girəcəyi zaman Azərbaycanlı milli ordusunun əsgərləri ehtiyata buraxılmalı idi.

670) Sual: Azərbaycan Respublikası DQMV - nin statusunu ləğv etməsindən neçə il əvvəl RSFSR və Azərbaycan SSR-nin arasında hərbi-iqtisadi ittifaq haqqında müqavilə bağlandı?

- A) 69 il
- B) 67 il
- C) 73 il
- D) 71 il**
- E) 64 il

671) Sual: Daha əvvəl baş vermişdir:

- A) Mingəçevir su elektrik stansiyasının tikintisinə başlanmışdır.
- B) Daşkəsəndə filizsaflaşdırma kombinatı tikilib istifadəyə verilmişdi
- C) Dünyada ilk dəfə olaraq açıq dənizdə neft - mədən estakadaları quruldu
- D) Qaradağ sement zavodu tikilib istifadəyə verildi
- E) Gəncədə alüminium zavodu istifadəyə verildi

672) Sual: Xronoloji ardıcılığı müəyyən edin: 1) DQMV-də Xüsusi İdarəetmə Komitəsi ləğv edildi 2) SSRİ Ali Sovetinin Rəyasət Heyəti Bakı şəhərində fəvqəladə vəziyyət tətbiq edilməsi haqqında fərman verdi. 3) Azərbaycan SSR Ali Sovetinin sessiyasının qərarı ilə ölkə Azərbaycan Respublikası adlandırıldı. 4) Azərbaycan SSR-in suverenliyi haqqında Konstitusiyaya qanunu qəbul edildi.

- A) 1,2,3,4
- B) 2,1,4,3
- C) 4,1,2,3**
- D) 2,4,3,1
- E) 4,2,1,3

673) Sual: SSRİ Ali Sovetinin Rəyasət Heyəti Azərbaycan SSR-in DQMV-də Xüsusi idarəçilik formasının tətbiqi haqqında qərar qəbul etməsindən neçə il əvvəl Azərbaycan SSR tərkibində Naxçıvan Muxtar SSR yaradıldı?

- A) 65 il**
- B) 59 il
- C) 63 il

- D) 61 il
- E) 69 il

674) Sual:Məhkəmə quruculuğu, mülki cinayət və məhkəmə məcəllələrinin qəbulunun Azərbaycan respublikasının öz ixtiyarına verilməsindən neçə il əvvəl sovet rejimi əleyhinə başlamış Gəncə üsyanına rəhbərlik etmək üçün general Cavad bəy Şıxlınskinin, Məhəmməd Mirzə Qacarın, Cahangir bəy Kazımbəyovun və başqalarının iştirakı ilə hərbi şura yaradıldı?

- A) 46 il
- B) 49 il
- C) 23 il
- D) 36 il**
- E) 42 il

675) Sual:1989-cu ilə aid olanları müəyyən edin. 1) DQMV - dəki idarə və müəssisələr Azərbaycan SSR - in tabeliyindən çıxarıldı 2) Dağlıq Qarabağda vəziyyəti normal hala salmaq üçün Xüsusi İdarəetmə Komitəsi ləğv edildi. 3) SSRİ Ali Sovetinin Rəyasət Heyəti DQMV və başqa rayonlarda fəvqəladə vəziyyət elan etdi. 4) Azərbaycan SSR Ali Soveti Ermənistanla sərhəd boyu fəvqəladə vəziyyət elan etdi

- A) 1,3
- B) 1,4
- C) 2, 3
- D) 2, 4
- E) 1,2**

676) Sual:1960 - cı ilə aid olanı müəyyən edin:

- A) Yevlax - Bərdə - Ağdam dəmiryol xətləri işə salındı
- B) Bakı - Tblisi - Erevan qaz kəməri("Dostluq" kəməri) istifadəyə verildi**
- C) Gəncə alüminium zavodu işə salındı
- D) Azərbaycan Neft Sənayesi Nazirliyi ləğv olundu.
- E) Bakı - Krasnovodsk bərə yolu istifadəyə verilmişdi.

677) Sual:XX əsrin 60 - cı illərinə aid olanları müəyyən edin: 1) Təbii qaz kondensatı istehsal edən Azərbaycan qaz emalı zavodu istifadəyə verildi 2) Əli-Bayramlı Dövlət rayon elektrik stansiyası istifadəyə verilmişdir. 3) Bakı şin zavodu istifadəyə verildi. 4) Yevlax - Bərdə - Ağdam dəmiryol xətləri işə salınmışdı 5) Bakı poladərilmə zavodu istifadəyə verildi 6) Azərbaycan Neft Sənayesi Nazirliyi ləğv edildi

- A) 1,2,5;
- B) 2, 4, 6
- C) 1,3, 6
- D) 1, 3, 5
- E) 1,2, 4

678) Sual:E.ə. 713-cü ildə Mannaya yenidən yürüş təşkil edən II Sarqon:

- A) Assuriyanın siyasi müstəqilliyini tanımaqdan imtina etdi, Mannada öz hakimiyyətini gücləndirdi.
- B) Sübi vilayətində baş vermiş üsyanı amansızlıqla yatırır və qənimət almaqla geri qayıdır.
- C) Ullusunudan xərac alıb Midiya torpaqlarına daxil olur və burada dağıntılar törədir.
- D) Babilistanla bağladığı müqaviləyə əsasən əldə etdiyi qənimətin bir hissəsini ona verməli oldu.
- E) Hakimiyyətə Uallini gətirdi və Assuriyadan asılılığı bərpa etdi.

679) Sual: Aranilər sülaləsinin nümayəndələri 1) Urnayr 2) Kozis 3) Mirhavan 4) Satoy 5) Oroys 6) Zober 7)Asay

- A) 2,5,6
- B) 1,4,7
- C) 1,2,5, 6
- D) 3,4,5
- E) 2,4,5

680) Sual: Midiya hökmdarı Kiaksara aid olanları müəyyən edin: 1)Ordunu oxatanlar, nizəçilər və qulamlara böldü. 2)Özlərini şah adlandıran xırda vilayət hakimlərini mərkəzi hakimiyyətə tabe etdi. 3) Şahlar şahı rütbəsini daşımışdır. 4)Cənub-şərqdə farsların ölkəsini də Midiyaya tabe etdi. 5)Egey dənizinə çıxmaq üçün Lidiyaya qarşı müharibə etməklə Babilistanı işğal etdi. 6)Harran vilayətinə görə qonşu Babilistan ilə münasibətləri kəskinləşdirdi.

- A) 1,3,5
- B) 2,4,6
- C) 1,2,3
- D) 2,3,4
- E) 3,4,5

681) Sual: Xronoloji ardıcılığını müəyyən edin: 1) Albaniya dövlətinin yaranması 2) əhmənilər dövlətinin süqutu. 3) Atropatın İsgəndər tərəfindən

satrap təyin olunması 4) Atropatenanın müstəqil dövlətə çevrilməsi 5) Candal döyüşü

- A) 5,2,3,4,1
- B) 5,3,2,4,1
- C) 5,4,3,2,1
- D) 1,2,5,4,3
- E) 2,3,4,5,1

682) Sual: 1117- ci ildə baş vermişdir:

- A) I Demetrinin başçılığı ilə hücum keçən gürcü qoşunu Şirvanda şəhər və kəndləri çapıb-taladı, külli miqdarda hərbi qənimət və əsir ələ keçirərək geri qayıtdı.
- B) Sultan Mahmud öz qoşunu ilə Şirvana gəldi,Şirvanı tutdu və onun hüzuruna gələn III Mənuçöhrü həbs etdi.
- C) IV Davidin başçılığı ilə hücum keçən gürcü qoşunu Gülüstan qalasını tutdu və xeyli miqdarda hərbi qənimət və əsir ələ keçirərək geri qayıtdı.
- D) Şəddadilərin Səlcuqlarla birləşmiş qüvvələri Bizans, gürcü və erməni xristian bulokunun hücumunun qarşısını aldı.
- E) Səlcuq sərkərdəsi Çağrı bəy Bizansdan kəşfiyyat yürüşündən qayıdaraq Naxçıvanı işğal etdi.

683) Sual: I Pyotrun yürüşü ilə bağlı hadisələrin xronoloji ardıcılığını müəyyən edin: 1. Bakının ruslar tərəfindən işğalı 2. I Pyotrun Azərbaycan torpaqlarına yürüşünün başlanması 3. Rus qoşunlarının Dərbəndi işğal etməsi

- A) 2, 3, 1
- B) 3, 2, 1
- C) 1, 2, 3
- D) 2, 1, 3
- E) 1, 3, 2

684) Sual:Göstərilən şərtlər hansı müqaviləyə aiddir: 1. İrəvan, Gəncə, Şirvan torpaqları Osmanlıda qaldı və Araz çayı iki dövlət arasında sərhəd elan olundu 2. Kirmanşah, Həmədan, ərdebil və Təbriz Səfəvilərə qaytarıldı

- A) 1724-cü il İstanbul sülh müqaviləsinə
- B) 1733-cü il Bağdad müqaviləsinə:
- C) 1732-ci il Kirmanşah sülh müqaviləsinə
- D) 1727-ci il Nabur sülhünə
- E) 1732-ci il Rəşt müqaviləsinə

685) Sual:1735-ci ildə baş vermiş hadisələri göstərin: 1. Gəncə müqaviləsinə əsasən rusların Azərbaycan torpaqlarından çıxarılması 2. Osmanlı ilə Səfəvi arasında Kirmanşah müqaviləsinin imzalanması 3. Osmanlı ilə Səfəvi arasında Bağdad müqaviləsinin bağlanması 4. Osmanlı qoşunlarının Azərbaycan torpaqlarından çıxarılması

- A) 2, 3
- B) 1, 2
- C) 1, 4
- D) 2, 4
- E) 1, 3

686) Sual:I Pyotr-un ölümündən sonra Rusiya hökumətinin Xəzəryanı bölgələri qaytarmaq fikrinə düşməsinin səbəbləri: 1. Osmanlı təzyiqinə davam gətirməməsi 2. Buradakı ordunun saxlanmasına çəkilən xərcin götürülən gəlirdən 4 dəfə çox olması 3. İngiltərənin Hindistanın şərq sərhədlərindən Rusiyanı çıxarmaq üçün gördüyü tədbirlər 4. Rus əsgərlərinin iqlimə uyğunlaşmaması

- A) 1, 3
- B) 1, 2
- C) 2, 3
- D) 1, 4
- E) 2, 4

687) Sual:I Şah Abbasın 1604-1607-ci illərdə osmanlılara qarşı apardığı müharibə nə ilə nəticələnmişdir?

- A) Cənubi Azərbaycan səfəvilərin əlinə keçmişdi
- B) Bütün Azərbaycan, Ermənistan və Gürcüstan, qismən Dağıstan Şah Abbas tərəfindən tutuldu
- C) Şimali Azərbaycan və Cənubi Azərbaycan, bütün Dağıstan osmanlılarda qaldı
- D) Səfəvilər birinci mərhələdə Ərdəbil, Meşkin, Qaracadağa sahib oldular
- E) I Şah Abbas Bağdad daxil olmaqla Ərəb İraqına nail oldu

688) Sual:1. Xəzər sahilindəki vilayətlər istisna olmaqla Azərbaycanın demək olar ki, bütün ərazisi Osmanlıların hakimiyyəti altına keçdi 2. Şirvanın Osmanlıların himayəsində yarımüstəqil xanlıq statusu təsdiq olundu Göstərilənlər aiddir:

- A) 1555-ci il Amasiya müqaviləsinə görə
- B) 1723-cü il Peterburq sülhünə görə
- C) 1639-cu il Qəsri-Şirin müqaviləsinə görə
- D) 1724-cü il İstanbul müqaviləsinə görə

E) 1618-ci il Mərənd sülhünə görə

689) Sual:1612-ci il Sərab sülhünün şərtləri hansı bənddə düzgün əks etdirilmişdir?

A) Şimali Gücüstən və Azərbaycanın böyük hissəsi osmanlılara verildi

B) Araz çayı sərhəd olmaqla tərəflər arasında sülh imzalandı

C) Osmanlı dövləti Azərbaycanın, qismən Ermənistan və Gürcüstanın, habelə Kürdüstanın Səfəvilərə keçməsinə tanıdı

D) Şimali və Cənubi Azərbaycan hər iki tərəf arasında bölündü və Səfəvilər Osmanlı dövlətinə ildə 300 yük ipək verməli idilər

E) Şirvan istisna olmaqla , Səfəvilər bütün Azərbaycanı və Gürcüstanın bir hissəsinə yenidən sahib ola bildilər

690) Sual:Səfəvi dövlətinin iqtisadi tənəzzülünün səbəbi deyildir:

A) Ticarət və sənətlə məşğul olan əhəlinin şəhərləri kütləvi halda tərk etməsi

B) Dövlət aparatında firıldaqçılıq və rüşvətخورluğun yüksək səviyyəyə çatması

C) Əkin sahələrinin azalması və su təchizatının zəif olması

D) Azərbaycanca istehsal olunan mallara Avropada təlabatın azalması

E) Fasiləsiz müharibələr və saray çəkişmələri

691) Sual:Səfəvi imperatorluğunun bilavasitə şah sarayının hakimiyyəti altında olan daxili vilayətlərindən əldə edilən gəlir çatdırılırdı:

A) Vilayətlərin maliyyə idarə-lə-rinə

B) Bəylərbəyilərə

C) Birbaşa şah sarayına

D) Sultanlara

E) Xanlara

692) Sual:1639-cu il Qəsri-Şirin sülhünün şərtləri. 1. Azərbaycan torpaqları Səfəvilərin tərkibində qalırdı 2. ərəb İraqı Bağdad da daxil olmaqla Osmanlılara keçirdi 3. Azərbaycan torpaqları iki dövlət arasında bölündü 4. Rusların tikdiyi Terek qalasının Osmanlılar tərəfindən dağıdılmasına Səfəvilər mane olmamalı idilər

A) 1, 2

B) 2, 3

C) 3, 4

D) 1, 3

E) 2, 4

693) Sual:I Şah Abbasın osmanlılarla 1603-1607-ci illərdə apardığı müharibənin nəticəsi:

- A) Osmanlılar tutduqları torpaqlarda daha da möhkəmləndilər
- B) Bütün Azərbaycan torpaqları osmanlılardan geri alındı
- C) Səfəvilər məğlub oldular
- D) Təbriz, Ordubad şəhərlərindən başqa digər ərazilər Osmanlıların əlində qaldı
- E) Cəbhə xəttində heç bir dəyişiklik baş vermədi

694) Sual:I Şah Abbasın hakimiyyətə gəldiyi sosial-siyasi şərait və beynəlxalq vəziyyətin səciyyəvi cəhətlərini göstərin. 1. Daxildə Qızılbaş əmirləri arasında hakimiyyət uğrunda gərgin mübarizə gedirdi, Şərqdən Şeybanilər sıxışdırırdı. 2. Osmanlı dövləti tərəfindən Azərbaycanın böyük hissəsi ələ keçirilmişdi. 3. Ölkə daxilində sabitlik, şərq və qərb sərhədlərində əmin-amanlıq hökm sürürdü. 4. Beynəlxalq vəziyyət əlverişli idi, daxildə sabitlik hökm sürürdü.

- A) 1, 3
- B) 2, 3
- C) 2, 4
- D) 3, 4
- E) 1, 2

695) Sual:I Şah Abbasın keçirdiyi hərbi-inzibati islahatlara aiddir: 1. Paytaxtın Təbrizdən Qəzvinə köçürülməsi 2. Qızılbaşlarla bərabər başqa tayfalara da qoşuna daxil olmaq hüququnun verilməsi 3. Tayfa başçılığında irsilik qaydasının tətbiq edilməsi 4. Qoşunun tayfa müxtəlifliyi prinsipi əsasında təşkil edilməsi

- A) 3, 4
- B) 1, 2
- C) 2, 4
- D) 1, 4
- E) 1, 3

696) Sual: Hansı hökmdara aid olduğunu müəyyən edin: 1.Xalqdan toplanan vəsait indi ayrı-ayrı adamlar tərəfindən mənimsənilmir, xəzinəyə daxil edilirdi 2.Şirvan əhalisindən xəzinəyə müəyyən edilmiş vergidən əlavə 150 min tümən, Gəncə və ətraf kəndlərin sakinlərindən isə 3 min tümən vergi tələb etdi. 3.Xorasana Tiflis, İrəvan, Naxçıvan və Qafqazın başqa şəhərlərindən zorla çoxlu sənətkar ailəsi köçürtdü. 4.Yürüş zamanı onu 130 mirzə müşayət edirdi, onların çoxu dövlət maliyyəsini hesablamaqla məşğul idi.

- A) Şah I Təhmasibə

- B) I Şah Abbasa
- C) Uzun Həsənə
- D) Nadir Şaha**
- E) Cahan Şaha

697) Sual:I Pyotrın Azərbaycana 1722-1723-cü illər yürüşünün məqsədini göstərin: 1. Xəzərsahili vilayətləri ələ keçirmək 2. Şirvanı Osmanlı işğalından azad etmək 3. Bölgənin sərvətlərinə yiyələnmək və ticarətini ələ keçirmək 4. əfqanlara qarşı mübarizədə Səfəvilərə köməklik göstərmək

- A) 1, 3**
- B) 2, 4
- C) 1, 4
- D) 2, 3
- E) 3, 4

698) Sual:XVIII əsrin əvvəllərində Azərbaycan Səfəvi dövlətinin tənəzlünün əlamətlərini göstərin: 1. Maliyyə və pul böhranı 2. Vergilərin artırılması nəticəsində tez-tez üsyan və çıxışların baş verməsi 3. Osmanlı ilə qarşıdurmanın yaranması 4. Hörmüzün portuqallar tərəfindən ələ keçirilməsi

- A) 1, 3**
- B) 2, 4
- C) 1, 4
- D) 2, 3
- E) 1, 2**

699) Sual:1. Azərbaycan torpaqlarının bir hissəsi azad edildi. 2. Azərbaycanın Kürdən cənubda yerləşən Xəzəryanı vilayətləri Səfəvi imperatorluğuna qaytarıldı. 3. XVIII əsrin 30-cu illərində bağlanmış müqavilədir. Göstərilənlər aiddir:

- A) Sankt-Peterburq
- B) İstanbul
- C) Rəşt**
- D) Nabur
- E) Kirmanşah

700) Sual:Səfəvi dövlətində xidmət müqabilində verilən tiyulun xüsusiyyətləri 1. Sahibi vergi toxunulmazlığına malik idi 2. Gəlirin bir hissəsi dövlət

xəzinəsinə ödənilirdi 3. İrsən ötürülməsi üçün Şahın icazəsi lazım deyildi 4. İrsən ötürülməsi üçün hökmən Şahın icazəsi lazım idi

A) 1, 2

B) 2, 4

C) 1, 3

D) 3, 4

E) 2, 3